

Европейски омбудсман

El Defensor del Pueblo Europeo

Evropský veřejný ochránce práv

Den Europæiske Ombudsmand

Der Europäische Bürgerbeauftragte

Euroopa ombudsman

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

The European Ombudsman

Le Médiateur européen

An tOmbudsman Eorpach

Il Mediatore europeo

Eiropas ombuds

Europos ombudsmenas

Az Európai Ombudsman

L-Ombudsman Ewropew

De Europese Ombudsman

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

O Provedor de Justiça Europeu

Ombudsmanul European

Európský ombudsman

Evropski varuh človekovih pravic

Euroopan oikeusasiamies

Europeiska ombudsmannen

■ Gada ziņojums Eiropas ombuds

2008

■ Gada ziņojums

Eiropas ombuds

© Eiropas Kopienas, 2009. gads

Teksta pārpublicēšana ir pieļaujama izglītojošos un nekomerciālos nolūkos, norādot tā izdevēju.

ISBN 978-92-9212-185-3

ISSN 1725-9754

Šis ziņojums ir publicēts internetā: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Teksts salikts Cambria, Calibri un Etelka fontā — Pierre Roesch typo·graphie, Strasbourg

Visu fotogrāfiju autortiesības, ja vien nav noteikts citādi, pieder Eiropas kopienām.

Printed in Luxembourg

Iespiests uz CyclusPrint iespaiduma papīra, kas izgatavots tikai no otrreizējā pārstrādē iegūtām šķiedrām.

EIROPAS OMBUDS

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. Dr. Hans-Gert PÖTTERING,
EP loceklīm,
Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam
Rue Wiertz
1047 Brussels
BEĻĢIJA

Strasbūra, 2009. gada 21. aprīlis

Priekšsēdētāja kungs!

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 195. panta 1. punktu un Eiropas Parlamenta Lēmuma par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi, 3. panta 8. punktu es iesniedzu 2008. gada ziņojumu.

Ar cieņu,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Eiropas ombuds

1, avenue du Président Robert Schuman – CS 30403 – F-67001 STRASBOURG Cedex

☎ : +33 (0)3.88.17.23.13 – Fax : +33 (0)3.88.17.90.62

<http://www.ombudsman.europa.eu> – eo@ombudsman.europa.eu

Izmaiņas ombuda gada ziņojumā

GADA ziņojums ir Eiropas ombuda svarīgākā publikācija. Lai nodrošinātu ziņojuma atbilstību daudzo lasītāju vajadzībām, ombuds katru gadu izvērtē tā uzlabošanas iespējas. Daži no pēdējā laika svarīgākajiem jauninājumiem ir kopsavilkuma ieviešana, lietu kopsavilkumi un izmeklēšanu tematiskā analīze. Visas šīs izmaiņas veiktas, ņemot vērā ziņojuma lasītāju intereses. Tādēļ arī ziņojums ir kļuvis īsāks, un tas ir ļāvis ombudam pēc iespējas efektīvāk izmantot resursus un sniegt ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, ievērojot augstākos vides standartus.

Šajā gadā ir paredzama līdz šim plašākā ombuda ziņojuma reforma. Tā ir izstrādāta, paturot prātā ombuda jaunās tīmekļa vietnes darbības uzsākšanu 2009. gada janvārī. Tīmekļa vietnē un

Jaunais gada ziņojums ir laicīgāka, pieejamāka, videi draudzīgāka un vizuāli modernāka publikācija.

šajā ziņojumā publicētā informācija tagad pilnībā papildina cita citu. Ir izstrādāts arī jauns sešu lappušu *2008. gada pārskats*, ar ko aizstāj veco *Kopsavilkumu un statistiku*, kas iepriekš izdots kā

atsevišķa publikācija. No 2009. gada aprīļa *2008. gada pārskats* ir pieejams 23 valodās tīmekļa vietnē <http://www.ombudsman.europa.eu/activities/annualreports.faces>

Jaunais gada ziņojums ir laicīgāka, pieejamāka, videi draudzīgāka un vizuāli modernāka publikācija. Turpmākajā tekstā tiks izskaidrotas galvenās ziņojuma izmaiņas un norādītas saites uz tām tīmekļa vietnes sadaļām, kurās varēsiet iepazīties ar ziņojumos iepriekš publicēto informāciju.

■ Struktūra

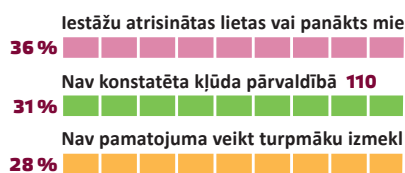
Jaunā ziņojuma struktūra ir izstrādāta, lai lasītāju loģiskā secībā iepazīstinātu ar dažādām tēmām, sākot ar ombuda pilnvaru un procedūru izskaidrojumu (2. nodaļa) un turpinot ar konkrētu 2008. gada lietu izskatīšanu (3. nodaļa), sadarbības pasākumiem (4. nodaļa) un iekšējo attīstību attiecībā uz personālu un budžetu (5. nodaļa). Ziņojuma sākumā, tāpat kā iepriekš, ir ombuda ievads, bet pēc tam ir sniegts kopsavilkums (1. nodaļa).

Saturs

Ziņojuma saturs ir pārskatīts, lai lasītājam nodrošinātu reālu pievienoto vērtību. Jo īpaši 3. nodaļā ir pilnīgi, ilustratīvi un visaptveroši izklāstīts ombuda galvenais darbs, proti, sūdzību izskatīšana 2008. gadā. Tā kā lietu kopsavilkumi tagad ir regulāri pieejami visās 23 ES oficiālajās valodās tīmekļa vietnē <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/summaries.faces>, ziņojumā tie ir aizstāti ar īsākiem piemēriem, kas palīdz atspoguļot ombuda secinājumus. Attēli un tabulas ir izvietoti visā nodaļā, nevis ziņojuma beigās apkopoti atsevišķā statistikas pielikumā. Ziņojuma 3. nodaļā ir ietverta arī izvēsta tematiskā analīze, kas sniedz padziļinātu sintētisku pārskatu par ombuda izskatāmo lietu kopskaitu un par pārvaldībā pieļauto kļūdu izmeklēšanas rezultātiem. Visbeidzot, visu darbinieku vārdu, uzvārdu un kontaktinformācijas saraksts ziņojumā ir aizstāts ar departamentu un nodaļu pārskatu 5. nodaļā. Regulāri atjaunināts darbinieku saraksts ir pieejams ombuda tīmekļa vietnē <http://www.ombudsman.europa.eu/atyourservice/team.faces>

Statistika

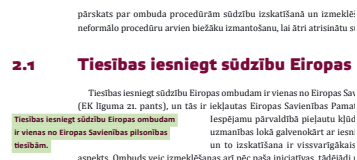
Izvērtējot iepriekšējā gada ziņojumu, Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja aicināja uzlabot statistikas datu noformējumu. Atbildot uz šo aicinājumu, tika rūpīgi pārskatīts, kādi

statistikas dati tiek sniegti un kā tos noformē. Tādējādi šajā ziņojumā ir ietverti precīzāki statistikas dati (piemēram, par sūdzību skaita izmaiņām laika gaitā). Ir iekļauta arī jauna informācija (piemēram, par izmeklēšanu priekšmetiem). Visbeidzot, tika pārbaudītas un vajadzības gadījumā uzlabotas statistikas datu aprēķināšanas metodes.

Noformējums

Gada ziņojuma noformējums ir pilnībā pārveidots, lai tas lietotājam būtu pēc iespējas

draudzīgāks un pieejamāks. Ziņojuma jaunajā noformējumā ir ietverti īsi teksta fragmenti, kas raksturo galvenos aspektus un ir paredzēti, lai vērstu Jūsu uzmanību uz tiem. Ziņojumā ietvertie attēli un tabulas ir sagatavoti tā, lai tie būtu viegli saprotami.

Iespiešana

Gada ziņojums ir iespiests uz CyclusPrint papīra, kurš ražots tikai no otrreizējā pārstrādē iegūtām šķiedrām. Tādējādi ir samazināts enerģijas un ūdens patēriņš. CyclusPrint atbilst pašiem stingrākajiem vides standartiem. Tam ir piešķirts ES ekomarkējums “Ekopuķīte”, kā arī EMAS un ISO 14001 ES vides pārvaldības sertifikāti.

Saturs

Ievads 9

1 Kopsavilkums 13

2 Ombuda pilnvaras un procedūras 23

2.1 Tiesības iesniegt sūdzību Eiropas ombudam 25

2.2 Ombuda darbības juridiskais pamats 25

2.3 Ombuda pilnvaras 27

2.4 Pieņemamība un izmeklēšanas pamatojums 31

2.5 Ombuda procedūras 32

3 Sūdzības un izmeklēšanas 35

3.1 Pārskats par izskatītajām sūdzībām 37

3.2 Uzsākto izmeklēšanu analīze 42

3.3 Ombuda veiktajās izmeklēšanās gūtie secinājumi 44

3.4 "Parauglietas", kas uzskatāmas par labas prakses piemēriem 51

3.5 Slēgto izmeklēšanu tematiskā analīze 52

3.6 Sūdzību pārsūtīšana un ieteikumi 66

4 Attiecības ar iestādēm, citiem ombudiem un ieinteresētajām pusēm 69

4.1 Attiecības ar ES iestādēm un struktūrām 71

4.2 Attiecības ar citiem ombudiem un līdzīgām iestādēm 74

4.3 Attiecības ar citām ieinteresētajām pusēm 77

5 Resursi 83

5.1 Personāls 85

5.2 Budžets 90

Kā sazināties ar Eiropas ombudu 93

levads

MAN ir prieks iepazīstināt Jūs ar Eiropas ombuda gada ziņojumu tā jaunajā noformējumā. Kā paskaidrots pirmajās lappusēs, mēs esam ļoti centušies, lai šis ziņojums būtu lietotājdraudzīgāks un lai tādējādi Jūs viegli varētu gūt skaidru un visaptverošu priekšstatu par ombuda darbu 2008. gadā. Es gaidīšu Jūsu atsauksmes par veiktajām izmaiņām.

Kā parasti, gada ziņojumā ir sniegts pārskats par iepriekšējā gadā veikto ombuda darbu pilsoņu, uzņēmumu un organizāciju labā. Tajā ir īpaši uzsvērti svarīgākie sasniegumi no izskatīto lietu un sniegto sūdzību risinājumu viedokļa un izklāstīti galvenie politikas jautājumi saistībā ar iestādi iepriekšējā gadā.

Tuvināt Eiropas Savienību tās pilsoņiem

Es bieži saku, ka tas, kā iestāde reaģē uz sūdzībām, ir galvenais rādītājs tās attieksmei pret pilsoņiem. Esmu priecīgs paziņot, ka arī 2008. gadā ES iestādes un struktūras ir pierādījušas, ka lielākoties tās ir ļoti ieinteresētas atrisināt jautājumus, par kuriem tās informē ombuds. 129 lietās, kas slēgtas 2008. gadā (36 % no visām lietām), attiecīgā iestāde piekrita mierizlīgumam vai atrisināja jautājumu. 101 lietā jautājums tika atrisināts un turpmāka izmeklēšana nebija vajadzīga, savukārt 110 lietās ombuds nekonstatēja pārvaldībā pieļautas kļūdas.

Astoņas lietas, kas slēgtas 2008. gadā, ir labas prakses piemēri attiecībā uz to, kā iestādes reaģēja uz ombuda izvirzītajiem jautājumiem. Tāpēc ir pamatoti tās iekļaut starp “parauglietām”, kurām šajā ziņojumā pievērsta īpaša uzmanība, lai tās varētu izmantot kā labas administratīvās prakses piemēru visas ES iestādes un struktūras. Trīs “parauglietas” ir saistītas ar Eiropas Komisiju, un pa vienai — ar Padomi, Eiropas Kopienų Tiesu, Eiropas Personāla atlases biroju (EPSO), Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF) un — trešo gadu pēc kārtas — ar Eiropas Aviācijas drošības aģentūru.

Tomēr ne vienmēr reakciju uz ombuda izmeklēšanām var uzskatīt par labas prakses piemēru. Komisija atteicās mainīt savu nostāju lietā, kas saistīta ar diskrimināciju vecuma dēļ. Šā atteikuma dēļ

Es bieži saku, ka veids, kādā iestāde reaģē uz sūdzībām, ir galvenais rādītājs tās attieksmei pret pilsoņiem.

es iesniedzu Parlamentam vienīgo īpašo ziņojumu, ko izdevu 2008. gadā. Lai gan to izmeklēšanu skaits, kurās man bija jāizsaka aizrādījumi ES iestādēm, ir samazinājies līdz 44 lietām (no 55

lietām 2007. gadā), to joprojām ir pārāk daudz. Lai palīdzētu iestādēm un struktūrām uzlabot to darbības rādītājus, 2008. gadā es savā tīmekļa vietnē publicēju divus pētījumus par attiecīgo iestāžu veiktajiem pasākumiem attiecībā uz 2006. un 2007. gadā izteiktajiem aizrādījumiem un turpmākām piezīmēm. Minētajos pētījumos ir norādītas arī “parauglietas”, kas izmantojamas kā labas pārvaldības piemēri. Līdzīgu ziņojumu es publicēju arī 2009. gadā.

Pārskatāmības uzrauga funkcijas

2008. gadā tika slēgts rekordliels skaits izmeklēšanu (355), kuru izskatīšanai pārsvarā bija vajadzīgs mazāk nekā gads. Mūsu mērķis 2009. gadā ir uzlabot savas darbības rādītājus, atvēlot vēl mazāk laika lietu izskatīšanai līdz to slēgšanai. Visbiežāk minētā sūdzība, kas izvērtēta 2008. gadā uzsāktajās izmeklēšanās, bija pārskatāmības trūkums (36 % izmeklēšanu). Gan ar līgumiem saistītās lietās, gan pieprasījumos nodrošināt piekļuvi dokumentiem, gan sūdzībās par pārkāpumiem, gan atlases procedūrās atkārtojās viena un tā pati problēma — atteikšanās sniegt informāciju vai dokumentus. Katrā no lietām es aicināju ES iestādes un struktūras to darbībās

nodrošināt augstākā līmeņa atklātību. Dažas lietas bija saistītas ar datu aizsardzības jautājumiem, attiecībā uz kuriem noteikti ir vajadzīga pieeja, kas līdzsvaro privātumu un pārredzamību. Vairākās no tām es apspriedos ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kura ieteikumi bija ļoti noderīgi.

Īpaši liela nozīme attiecībā uz pārredzamību 2008. gadā bija Komisijas priekšlikumam reformēt ES noteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem. Es paidu savas bažas par atsevišķiem šā visādā citādā ziņā noderīgā priekšlikuma aspektiem un aicināju Parlamentu izmantot savu likumdevēja līdzdalību šajā jautājumā, lai nodrošinātu labāko risinājumu pilsoņiem. Mans ieguldījums šajās debatēs bija tāds, ka es veicu salīdzinošu pētījumu starp saviem kolēģiem Eiropas ombudu tīklā par labu praksi dalībvalstīs saistībā ar publisku piekļuvi datu bāzēs iekļautajai informācijai. Šā pētījuma rezultāti mani iedvesmoja izstrādāt konkrētus priekšlikumus par to ES noteikumu reformu, kuri attiecas uz piekļuvi dokumentiem. Es rūpīgi vērošu šo debašu attīstību 2009. gadā.

Pakalpojumu kultūras veicināšana

Ombuds 2008. gadā kopumā reģistrēja 3 406 sūdzības. Kā parasti, mēs centāmies nodrošināt, ka visi tie, kuriem varētu rasties sūdzības, būtu informēti par ombuda sniegtajiem pakalpojumiem.

Kā vienmēr, mēģinājām nodrošināt, lai visi tie, kuriem varētu rasties sūdzības, būtu informēti par ombuda sniegtajiem pakalpojumiem.

Piemēram, attiecībā uz uzņēmumiem, Nvo un citām organizācijām, kas iepriekš ombuda pakalpojumus ir izmantojušas salīdzinoši maz, mēs publicējām savu pēc pašu iniciatīvas veikto izmeklēšanu par Komisijas veikto maksājumu laicīgumu,

lai uzsvērtu, ko konkrēti varam darīt to labā.

Gandrīz 80 % no reģistrētajām lietām mums bija iespēja palīdzēt sūdzības iesniedzējam, uzsākot lietas izmeklēšanu, pārsūtot sūdzību kompetentajai struktūrai vai sniedzot ieteikumu, kur vērsties. Bieži vien sniegtais ieteikums ir sazināties ar kādu no Eiropas ombudu tīkla biedriem. Berlīnē, novembrī, tikās tīkla reģionu ombudi, lai apspriestu, kā mēs kopīgi varam uzlabot pilsoņiem sniegto pakalpojumu līmeni. Es turpināju arī sazināties ar ES iestāžu un struktūru locekļiem un amatpersonām, lai rosinātu tos pieņemt pilsoņiem sniegto pakalpojumu kultūru. Īpaši sasniegumi šajā ziņā bija Saprāšanās memoranda parakstīšana ar Eiropas Investīciju bankas prezidentu un Eiropas Savienības aģentūru paustā piekrišana pieņemt Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu to attiecībās ar pilsoņiem.

Viens no pēdējiem svarīgajiem sasniegumiem 2008. gadā bija saistīts ar ombuda statūtu pārskatīšanu. Veiktās izmaiņas nodrošina to, ka pilsoņi var būt pilnīgi pārliecināti par ombuda spēju bez ierobežojumiem veikt to sūdzību rūpīgu izmeklēšanu. Es ar prieku turpināšu savu darbu pilsoņu labā 2009. gadā, pamatojoties uz šīm vēl plašākajām pilnvarām.

Strasbūrā, 2009. gada 16. februārī

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Kopsavilkums

EIROPAS ombuda četrpadsmitajā gada ziņojumā Eiropas Parlamentam ir sniegts pārskats par ombuda darbību 2008. gadā. Šis ir sestais gada ziņojums, ko sniedz P. Nikiforos DIAMANDOUROS, kurš ieņēma Eiropas ombuda amatu 2003. gada 1. aprīlī.

■ Ziņojuma struktūra

Ziņojumā ir piecas nodaļas. Tas sākas ar ombuda personisku ievadu, pēc kura ir sniegts šā ziņojuma kopsavilkums, kas ir tā 1. nodaļa.

Ziņojuma 2. nodaļā ir izskaidrotas ombuda pilnvaras un izklāstītas ombuda procedūras sūdzību izskatīšanai un izmeklēšanu veikšanai. Tajā ir sniegts pārskats par būtiskākajiem sasniegumiem iepriekšējā gadā.

Ziņojuma 3. nodaļā ir sniegts pārskats par gada laikā izskatītajām sūdzībām, kā arī veikto izmeklēšanu padziļināta izpēte. Atsevišķa sadaļa ir veltīta “parauglietām”, kuras noteicis ombuds, kā arī tematiskai analīzei, kas aptver būtiskākos secinājumus par tiesību aktiem un faktiem, kuri ietverti ombuda 2008. gadā pieņemtajos lēmumos. Nodaļas beigās ir izvērtētas lietas, uz kurām neattiecas ombuda pilnvaras, un ombuda rīcība saistībā ar šīm sūdzībām.

Ziņojuma 4. nodaļa attiecas uz ombuda sadarbības pasākumiem, kas ietver attiecības ar citām Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām, attiecības ar valsti, reģionu un vietējo ombudu kopieni Eiropā, un tajā ir sniegts pārskats par ombuda veiktajiem pasākumiem sabiedrisko attiecību jomā.

Ziņojuma 5. nodaļā ir sniegta informācija par ombuda personālu un budžetu.

■ Eiropas ombuda misija

Eiropas ombuda birojs tika izveidots ar Māstrihtas līgumu kā daļa no Eiropas Savienības pilsoniskuma. Ombuds izmeklē sūdzības par kļūdām pārvaldībā, ko pieļāvušas Kopienas

Ombuds izmeklē sūdzības par kļūdām pārvaldībā, ko pieļāvušas Kopienas iestādes un struktūras to darbībā.

iestādes un struktūras to darbībā, izņemot Eiropas Kopienu Tiesu un Pirmās instances tiesu, kad tās pilda to tiesu iestādes pienākumus. Ar Eiropas Parlamenta piekrišanu ombuds ir definējis terminu “kļūda pārvaldībā”, tajā nosakot pamattiesību, tiesiskuma un labas pārvaldības principu ievērošanu.

Papildus atbilžu sniegšanai uz privātpersonu, uzņēmumu un apvienību sūdzībām ombuds proaktīvi strādā, uzsākot izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas, tiekoties ar ES iestāžu un struktūru locekļiem un amatpersonām, kā arī uzrunājot pilsoņus, lai informētu tos par viņu tiesībām un šo tiesību īstenošanu.

■ Sūdzības un izmeklēšanas

Izskatīto sūdzību pārskats

Ombuds 2008. gadā reģistrēja¹ 3 406 sūdzības salīdzinājumā ar 2007. gadā reģistrētajām 3 211 sūdzībām. Gandrīz 60 % no visām sūdzībām, ko ombuds reģistrējis 2008. gadā, ir sūtītas elektroniski — vai nu pa e-pastu, vai izmantojot ombuda tīmekļa vietnē pieejamo sūdzības veidlapu.

Kopumā tika apstrādātas² 3 346 sūdzības salīdzinājumā ar 2007. gadā apstrādātajām 3 265 sūdzībām. No visām apstrādātajām sūdzībām 24 % (802 sūdzības) tika atzītas par tādām, uz kurām attiecas Eiropas ombuda pilnvaras, savukārt par 9 % bija jāveic izmeklēšana. Gandrīz 80 % gadījumu ombuds spēja palīdzēt sūdzību iesniedzējiem, uzsākot izmeklēšanu, pārsūtot sūdzību kompetentajai struktūrai vai sniedzot ieteikumu, kur vērsties, lai saņemtu tūlītēju un efektīvu problēmas risinājumu.

2008. gadā ombuda galvenā e-pasta adrese tika izmantota, lai atbildētu kopumā uz vairāk nekā 4 300 e-pasta sūtījumiem ar informācijas pieprasījumiem. No tiem apmēram 3 300 bija individuāli informācijas pieprasījumi, savukārt apmēram 1 000 bija masveida vēstules. Tādejādi kopumā attiecīgajā gadā ombuds apstrādāja vairāk nekā 7 700 sūdzību un informācijas pieprasījumu, kas saņemti no pilsoņiem.

Uzsākto izmeklēšanu analīze

Kopumā 2008. gadā, pamatojoties uz sūdzībām, tika uzsāktas 293 jaunas izmeklēšanas. No tām 26 % iesniedza uzņēmumi un apvienības, savukārt 74 % iesniedza privātpersonas.

Ombuds uzsāka arī trīs izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas. Divas no tām bija saistītas ar lietām, ko iesniedza nepilnvarota persona (t. i., sūdzības iesniedzējs, kas nav Eiropas Savienības pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs, vai juridiska persona, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī). Trešā lieta bija saistīta ar to ombuda pilnvaru izmantošanu, kuras ļauj viņam veikt izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas, lai risinātu sistemātiskas problēmas saistībā ar Eiropas Komisijas “Agrīnās brīdināšanas sistēmu” (OI/3/2008/FOR).

Kā katru gadu, lielākā ombuda uzsākto izmeklēšanu daļa 2008. gadā bija saistīta ar Komisiju (kopumā 195 izmeklēšanas jeb 66 %). Ņemot vērā, ka Komisija ir galvenā Kopienas iestāde, kas pieņem lēmumus, kuri tieši ietekmē pilsoņus, ir loģiski, ka tai vajadzētu būt galvenajam pilsoņu sūdzību priekšmetam. 28 izmeklēšanas (10 %) attiecās uz Eiropas Parlamenta pārvaldi, 20 izmeklēšanas (7 %) — uz Eiropas Personāla atlases biroju (EPSO), 10 izmeklēšanas (3 %) — uz ES Padomi, un 7 izmeklēšanas (2 %) — uz Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai. Vēl 37 izmeklēšanas attiecās uz divdesmit citām ES iestādēm un struktūrām.

Galvenie pārvaldībā pieļauto kļūdu veidi, kas konstatēti 2008. gadā uzsāktajās izmeklēšanās, bija pārskatāmības trūkums, tostarp atteikšanās sniegt informāciju (kopumā 107 lietas jeb 36 %), negodīgums vai varas ļaunprātīga izmantošana (59 lietas jeb 20 %), neapmierinošas procedūras (27 lietas jeb 9 %), nolaidība (25 lietas jeb 8 %), kavēšanās, no kuras varēja izvairīties (24 lietas jeb 8 %), juridiska kļūda (21 lieta jeb 7 %), diskriminācija (14 lietas jeb 5 %) un pienākumu izpildes nenodrošināšana, t. i., Eiropas Komisija attiecībā uz dalībvalstīm nepilda savu “Līguma uzraudzītājas” funkciju (14 lietas jeb 5 %).

Ombuds 2008. gadā slēdza 355 izmeklēšanas (salīdzinājumā ar 348 izmeklēšanām 2007. gadā). No tām 352 izmeklēšanas bija saistītas ar sūdzībām un trīs tika uzsāktas pēc ombuda paša iniciatīvas. Lielākā daļa izmeklēšanu tika slēgtas viena gada laikā (52 %). Vairāk nekā viena trešdaļa (36 %) tika slēgtas trīs mēnešu laikā. Vidēji lietu slēgšanai bija vajadzīgi 13 mēneši.

1. No šā gada Eiropas ombuda gada ziņojumā tiek izmantota statistikas kategorija “reģistrētās sūdzības”, nevis “saņemtās sūdzības”, lai nošķirtu sūdzības, kas faktiski reģistrētas konkrētajā kalendārā gadā, no sūdzībām, kas saņemtas tajā pašā periodā, bet reģistrētas nākamajā gadā.

2. Statistiskā kategorija “apstrādātas” nozīmē, ka ir pabeigta analīze, kuras mērķis ir noteikt, vai sūdzība (i) ir ombuda kompetencē, (ii) atbilst pieņemamības kritērijiem un (iii) rada pamatu izmeklēšanas uzsākšanai. Ņemot vērā tam vajadzīgo laiku, konkrētā gadā “apstrādāto” sūdzību skaits atšķiras no tajā pašā gadā “reģistrēto” sūdzību skaita.

Secinājumi par ombuda veiktajām izmeklēšanām

Ja iespējams, ombuds izmeklēšanā cenšas panākt labvēlīgu lietas risinājumu, kas apmierinātu gan sūdzības iesniedzēju, gan apsūdzēto iestādi. Kopienas iestāžu un struktūru sadarbība ir būtiska šādu labvēlīgu risinājumu sekmēšanā, tādējādi palīdzot uzlabot iestāžu un pilsoņu attiecības un izvairīties no dārgas un laikietilpīgas tiesāšanās vajadzības. Sūdzības iesniedzējam labvēlīgs risinājums tika viegli panākts 129 lietās, kas slēgtas 2008. gadā (kopumā 36 %). Šīs lietas atrisināja vai nu iestādes, vai arī tika panākts mierizlīgums (salīdzinājumā ar 134 lietām 2007. gadā, kas bija divreiz vairāk nekā šādu lietu skaits 2006. gadā).

31 % gadījumu (110 lietās) kļūda pārvaldībā netika konstatēta. Tas ne vienmēr nozīmē nelabvēlīgu risinājumu sūdzības iesniedzējam, jo tas vismaz saņem no attiecīgās iestādes vai struktūras

Ja iespējams, ombuds izmeklēšanā cenšas panākt labvēlīgu lietas risinājumu, kas apmierinātu gan sūdzības iesniedzēju, gan apsūdzēto iestādi.

plašu paskaidrojumu par to, kas ir izdarīts, kā arī ombuda veikto lietas pārskatu.

Ombuds 15 % lietu (53 lietās) konstatēja kļūdu pārvaldībā, tomēr viņš joprojām varēja panākt sūdzības iesniedzējam labvēlīgu

risinājumu astoņās no šīm lietām, sagatavojot ieteikumu projektu, ko viņš iesniedza attiecīgajai iestādei. Vienā lietā, kurā Komisija nepieņēma ieteikumu projektu par diskrimināciju vecuma dēļ (185/2005/ELB), ombuds iesniedza īpašu ziņojumu Eiropas Parlamentam. Tas ir ombuda galējais līdzeklis un pēdējais no pasākumiem, ko viņš veic, izskatot lietu. 44 lietās izmeklēšana tika slēgta, izsakot aizrādījumu attiecīgajai iestādei vai struktūrai. Aizrādījums apstiprina sūdzības iesniedzēja sūdzības pamatotību un norāda attiecīgajai iestādei vai struktūrai uz to, ko tā ir darījusi nepareizi, lai tādējādi palīdzētu tai turpmāk izvairīties no kļūdām pārvaldībā.

Tāpat, lai uzlabotu ES iestāžu darbību nākotnē, ombuds arvien biežāk izsaka turpmākas piezīmes, kad tas konstatē iespēju uzlabot pārvaldes kvalitāti. Kopumā 2008. gadā ombuds turpmākās piezīmes ir izteicis 41 lietā.

Iestādēm un struktūrām ir svarīgi sekot ombuda aizrādījumiem un turpmākām piezīmēm, kā arī veikt pasākumus, lai risinātu vēl neatrisinātās problēmas. Ņemot to vērā, 2008. gadā ombuds

Iestādēm un struktūrām ir svarīgi sekot ombuda aizrādījumiem un turpmākām piezīmēm, kā arī veikt pasākumus, lai risinātu vēl neatrisinātās problēmas.

savā tīmekļa vietnē publicēja divus pētījumus par visu 2006. un 2007. gadā izdoto aizrādījumu un turpmāko piezīmju ievērošanu, kas bija jāveic iesaistītajām iestādēm. Ombuds paredz katru gadu informēt sabiedrību par saviem secinājumiem attiecībā uz to, kā iestādes ievēro aizrādījumus un turpmākās piezīmes.

“Parauglietas”, kas uzskatāmas par labas prakses piemēriem [→→→]

Astoņas no 2008. gadā slēgtajām lietām ir uzskatāmas par labas prakses piemēriem. Tās kā piemēru var izmantot visas ES iestādes un struktūras, lai labāk risinātu ombuda izvirzītos jautājumus.

Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO) piekrita pretendentiem pēc to lūguma izpaust atlases procedūrās izmantotos novērtēšanas kritērijus, kā arī individuālu atzīmju iedalījumu. Tas notika pēc izmeklēšanas, ko pēc paša iniciatīvas veica ombuds, kurš atzinīgi novērtēja EPSO par šādu pārredzamu pieeju (OI/5/2005/PB). **Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF)** konstruktīvi reaģēja uz lūgumu par piekļuvi dokumentiem. Publiskojot divas attiecīgā ziņojuma versijas, no kurām vienā bija ietverti sūdzības iesniedzēja dati, bet otrā — nebija, birojs izpildīja ES normas par piekļuvi dokumentiem, vienlaikus parādot savu attieksmi pret pilsoņiem (754/2007/BU). Saistībā ar piekļuvi dokumentiem un informāciju kāda Austrijas pilsoņe sūdzējās ombudam par neatbilstošu informāciju, ko viņa saņēmusi no **Eiropas Kopienų Tiesas** kancelejas. Pēc ombuda ieviešanas Tiesas kanceleja nosūtīja sūdzības iesniedzējai vēstuli, kurā bija iekļauta plašāka informācija, un apstiprināja ombudam, ka tā ir iekļāvusi šos papildu norādījumus savās standarta līdzīgu lietu vēstulēs (2448/2008/WP).

Ombuds atzinīgi novērtēja **Komisiju** par tās konstruktīvo pieeju divās ar līgumiem saistītās lietās. Lietā, kas attiecās uz maksājuma strīdu ar kādu Itālijas uzņēmumu par ES projektu saistībā ar ūdens piegādi pārvietotām personām Libērijā, Komisija rīkojās rūpīgi un konstruktīvi visā procedūras laikā, pat tiklīdz, ka tā atbalstīja attiecīgus papildu maksājumus, ko noteica tās

dienesti un sūdzības iesniedzējs. Tādējādi Itālijas uzņēmums saņēma vairāk nekā EUR 100 000 (**3490/2005/(ID)PB**). Lietā, kas attiecās uz kādu Austrijas institūtu, kurš iesaistīts pētniecības un attīstības līgumā ķīmijas tehnoloģijas jomā, Komisija piekrita samaksāt EUR 54 000. Tas notika pēc ombuda prasības atkārtoti apsvērt tās atteikumu samaksāt atlikušo summu, jo Komisija nebija laikus saņēmusi galīgos izmaksu pārskatus (**3784/2006/FOR**). Lietā **2672/2008/VL** ombuds izmantoja vienkāršotu izmeklēšanas procedūru un tika aicināts ņemt vērā, ka Komisija reaģēja labvēlīgi, ātri un priekšzīmīgi atrisinot strīdu e-pasta vēstuļu apmaiņas veidā attiecībā uz kādu akadēmisku pētnieku un Komisijas ierēdni.

Vēl viens labas prakses piemērs ir lieta **1162/2007/FOR**, kurā **Padome** piekrita veikt *ex gratia* maksājumu EUR 1000 apmērā kā kompensāciju par sūdzības iesniedzējam radītajām neērtībām un satraukumu. Padome sākotnēji bija piedāvājusi sūdzības iesniedzējam līgumu uz vienu gadu, bet tad mainīja nosacījumus, saprotot, ka sūdzības iesniedzējs minētajā periodā kļūs 65 gadus vecs. Visbeidzot, trešo gadu pēc kārtas atzinību ir pelnījusi **Eiropas Aviācijas drošības aģentūra** (EASA), kas veica atbildes pasākumus attiecībā uz sūdzību, uz kuru tika vērsta tās uzmanība. Lietā **893/2006/BU** EASA ne vien atvainojās par kļūdu, ko tā bija pieļāvusi atlases procedūrā, bet arī piekrita sniegt sūdzības iesniedzējam prasīto informāciju un apņēmas to darīt arī turpmākajās procedūrās.

Slēgto izmeklēšanu tematiskā analīze

Lēmumus par lietu slēgšanu parasti publicē ombuda tīmekļa vietnē (<http://www.ombudsman.europa.eu>) angļu valodā un arī sūdzības iesniedzēja valodā, ja tā nav angļu valoda.

Lēmumus par lietu slēgšanu parasti publicē ombuda tīmekļa vietnē (<http://www.ombudsman.europa.eu>) angļu valodā un arī sūdzības iesniedzēja valodā, ja tā nav angļu valoda.

Ombuds 2008. gadā noteica jaunu formātu un struktūru saviem lēmumiem, tajos saglabājot būtiskos faktus un analīzi, taču saīsinot tekstus, padarot tos vieglāk lasāmus un tādējādi arī pieejamākus.

Ombuda tīmekļa vietnē ir pieejams zināms lietu skaits kopsavilkuma formātā visās 23 ES oficiālajās valodās. Kopsavilkumos atspo-

guļoti daudzi jautājumi un tās Kopienas iestādes un struktūras, uz kurām attiecās 355 lēmumi par lietu slēgšanu 2008. gadā, kā arī dažādie lietu slēgšanas iemesli.

Šā ziņojuma 3.5. sadaļā ir analizēti svarīgākie ombuda 2008. gada lēmumos ietvertie secinājumi par tiesību aktiem un faktiem. Tie ir sakārtoti, ņemot vērā galveno izmeklēšanas priekšmetu tematisko klasifikāciju, kas ietver septiņas galvenās kategorijas³:

- Atklātība, publiska piekļuve un personas dati;
- Komisija kā "Līguma uzraudzītāja";
- Līgumu slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana;
- Līgumu izpilde;
- Pārvalde un Civildienesta noteikumi;
- Konkursi un atlases procedūras;
- Institucionāli, politiski un citi jautājumi.

Tematiskās analīzes pirmajā sadaļā ir sniegts pārskats par 2008. gadā pieņemtajiem ombuda lēmumiem saistībā ar sūdzībām, kas attiecas uz (i) publisku piekļuvi dokumentiem, (ii) publisku piekļuvi informācijai un (iii) personas datu aizsardzību un datu subjektu tiesībām piekļūt saviem datiem. Izskatīto jautājumu loks ietver dažādas tēmas, sākot no kavēšanās ļaut piekļuvi dokumentiem līdz pat to izņēmumu atšķirīgām interpretācijām, kuri paredzēti Regulā Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi dokumentiem⁴. Analizētas arī lietas, kurās ombuds ir apspriedies ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) par pārskatāmības jautājumu aspektiem, kuri attiecas uz datu aizsardzību.

3. Pamatojoties uz 2008. gadā uzsāktajām izmeklēšanām, iedalījums atbilstīgi galvenajam izmeklēšanu priekšmetam ir šāds: pārskatāmība (26 %), institucionāli un politiski jautājumi (17 %), Komisija kā "Līguma uzraudzītāja" (17 %), konkursi un atlases procedūras (14 %), pārvalde un Civildienesta noteikumi (10 %), līgumu izpilde (8 %), līguma slēgšanas tiesību vai dotāciju piešķiršana (8 %).

4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

Otrā lietu kategorija attiecas uz sūdzībām pret Komisiju kā “Līguma uzraudzītāju”. Ombuds var izvērtēt gan procesuālos, gan materiālos aspektus attiecībā uz to, kā Komisija ir rīkojusies saistībā ar šādām lietām. Attiecībā uz materiālajiem aspektiem ombuda pārskata mērķis ir pārbaudīt, vai Komisijas izdarītie secinājumi ir pamatoti un vai tie ir pietiekami argumentēti un pienācīgi izskaidroti sūdzību iesniedzējiem. Attiecībā uz procesuālajiem aspektiem galvenais atskaites punkts ombuda izmeklēšanās ir Komisijas paziņojums par attiecībām ar sūdzības iesniedzējiem jautājumos par Kopienas tiesību aktu pārkāpumiem⁵. Dažas no sūdzībām, kas pārbaudītas saistībā ar šādām lietām 2008. gadā, bija saistītas ar kavēšanos, neatbilstošas informācijas sniegšanu sūdzības iesniedzējam un sūdzību neregistrēšanu.

Tematiskās analīzes trešajā sadaļā ir izklāstītas sūdzības par līgumu slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršanu vai nepiešķiršanu. Šādos gadījumos ombuda izmeklēšanā tiek tikai pārbaudīts, vai ir ievēroti noteikumi, kas reglamentē procedūru, vai fakti ir pareizi un vai nav pieļauta acīmredzama novērtējuma kļūda vai pilnvaru ļaunprātīga izmantošana. Viņš var arī pārbaudīt, vai iestādes ir izpildījušas savu pienākumu norādīt iemeslus un vai tie ir saskaņoti un pamatoti. Ombuds 2008. gadā izskatīja jautājumus par konkursa procedūru neatbilstošu īstenošanu, neatbilstošu informāciju un nepamatotām apsūdzībām.

Ceturtā kategorija ietver lietas, kurās sūdzības iesniedzēji apstrīd iestāžu nespēju izpildīt līgumos paredzētos pienākumus. Attiecībā uz strīdiem par līgumiem ombuds uzskata, ka ir pamatoti tā veikto izmeklēšanu ierobežot, tikai pārbaudot, vai Kopienas iestāde vai struktūra ir sniegusi viņam loģisku un pamatotu atskaiti par tās rīcības tiesisko pamatu un ir paskaidrojusi, kāpēc tā uzskata, ka tās viedoklis par līguma pozīciju ir pamatots. 2008. gadā ombuds izskatīja jautājumus par maksājumu kavējumiem, negodīgu attieksmi un problēmām saistībā ar apakšuzņēmējiem.

Piektā kategorija attiecas uz sūdzībām par iestāžu administratīvajām darbībām, jo īpaši ierēdņu Civildienesta noteikumu un citu atbilstošu dokumentu piemērošanu. Šīs lietas pēc būtības ievērojami atšķiras un attiecas gandrīz uz visām iestādēm un struktūrām.

Tematiskās analīzes sestajā sadaļā ir izvērtētas sūdzības par atklātiem konkursiem un citām atlases procedūrām. Lielākā daļa šo lietu attiecas uz Eiropas Personāla atlases biroju (EPSO) un ir saistītas ar pārskatāmības trūkumu, būtiskām problēmām saistībā ar testiem un sūdzībām par negodīgu attieksmi.

Pēdējā atlikusī kategorija attiecas uz dažādām sūdzībām par iestādēm saistībā ar to politikas veidošanas darbībām vai vispārējo darbību.

■ Attiecības ar iestādēm, citiem ombudiem un ieinteresētajām pusēm

Attiecības ar ES iestādēm un struktūrām

Eiropas ombudam ir ļoti svarīgi veidot konstruktīvas attiecības ar ES iestādēm un struktūrām; tās ļauj nodrošināt pēc iespējas labāku sūdzību iesniedzēju interešu aizstāvību. Ombuds 2008. gadā turpi-

Eiropas ombudam ir ļoti svarīgi veidot konstruktīvas attiecības ar ES iestādēm un struktūrām; tās ļauj nodrošināt pēc iespējas labāku sūdzību iesniedzēju interešu aizstāvību.

nāja regulāri tikties ar iestāžu pārstāvjiem un amatpersonām, lai apspriestu ES pārvaldes kvalitātes uzlabošanas iespējas.

Īpaši svarīgas 2008. gadā bija tikšanās ar Parlamenta, Padomes un Komisijas pārstāvjiem saistībā ar ombuda statūtu pārskatīšanu. Pēc tam, kad bija sniegts labvēlīgs Komisijas atzinums un Padomes piekrišana, Parlaments

18. jūnijā pieņēma lēmumu⁶ par statūtu pārskatīšanu. Ombuda 2008. gada starpiestāžu darba kārtībā bija iekļauta arī notiekošā Regulas Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi dokumentiem⁷ reforma.

5. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Eiropas ombudam par attiecībām ar sūdzību iesniedzējiem jautājumos par Kopienas tiesību aktu pārkāpumiem (OV 2002, C 244, 5. lpp.).

6. Eiropas Parlamenta 2008. gada 18. jūnija Lēmums Nr. 2008/587, ar kuru groza Lēmumu Nr. 94/262 par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV 2008, L 189, 25. lpp.).

7. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

Eiropas ombuds regulāri tiek ar ES iestāžu un struktūru locekļiem un amatpersonām. P. Nikiforos DIAMANDOUROS šajā fotogrāfijā redzams kopā ar Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju Hans-Gert PÖTTERING. Strasbūra, 2008. gada 12. marts.

Citi svarīgākie notikumi konkrētajā gadā bija Saprašanās memoranda⁸ parakstīšana ar Eiropas Investīciju bankas prezidentu un visu Eiropas Savienības aģentūru vienošanās par to, ka tās atzīst Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu. Ombuds arī regulāri tikās ar Eiropas Personāla atlases biroja pārstāvjiem, lai atlases procedūrās veicinātu augstāko standartu ievērošanu attiecībā uz pilsoņiem sniegtajiem pakalpojumiem.

Ombuds 2008. gadā turpināja sazināties ar pārējām iestādēm un struktūrām, tiekoties ar Eiropas Kopienas Tiesas, Pirmās instances tiesas, Civildienesta tribunāla un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras galvenajiem pārstāvjiem. Novembrī ombuds iepazīstināja ar savu darbu SOLVIT tīkla biedrus, bet decembrī sniedza pārskatu par attiecībām ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju šīs institūcijas piecu gadu jubilejas pasākumā. Visbeidzot, gada sākumā ombuds tikās ar ES iestāžu Personāla komiteju priekšsēdētājiem, lai skaidrotu savu lomu ES pārvaldes kvalitātes uzlabošanā.

Attiecības ar citiem ombudiem un līdzīgām struktūrām

Daudzi sūdzību iesniedzēji vēršas pie Eiropas ombuda, ja tiem rodas problēmas ar valsts, reģionālajām vai vietējām pārvaldes iestādēm. Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem kolēģiem dalībvalstīs, lai pilsoņu sūdzības par ES tiesību aktiem tiktu pareizi un pienācīgi izskatītas.

Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem kolēģiem dalībvalstīs, lai pilsoņu sūdzības par ES tiesību aktiem tiktu pareizi un pienācīgi izskatītas.

Lielākoties šī sadarbība notiek Eiropas ombudu tīkla aizgādībā. Tīklu šobrīd veido gandrīz 90 biroji 31 valstī, aptverot gan Eiropas Savienības

valstis, gan reģionus, gan ES kandidātvalstis, Norvēģiju un Īslandi. Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja arī ir šī tīkla pilntiesīga dalībiece.

Viens no tīkla uzdevumiem ir veicināt sūdzību ātru pārsūtīšanu kompetentajam ombudam vai līdzīgai struktūrai. 2008. gadā 1 079 gadījumos sūdzība tika pārsūtīta kādam no Eiropas ombudu tīkla biedriem vai sūdzības iesniedzējam tika ieteikts sazināties ar šī tīkla biedru.

Ziņojuma 4.2. sadaļā ir sniegta plaša informācija par tīkla darbību 2008. gadā, kur viens no svarīgākajiem notikumiem bija sestais ES dalībvalstu reģionālo ombudu seminārs, kas norisinājās novembrī Berlīnē. Semināru kopīgi organizēja Eiropas ombuds un Berlīnes Reģionālā parlamenta Lūgumrakstu komitejas priekšsēdētājs Ralf HILLENBERG. Seminārā piedalījās apmēram 90 cilvēku, un tas bija veltīts sūdzībām un lūgumrakstiem, ko iesniegušas neaizsargātas personas. Strasbūrā 2008. gadā tikās arī tīkla sadarbības koordinatori.

⁸. Saprašanās memorands starp Eiropas ombudu un Eiropas Investīciju banku attiecībā uz informāciju par bankas politiku, standartiem un procedūrām, kā arī sūdzību izskatīšanu, tostarp Eiropas Savienības nepilsoņu un nerezidentu sūdzību izskatīšanu (OV 2008, C 244, 1. lpp.).

Informatīvās vizītes, kas organizētas sadarbībā ar ombudiem dalībvalstīs un kandidātvalstīs, tīkla attīstības procesā ir izrādījušās ļoti efektīvas. Eiropas ombuds 2008. gadā apciemoja savus kolēģus Kiprā (martā), Grieķijā (maijā), Latvijā (septembrī) un Lietuvā (oktobrī).

Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem kolēģiem dalībvalstīs, izmantojot Eiropas ombudu tīklu. Sadarbības koordinatori valstu ombudu birojos ir pirmais kontaktpunkts tīkla dalībniekiem. To sestais seminārs, kas tiek rīkots reizi divos gados, notika 2008. gada 1.–3. jūnijā Strasbūrā.

Tīkls ir noderīgs mehānisms informācijas apmaiņai par ES tiesību aktiem un labu praksi, organizējot iepriekš minētos seminārus, izmantojot divreiz gadā iznākošo periodisko biļetenu, rīkojot elektronisko apspriežu un dokumentu apmaiņas forumu un izmantojot elektronisko *Daily News* ziņu dienestu. Papildus šai regulārajai neformālajai informācijas apmaiņai tīklā ir izstrādāta īpaša procedūra, kas dod iespēju valstu vai reģionu ombudiem pieprasīt rakstiskas atbildes uz jautājumiem par ES tiesību aktiem un to interpretāciju, tostarp jautājumiem, kas tiem rodas, izskatot atsevišķas lietas. 2008. gadā tika saņemti astoņi jauni pieprasījumi.

Attiecības ar citām ieinteresētajām pusēm

Eiropas ombuds ir apņēmies nodrošināt, lai ikviena persona vai organizācija, kurai varētu rasties problēmas ar ES iestādēm un struktūrām, būtu informēta, ka tā ir tiesīga sūdzēties viņam

Eiropas ombuds ir apņēmies nodrošināt, lai ikviena persona vai organizācija, kurai varētu rasties problēmas ar ES iestādēm un struktūrām, būtu informēta, ka tā ir tiesīga sūdzēties viņam par pārvaldībā pieļautu kļūdu.

par pārvaldībā pieļautu kļūdu. Šajā nodaļā sniegts pārskats par daudzajiem veidiem, kādos ombuds gada laikā centās vairo zināšanas par tiesībām iesniegt sūdzības. Ombuds un tā darbinieki sniedza apmēram 135 prezentācijas grupām, kas bija ieinteresētas viņa darbā. Ombuda galvenie pasākumi saistībā ar plašsaziņas līdzekļiem 2008. gadā iekļāva preses konferences

Briselē, Budapeštā un Strasbūrā, kā arī Atēnās, Nikosijā, Rīgā un Viļņā, kas bija iepriekš minēto informatīvo vizīšu daļa. Gada laikā tika izdoti septiņpadsmit ziņojumi presei, kas tika izplatīti žurnālistiem un ieinteresētajām pusēm visā Eiropā. Daži no ietvertajiem jautājumiem bija pārskatāmība Eiropas Parlamenta deputātu piemaksu jomā, ombuda statūtu pārskatīšana un to ES noteikumu reforma, kuri reglamentē publisku piekļuvi dokumentiem.

Īpaši interesanta publikācija 2008. gadā bija jaunais ceļvedis par ombuda darbu, kas sagatavots 23 oficiālajās ES valodās. Ombuda tīmekļa vietni regulāri papildināja ar lēmumiem, paziņojumiem presei un izsmelšu informāciju par viņa veiktajiem pasākumiem sabiedrisko attiecību jomā. Laikā no 2008. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim tīmekļa vietni bija apmeklējuši apmēram 440 000 apmeklētāji, no kuriem lielākā daļa bija no Apvienotās Karalistes, kā arī no Vācijas, Francijas, Spānijas un Itālijas.

Eiropas ombuds veic regulāras informatīvas vizītes ES dalībvalstīs un kandidātvalstīs, lai pilnveidotu attiecības ar ombudiem un uzlabotu zināšanas par viņa darbu. Vizītes laikā Lietuvā, kas notika 2008. gada 1.–3. oktobrī, Nikiforos P. DIAMANDOUROS sniedza publisku lekciju valsts ierēdņiem un augstskolu studentiem un tikās ar Lietuvas uzņēmēju pārstāvjiem, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Šajā fotogrāfijā redzami dalībnieki, kas piedalījās sanāksmē ar Lietuvas Juristu asociāciju, Tirdzniecības, rūpniecības un amatniecības kameru, kā arī Biznesa darba devēju konfederāciju.

■ Resursi

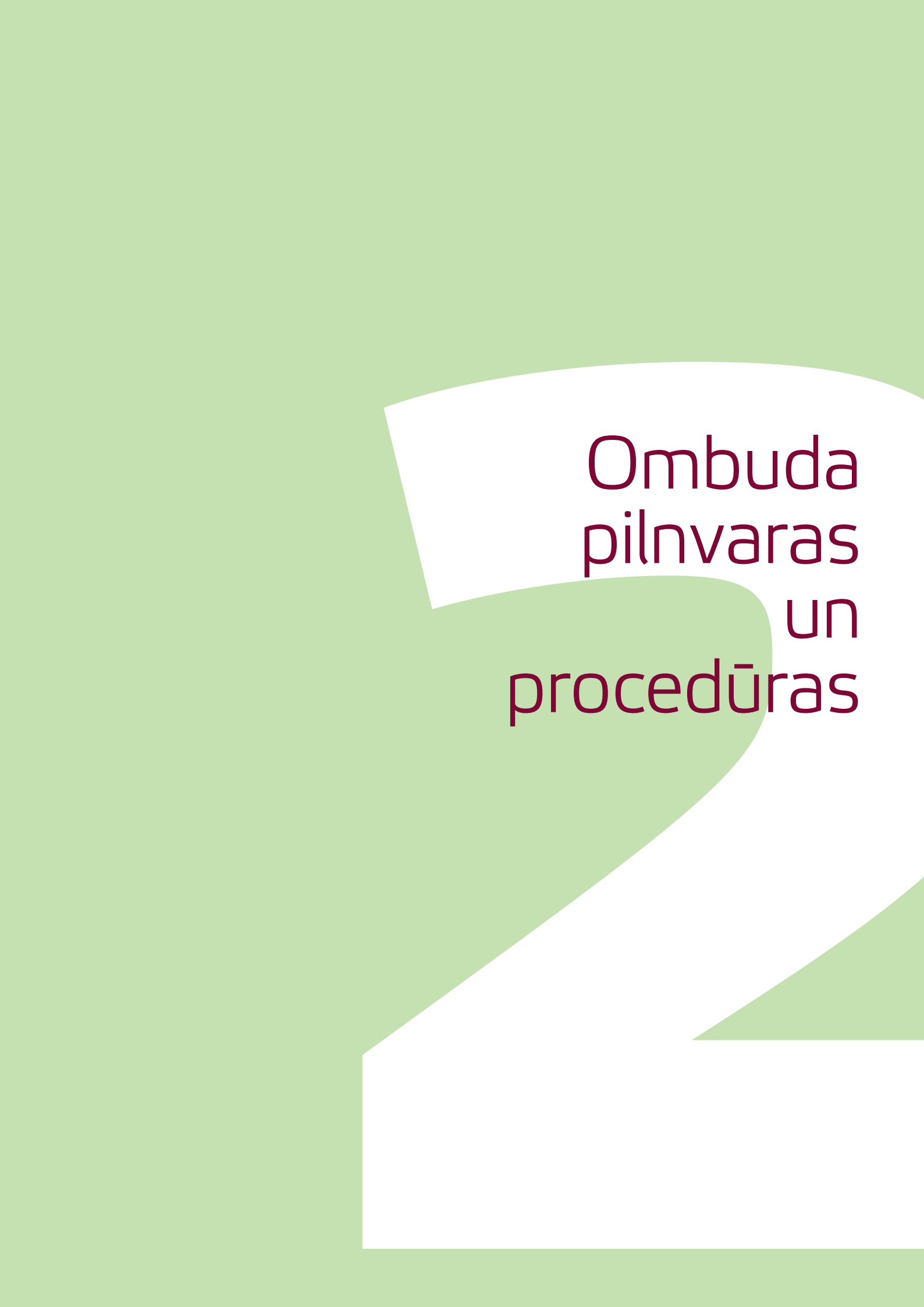
Ziņojuma 5.1. sadaļā ir sniegts pārskats par ombuda biroja struktūru, kā arī sniegta īsa biogrāfiska informācija par ombudu un viņa vadošajiem darbiniekiem.

Ombuda birojā 2008. gadā tika īstenota plaša iekšējās pārstrukturizācijas programma.

Ombuda birojā 2008. gadā tika īstenota plaša iekšējās pārstrukturizācijas programma. Tā stājās spēkā 1. jūlijā un paredzēja četru nodaļu izveidi katrā no esošajiem departamentiem: Juridiskajā departamentā un Administratīvajā un finanšu departamentā. Šīs pārstrukturizācijas mērķis ir izveidot vadības struktūru, kurā abus biroja departamentu vadītājus, kas pakļauti direktoriem un atskaitās ģenerālsekretāram, atbalsta četri nodaļu vadītāji ar lielākām vadības pilnvarām.

Ziņojuma 5.1. sadaļa ietver arī informāciju par ombuda personāla izvērtēšanas semināru un personāla sanāksmēm. Personāla izvērtēšana ir neatņemama ombuda stratēģiskā plāna daļa, kas jo īpaši sniedz noderīgus norādījumus politikas veidošanai un gada pārvaldības plāna (GVP) sagatavošanai. Izvērtēšanas seminārs ir viens no gada pasākumu programmas notikumiem, kas sniedz darbiniekiem un praktikantiem iespēju apmainīties ar viedokļiem jautājumos, kas tieši saistīti ar ombuda darbu. Iestāde veica otro izvērtēšanu no 2008. gada 27. līdz 29. februārim. Tūlītējās atsauksmes no personāla skaidri apliecina, ka otrais izvērtēšanas seminārs ir bijusi ļoti pozitīva pieredze un ka apspriestās tēmas un jautājumi bijuši ļoti būtiski.

Ombuda štatu sarakstā 2008. gadā kopumā bija norādītas 57 darba vietas — tikpat, cik 2006. un 2007. gadā. 2008. gadam piešķirtā budžeta summa bija EUR 8 505 770.

The background consists of several overlapping organic shapes in a light green color against a white background. A large, irregular white shape is positioned in the upper right, containing the text. Below it, a green shape overlaps the white one. In the bottom right, another green shape overlaps the white background.

Ombuda pilnvaras un procedūras

ŠAJĀ nodaļā ir sīki izskaidrota Eiropas ombuda loma, ietverot viņa darba juridisko pamatu, viņa pilnvaru aprakstu un informāciju par pieņemamību un izmeklēšanu uzsākšanas pamatojumu. Tajā ir minēti 2008. gadā izskatīto lietu piemēri šo elementu atspoguļošanai un uzsvērti īpaši sasniegumi, piemēram, ombuda statūtu pārskatīšana. Nodaļas beigās ir sniegts pārskats par ombuda procedūrām sūdzību izskatīšanā un izmeklēšanu veikšanā, tostarp par neformālo procedūru arvien biežāku izmantošanu, lai ātri atrisinātu sūdzības.

2.1 Tiesības iesniegt sūdzību Eiropas ombudam

Tiesības iesniegt sūdzību Eiropas ombudam ir vienas no Eiropas Savienības pilsonības tiesībām (EK līguma 21. pants), un tās ir iekļautas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā¹ (43. pants).

Tiesības iesniegt sūdzību Eiropas

ombudam ir vienas no Eiropas Savienības

pilsonības tiesībām.

Iespējamu pārvaldībā pieļauto kļūdu gadījumi nonāk ombuda uzmanības lokā galvenokārt ar iesniegto sūdzību starpniecību, un to izskatīšana ir vissvarīgākais ombuda reaktīvās lomas

aspekts. Ombuds veic izmeklēšanas arī pēc paša iniciatīvas, tādējādi uzņemoties proaktīvu lomu pārvaldībā pieļauto kļūdu izskaušanā (sk. nākamo sadaļu).

2.2 Ombuda darbības juridiskais pamats

Ombuda darbu reglamentē EK līguma 195. pants, ombuda statūti un īstenošanas noteikumi, ko ombuds pieņēmis saskaņā ar statūtu 14. pantu.

Ombuda statūtu pārskatīšana

Eiropas Parlaments statūtus pieņēma 1994. gadā². Pēc rūpīgas pārskatīšanas ombuds 2006. gadā secināja, ka tie joprojām nodrošina labu pamatu viņa darbībai, tomēr atsevišķas nelielas izmaiņas varētu uzlabot viņa spējas strādāt efektīvāk Eiropas pilsoņu labā. Pēc Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojuma (ziņoja Eiropas Parlamenta locekle Anneli JÄÄTTEENMÄKI) 2008. gada jūnijā Eiropas Parlaments pieņēma lēmumu³ par statūtu pārskatīšanu, kas stājās spēkā 2008. gada 31. jūlijā.

Divas no svarīgākajām izmaiņām nostiprina ombuda izmeklēšanas pilnvaras. Pirmkārt, ombudam, veicot izmeklēšanas, tagad ir pilnīga piekļuve ES iestāžu un struktūru rīcībā esošajiem dokumentiem. Tās vairs nevar atteikties iesniegt dokumentus, atsaucoties uz “pienācīgi pamatotu informācijas slepenību”. Otrkārt, ES amatpersonām, kuras iesniedz pierādījumus ombudam, vairs nav jārunā “to vadības vārdā un saskaņā ar tās norādījumiem”. Arī noteikumi, kas paredz, ka ombudam ir jāievēro dokumentu un informācijas

1. Hartu pirmoreiz proklamēja 2000. gada decembrī, bet atkārtoti parakstīja un proklamēja 2007. gada 12. decembrī pirms Lisabonas līguma parakstīšanas 2007. gada 13. decembrī (OV 2007, C 303, 1. lpp.).

2. Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmums Nr. 94/262 par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV 1994, L 113, 15. lpp.).

3. Eiropas Parlamenta 2008. gada 18. jūnija Lēmums Nr. 2008/587, ar kuru groza Lēmumu Nr. 94/262 par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV 2008, L 189, 25. lpp.).

konfidencialitāte, ir precizēti un nostiprināti. Visbeidzot, statūtu 5. pants nodrošina ombudam pamatu sadarbībai ar dalībvalstu iestādēm un struktūrām, kas atbildīgas par pamattiesību veicināšanu un aizsardzību.

Ombuds 2008. gada 3. decembrī pārskatīja īstenošanas noteikumus, lai atspoguļotu statūtu izmaiņas un ņemtu vērā pieredzi, kas gūta kopš 2004. gada, kad tika veiktas iepriekšējās noteikumu izmaiņas. Pašreizējie īstenošanas noteikumi stājās spēkā 2009. gada 1. janvārī. To mērķis ir saglabāt un stiprināt gan sūdzību iesniedzēju, gan iestāžu ticību ombuda izmeklēšanām. Jo īpaši:

- **sūdzības iesniedzējs** var būt pārliecināts, ka: (i) tas var apskatīt visus materiālus, ko attiecīgā iestāde izvēlas nosūtīt ombudam kā sava atzinuma daļu par sūdzību vai kā atbildi uz turpmākām izmeklēšanām, un (ii) ombudam ir pilnīga piekļuve visai informācijai un dokumentiem, ko viņš uzskata par izmeklēšanai atbilstošu;

- **iestādes** var būt pārliecinātas, ka tad, kad ombuds prasa dokumentus vai informāciju papildus tai, kas sniegta iestādes atzinumā un atbildēs uz turpmākām izmeklēšanām, vai kad viņš pārbauda dokumentus, ne sabiedrība, ne sūdzības iesniedzējs nevar piekļūt informācijai vai dokumentiem, ko iestāde noteikusi par konfidencialiem. ■

Ombuda statūti un īstenošanas noteikumi ir pieejami ombuda tīmekļa vietnē (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Īstenošanas noteikumi ir pieejami arī cietajā kopijā ombuda birojā.

■ Sūdzības un pēc paša iniciatīvas veiktas izmeklēšanas

EK līguma 195. pants pilnvaro ombudu saņemt sūdzības no ikviena Eiropas Savienības pilsoņa vai ikvienas fiziskas vai juridiskas personas, kuras pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese ir kādā no dalībvalstīm. Ombudam ir arī pilnvaras uzsākt izmeklēšanas pēc paša iniciatīvas. Izmantojot šīs pilnvaras, ombuds var izmeklēt pārvaldībā iespējami pieļautu kļūdu, par kuru ziņojusi persona, kurai nav tiesību iesniegt sūdzību. Parasti ombuds šādos gadījumos sniedz attiecīgajai personai izmeklēšanas laikā tādas pašas procesuālās iespējas kā tad, ja lieta tiktu izskatīta uz sūdzības pamata. Parasti ombuds jautājumu par to, vai izmantot savas iniciatīvas pilnvaras šādā veidā, risina, pamatojoties uz katru konkrēto gadījumu. 2008. gadā tika uzsāktas divas šādas izmeklēšanas pēc ombuda paša iniciatīvas.

Saprašanās memorands ar Eiropas Investīciju banku (EiB)

Ombuds 2006. gada ziņojumā norādīja, ka, ņemot vērā iespējamos resursu ierobežojumus nākotnē, viņš paredz savas iniciatīvas tiesību izmantošanu neatkarīgi no tā, ka vienīgais iemesls neizmeklēt sūdzību, kurā minēta kļūda Eiropas Investīciju bankas pārvaldībā kreditēšanas darbībās ārpus ES (ārējā kreditēšanā), ir tāds, ka sūdzības iesniedzējs nav Eiropas Savienības pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs. Eiropas Parlaments savā 2007. gada 25. oktobra rezolūcijā uzslavēja ombudu par šo nodoma deklarāciju un aicināja viņu apsvērt iespēju noslēgt ar EiB Saprašanās memorandu (SM).

2007. gada decembrī ombuds nosūtīja EiB prezidentam rakstisku aicinājumu uzsākt apspriedes par SM projekta izstrādi. Ombuds un EiB prezidents parakstīja SM⁴ 2008. gada 9. jūlijā. Vienošanās mērķis ir uzlabot ieinteresēto pušu aizsardzību pret jebkādam pārvaldībā iespējami pieļautām kļūdām saistībā ar EiB darbību. Tā paredz, ka ieinteresēto pušu aizsardzība turpmāk attieksies arī uz personām, kuri nav ES pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji vai kuru juridiskā adrese neatrodas ES (sk. tālāk tekstā 4.1. sadaļu). ■

4. Saprašanās memorands starp Eiropas ombudu un Eiropas Investīciju banku attiecībā uz informāciju par bankas politiku, standartiem un procedūrām, kā arī sūdzību izskatīšanu, tostarp Eiropas Savienības nepilsoņu un nerezidentu sūdzību izskatīšanu (OV 2008, C 244, 1. lpp.).

Ombuds var arī izmantot savas pilnvaras, lai veiktu izmeklēšanas pēc paša iniciatīvas attiecībā uz sistemātiskām problēmām iestādēs. 2008. gadā viņš tā rīkojās vienā gadījumā:

Izmeklēšana pēc paša iniciatīvas attiecībā uz “Agrinās brīdināšanas sistēmu”

Eiropas ombuds uzsāka izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas attiecībā uz Eiropas Komisijas “Agrinās brīdināšanas sistēmu” (Ews). Šajā datorizētajā informācijas sistēmā ir iekļauti uzņēmumi, NVO, apvienības vai citas personas, kas, kā uzskata Komisija, apdraud ES finansiālās intereses. Lai gan ombuds atzīst, ka ir ļoti svarīgi, ka Komisija veic visu iespējamo, lai aizsargātu ES finansiālās intereses, viņš uzstāj, ka attieksmei pret attiecīgajām personām jābūt godīgai, pienācīgi ievērojot nevainīguma prezumpcijas tiesisko pamatprincipu.

Tāpēc ombuds lūdza Komisiju sniegt informāciju par Ews iekļauto ieinteresēto pušu skaitu, kā arī dažādo Ews brīdinājumu kategoriju juridisko pamatu. Viņš arī lūdza Komisiju precizēt tās informācijas politiku attiecībā pret konkrētajām personām un izskaidrot, kādi ir pieejamie līdzekļi, lai pārsūdzētu iekļaušanu Ews.

OI/3/2008/FOR ■

Turpmāk izklāstītā izmeklēšana pēc ombuda paša iniciatīvas tika slēgta 2008. gadā:

Izmeklēšana pēc paša iniciatīvas attiecībā uz Komisijas veikto maksājumu laicīgumu

Ombuds 2007. gada decembrī uzsāka otro izmeklēšanu, un tā attiecās uz Komisijas veikto maksājumu laicīgumu. Tajā tika atklāts, ka maksājumu kavējumi joprojām ir būtiska problēma. Lai gan ombuds slavēja Komisiju par jau veiktajiem pasākumiem maksājumu kavējumu samazināšanā, viņš aicināja to veikt turpmākus uzlabojumus, jo īpaši attiecībā uz mazāk aizsargātiem līgumslēdzējiem, piemēram, privātpersonām, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un organizācijām. Ombuds paziņoja, ka viņš veiks jaunu izmeklēšanu 2009. gada sākumā.

OI/5/2007/GG ■

2.3 Ombuda pilnvaras

EK līguma 195. pants pilnvaro ombudu saņemt sūdzības par pārvaldībā pieļautām kļūdām Kopienas iestāžu un struktūru darbībā, izņemot kļūdas, ko pieļāvuši Eiropas Kopienų Tiesa un Pirmās instances tiesa, pildot to tiesu iestādes pienākumus. Tādējādi ombuda pilnvaras neattiecas uz sūdzību, ja:

- (i) sūdzība nav vērsta pret Kopienas iestādi vai struktūru;
 - (ii) sūdzība ir vērsta pret Eiropas Kopienų Tiesu vai Pirmās instances tiesu, ja tās pieļāvušas kļūdu, pildot savus tiesu iestādes pienākumus; vai
 - (iii) sūdzība neattiecas uz iespējamu pārvaldībā pieļautu kļūdu.
- Tālāk tekstā katrs no šiem gadījumiem ir izklāstīts sīkāk.

■ Kopienas iestādes un struktūras

Eiropas ombuda pilnvaras attiecas uz Kopienas iestādēm un struktūrām. Minētās iestādes ir uzskaitītas EK līguma 7. pantā, tomēr Kopienas struktūru definīcija vai autoritatīvs saraksts

Sūdzības, kas vērstas pret dalībvalstu iestādēm, neietilpst Eiropas ombuda pilnvarās pat tad, ja tās attiecas uz jautājumiem, kuri skar ES tiesību aktu darbības jomas.

neeksistē. Minētais termins ietver struktūras, kas dibinātas, pamatojoties uz līgumiem, piemēram, Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Eiropas Centrālā banka, kā arī struktūras, kas dibinātas saskaņā ar tiesību aktiem atbilstoši līgumiem, piemēram, Eiropas Vides aģentūra un Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie ES dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX).

Sūdzības, kas vērstas pret dalībvalstu iestādēm, neietilpst Eiropas ombuda pilnvarās pat tad, ja tās attiecas uz jautājumiem, kuri skar ES tiesību aktu darbības jomas. Tomēr daudzas šādas sūdzības ietilpst Eiropas ombudu tīklā iekļauto valstu vai reģionu ombudu pilnvarās (sk. tālāk 3.6. sadaļu).

Sūdzības, kas nav vērstas pret Kopienas iestādi vai struktūru

Kāds Nīderlandes pilsonis bija iesniedzis sūdzību par to, ka viņam jāmaksā ikmēneša maksājums EUR 14 apmērā, lai pārskaitītu naudu ar internetbankas starpniecību no sava konta Francijas bankā uz savu kontu Nīderlandes bankā. Tā kā sūdzība bija vēsta pret Francijas banku, tā neietilpa Eiropas ombuda pilnvarās.

Ombuds informēja sūdzības iesniedzēju par Regulu (EK) Nr. 2560/2001, kuras mērķis ir likvidēt cenu atšķirības starp pārrobežu un iekšzemes maksājumiem. Ombuds arī norādīja saiti par šo tematu Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē. Visbeidzot, viņš informēja sūdzības iesniedzēju, ka, tā kā lieta var būt saistīta ar Kopienas tiesību aktu pārkāpumu, sūdzības iesniedzējs var apsvērt iespēju tieši sazināties ar Komisiju.

Konfidenciāla lieta ■

Kāds sūdzības iesniedzējs vērsās pie Eiropas ombuda saistībā ar problēmām, kas viņam radušās attiecībā uz pensijas tiesībām Lihtenšteinā. Šīs problēmas bija saistītas ar faktu, ka, lai gan viņš bija strādājis Lihtenšteinā, viņa dzīvesvieta bija Austrijā. Viņš apgalvoja, ka Lihtenšteinas valdība pārkāpj Kopienas tiesības attiecībā uz sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu nodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā.

Tā kā sūdzība neattiecās uz Kopienas iestādi vai struktūru, ombuds nebija tiesīgs to izskatīt. Sūdzības iesniedzējam tika ieteikts iesniegt sūdzību Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas Uzraudzības iestādei.

505/2008/TJ ■

Kāds sūdzības iesniedzējs sazinājās ar ombudu, apgalvojot, ka Eiropas Parlamenta plenārsēdes Strasbūrā ir naudas izšķiešana un tās ir jāizbeidz. Ombuds paskaidroja, ka lēmumu par to, kur organizēt plenārsēdes, pieņem tikai dalībvalstis. Viņš norādīja, ka sūdzības iesniedzēja sašutumu varētu izvērtēt Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja.

2759/2008/DH ■

■ Tiesas, kas pilda to tiesu iestāžu pienākumus

Ombuds nevar izmeklēt sūdzības, kas vērstas pret Eiropas Kopienu Tiesu vai Pirmās instances tiesu, kuras pilda to tiesu iestādes pienākumus. Turpmāk izklāstītā lieta palīdz izprast šo jautājumu.

Sūdzība pret Eiropas Kopienu Tiesu (EKT), kas pilda savus tiesu iestādes pienākumus

Kāds Vācijas pilsonis iesniedza ombudam sūdzību, atsaucoties uz EKT spriedumu par “mājas īpašnieka pabalsta” (*Eigenheimzulage*) atcelšanu Vācijā. EKT bija nospriedusi, ka Vācija pārkāpj Kopienas tiesības, izslēdzot iespēju, ka šis pabalsts būtu jāpiešķir arī personām, uz kurām attiecinā pilnīgu nodokļu piemērošanu Vācijā, bet kuras dzīvo citā dalībvalstī. Sūdzības iesniedzējs apstrīdēja veidu, kā minētais spriedums tika īstenots Vācijā.

Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka EKT bija pienākums iekļaut īstenošanas pasākumus savā spriedumā. Tādējādi sūdzība attiecās uz EKT kā tiesu iestādes darbību un neietilpa ombuda pilnvarās.

Sūdzības iesniedzēju informēja par to, ka viņš var vērsties Vācijas Federālā parlamenta (*Bundestag*) Lūgumrakstu komitejā vai iesniegt sūdzību Eiropas Komisijai (kas EKT bija iesniegusi prasību pret Vāciju).

376/2008/CD ■

■ Kļūda pārvaldībā

Eiropas ombuds vienmēr ir uzskatījis, ka pārvaldībā pieļauta kļūda ir plašs jēdziens un, lai nodrošinātu labu pārvaldību, cita starpā, ir jāievēro tiesību normas un principi, tostarp pamattiesības.

Kļūdu pārvaldībā konstatē tad, kad valsts pārvaldes iestāde nedarbojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu.

Taču labas pārvaldības principi nozīmē arī to, ka iestādēm un struktūrām ir ne vien jāievēro juridiskās saistības, bet arī jādomā par pakalpojumu sniegšanu un jānodrošina, ka sabied-

rības locekļi saņem pienācīgu attieksmi un pilnībā īsteno savas tiesības. Tāpēc pretlikumība vienmēr liecina par kļūdu pārvaldībā, taču pārvaldībā pieļauta kļūda ne vienmēr ir saistīta ar pretlikumību. Tādējādi ombuda konstatētā pārvaldībā pieļauta kļūda ne vienmēr nozīmē, ka ir notikusi pretlikumīga darbība, par ko tiesa varētu noteikt sankcijas⁵.

Atbildot uz Eiropas Parlamenta pieprasījumu sniegt jēdziena “kļūda pārvaldībā” skaidru formulējumu, ombuds 1997. gada ziņojumā piedāvāja šādu formulējumu:

“Kļūdu pārvaldībā konstatē tad, kad valsts pārvaldes iestāde nedarbojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu.”

Eiropas Parlaments 1998. gadā pieņēma rezolūciju, ar ko atzina šo formulējumu. 1999. gadā notikušajā sarakstē starp ombudu un Komisiju tika noskaidrots, ka arī Komisija ir piekritusi šim formulējumam.

Attiecībā uz jēdzienu “kļūda pārvaldībā” pastāv ierobežojumi. Piemēram, ombuds vienmēr ir uzskatījis, ka Eiropas Parlamenta politiskais darbs nerada jautājumus par iespējamu kļūdu pārvaldībā. Tāpēc uz Parlamenta komiteju lēmumiem, piemēram, Lūgumrakstu komiteju, ombuda pilnvaras neattiecas.

5. Šajā saistībā sk. Pirmās instances tiesas 2004. gada 28. oktobra spriedumu apvienotajās lietās T-219/02 un T-337/02, *Herrera pret Komisiju*, 101. punktu, un 2006. gada 4. oktobra spriedumu lietā T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack pret Komisiju*, 128. punktu.

Sūdzības par Eiropas Parlamenta politisko darbu

2008. gadā divi Eiropas Parlamenta locekļi atsevišķi iesniedza sūdzību ombudam par naudas sodiem, kas viņiem piemēroti pēc protestiem, kuri notika plenārsēdē Eiropas Parlamenta 2007. gada decembra sesijas sanāksmē. Sūdzības iesniedzēji apstrīdēja:

- (i) Parlamenta Reglamenta 147. noteikumā (naudas sodi) un 148. noteikumā (iekšējā pārsūdzības procedūra) noteiktās procedūras;
- (ii) 147. noteikuma piemērošanu notikumiem, par kuriem bija jāmaksā naudas sodi. Kā norādījuši sūdzību iesniedzēji, uz minētajiem notikumiem neattiecas 147. noteikums. Viņi arī kritizēja Parlamenta priekšsēdētāja rīcību attiecīgajā plenārsēdē;
- (iii) to lēmumu likumīgumu, kurus pieņēmis Parlamenta birojs par pārsūdzībām pret priekšsēdētāja lēmumu piemērot naudas sodus.

Ombuds uzskatīja, ka Reglamenta pieņemšana un rīcība plenārsēdēs ir daļa no Parlamenta politiskā darba. Turklāt, lai gan atsevišķi Parlamenta biroja lēmumi ir administratīvi, birojs darbojas kā Parlamenta politiska struktūra, ja tas uzklaua pārsūdzību pret priekšsēdētāja lēmumu piemērot naudas sodu. Tāpēc no sūdzībām neizrietēja jautājums par kļūdu pārvaldībā, ko varētu izskatīt ombuds.

1156/2008/CHM un 1176/2008/WP ■

Pamattiesību hartā tiesības uz labu pārvaldību ir iekļautas kā Eiropas Savienības pilsonības pamattiesības (41. pants). Ir svarīgi atzīt, ka pilsoņiem sniegto pakalpojumu kultūra ir labas

Ir svarīgi atzīt, ka pilsoņiem sniegto pakalpojumu kultūra ir labas pārvaldības neatņemama sastāvdaļa.

pārvaldības neatņemama sastāvdaļa. To nevajadzētu jaukt ar pārmetumu praksi, kas izraisa aizsardzības reakciju. (Šajā saistībā jāpiebilst, ka ombuda veiktā izmeklēšana nav uzskatāma

par disciplināru vai pirmsdisciplināru procedūru.)

Ombuda stratēģija attiecībā uz pakalpojumu kultūras uzlabošanu ietver ne vien dažādas proaktīvas iniciatīvas, bet skar arī sūdzību izskatīšanu. Būtiska pakalpojumu sniegšanas kultūras daļa ir māka atzīt pieļautās kļūdas un, ja iespējams, tās izlabot. Var būt pietiekami ar tūlītēju atvairošanos, lai sūdzības iesniedzējs būtu apmierināts vai, vismaz, lai ombudam nebūtu jāvelta attiecīgajai iestādei oficiāla kritika.

Eiropola atvairošanās lietā par piekļuvi dokumentiem

Kāds Dānijas žurnālists iesniedza sūdzību ombudam, apgalvojot, ka viņa gadījumā Eiropols nav pienācīgi īstenojis savus jaunus noteikumus par piekļuvi dokumentiem. Eiropols atvainojās par jebkādam neērtībām, kas varētu būt radušās tāpēc, ka tas nebija sniedzis atbildi noteiktajā termiņā, norādot, ka tas uzņemas pilnu atbildību par kavēšanos. Turklāt tas atkārtoti apliecināja, ka atbildes uz turpmākiem Eiropolam izteiktiem lūgumiem tiks sniegtas nekavējoties.

111/2008/TS ■

Sarežģītākās lietās, kurās ombuds iepriekšējā izmeklēšanā konstatē pārvaldībā pieļautu kļūdu,

Ombuds cenšas, ja iespējams, veicināt tāda mierizlīguma panākšanu, kas būtu pieņemams gan sūdzības iesniedzējam, gan attiecīgajai iestādei vai struktūrai.

viņš cenšas, ja iespējams, veicināt tāda mierizlīguma panākšanu, kas būtu pieņemams gan sūdzības iesniedzējam, gan attiecīgajai iestādei vai struktūrai. Tomēr ir svarīgi norādīt, ka attiecīgie statūtu noteikumi (3. panta 5. punkts⁶) un īstenošanas noteikumi

(6. panta 1. punkts⁷) tiek piemēroti vienīgi tad, ja tiek konstatēta pārvaldībā pieļauta kļūda un ja ir iespējams to novērst.

6. "Cik vien iespējams, ombuds kopā ar attiecīgo iestādi vai struktūru meklē risinājumu, lai novērstu pārvaldībā pieļautas kļūdas gadījumu un apmierinātu sūdzības iesniedzēja prasību."

7. "Ja ombuds konstatē pārvaldībā pieļautu kļūdu, viņš, cik vien iespējams, sadarbojas ar attiecīgo iestādi, lai panāktu mierizlīgumu un tādā veidā kļūdu novērstu, un apmierinātu sūdzības iesniedzēja prasību."

■ Eiropas Labas administratīvās prakses kodekss

Eiropas Parlaments 2001. gada 6. septembrī apstiprināja Labas administratīvās prakses kodeksu, kas Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām, to administrācijām un amatpersonām ir jāievēro attiecībā ar sabiedrību. Kodeksā ir ievēroti Eiropas administratīvo tiesību principi, kuri iekļauti Eiropas tiesu praksē un kuru izstrādāšanā ņemti vērā valstu tiesību akti. Parlaments arī aicināja ombudu piemērot Labas administratīvās prakses kodeksu. Tādēļ ombuds, izskatot sūdzības un veicot izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas, ievēro Kodeksā ietvertos noteikumus un principus.

Ombuds īpaši atzinīgi novērtēja ES aģentūru vadītāju apstiprinājumu, ko viņi sniedza sanāksmē Lisabonā, 2008. gada 24. oktobrī, par to, ka viņi visi atzīst Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu un apsvērs, kā to vislabāk popularizēt (sk. tālāk 4.1. sadaļu).

2.4 Pieņemamība un izmeklēšanas pamatojums

Lai ombuds varētu uzsākt izmeklēšanu, sūdzībai ir jāatbilst papildu pieņemamības kritērijiem. Šie statūtos noteiktie kritēriji paredz, ka:

1. jābūt identificētam sūdzības iesniedzējam un sūdzības priekšmetam (statūtu 2. panta 3. punkts);
2. ombuds nedrīkst iejaukties lietās, kuras izskata tiesas, vai apšaubīt tiesas nolēmuma pamatotību (statūtu 1. panta 3. punkts);
3. sūdzība ir jāiesniedz divu gadu laikā no dienas, kad sūdzības iesniedzējs ir ievērojis faktus, uz kuriem sūdzība pamatota (statūtu 2. panta 4. punkts);
4. pirms sūdzības iesniegšanas atbilstošā administratīvā veidā ir jāvērsas attiecīgajā iestādē vai struktūrā (statūtu 2. panta 4. punkts); un
5. tādu sūdzību gadījumā, kas saistītas ar darba attiecībām starp Kopienas iestādēm, struktūrām un to ierēdņiem, kā arī citiem darbiniekiem, pirms sūdzības iesniegšanas ir jābūt izmantotām visām iespējām iesniegt iekšējus administratīvus pieprasījumus un sūdzības (statūtu 2. panta 8. punkts).

Sūdzība, saistībā ar kuru nenotika iepriekšēja administratīva vērsšanās attiecīgajā iestādē vai struktūrā

Kāds sūdzības iesniedzējs vērsās pie ombuda, lai ziņotu, ka Nīderlandes iestādes regulāri veic robežkontroli uz Nīderlandes un Vācijas robežas Vetschau pilsētā. Viņš norādīja, ka šāda kontrole regulāri tika veikta sastrēgumstundās, tādējādi radot satiksmes traucējumus. Viņš apgalvoja, ka šāda kontrole ir Šengenas līgumu apzināta neievērošana un ka Nīderlandē netiek īstenota uzraudzība attiecībā uz šo līgumu īstenošanu. Ņemot vērā, ka par Šengenas līgumu īstenošanas uzraudzību ir atbildīga Eiropas Komisija, tika uzskatīts, ka sūdzība ir vēsta pret Komisiju.

Ievērojot to, ka sūdzības iesniedzējs acīmredzot vēl nebija sazinājies ar Komisiju, sūdzība tika uzskatīta par nepieņemamu, jo netika īstenota atbilstošā iepriekšēja administratīva vērsšanās attiecīgajā iestādē. Sūdzības iesniedzējs tika informēts, ka tad, ja Komisija pēc tam, kad notikusi sazināšanās ar to, nesniegtu atbildi saprātīgā termiņā vai tās atbilde būtu neapmierinoša, viņš varētu iesniegt jaunu sūdzību ombudam.

EK līguma 195. pants paredz, ka ombuds “veic izmeklēšanu, kuru uzskata par pamatotu”. Lai izvairītos no tā, ka sūdzību iesniedzējiem rodas nepamatotas cerības, un nodrošinātu pēc iespējas

Lai izvairītos no tā, ka sūdzību iesniedzējiem rodas nepamatotas cerības, un nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku resursu izmantošanu, visas pieņemamās sūdzības tiek rūpīgi izvērtētas, lai pārbaudītu, vai ir pamatotas izredzes izmeklēšanā gūt noderīgu rezultātu.

efektīvāku resursu izmantošanu, visas pieņemamās sūdzības tiek rūpīgi izvērtētas, lai pārbaudītu, vai ir pamatotas izredzes izmeklēšanā gūt noderīgu rezultātu. Ja tādu nav, ombuds slēdz lietu kā tādu, par kuru nav pietiekama pamatojuma veikt izmeklēšanu. Ombuds arī uzskata, ka gadījumā, ja sūdzība jau ir izskatīta kā lūgumraksts Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu

komitejā, viņam parasti nav pamatojuma uzsākt izmeklēšanu, ja vien nav iesniegti jauni pierādījumi. Ir svarīgi norādīt, ka attiecībā uz 44 % pieņemamo lietu, kas izskatītas 2008. gadā, tika uzskatīts, ka nav pietiekama pamatojuma uzsākt izmeklēšanu.

Sūdzība, attiecībā uz kuru nebija pamatojuma uzsākt izmeklēšanu

Kāds Grieķijas pilsonis iesniedza sūdzību par, viņaprāt, “nepieņemamu” rīcību, ko īstenojusi persona, kura strādā Komisijas pārstāvniecības apsardzes uzņēmumā Grieķijā. Viņš lūdza darīt zināmu darbinieka vārdu un uzvārdu, kā arī prasīja veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgais darbinieks pienācīgi rīkotos nākotnē un lai viņam tiktu paskaidrots, ka viņa rīcība ir radījusi ļoti negatīvu priekšstatu par Komisijas dienestiem.

Pārstāvniecība atbildēja uz sūdzību, atvainojoties par minētā darbinieka rīcību, piedāvājot palīdzību sūdzības iesniedzējam attiecībā uz viņa sākotnējo prasību un paužot cerību, ka nepatīkamais notikums nemainīs sūdzības iesniedzēja attieksmi pret ES. Ombuds secināja, ka Komisija ir veikusi atbilstošos pasākumus un ka nav pietiekama pamatojuma izmeklēšanas uzsākšanai.

87/2008/VAV ■

2.5 Ombuda procedūras

Visas ombudam nosūtītās sūdzības reģistrē, un to saņemšanu parasti apstiprina vienas nedēļas laikā pēc saņemšanas. Apstiprinājuma vēstulē sūdzības iesniedzēju informē par procedūru un norāda lietas atsauces numuru un tās personas vārdu, uzvārdu un tālruna numuru, kura izskata konkrēto sūdzību.

Sūdzību analizē, lai noteiktu, vai ir jāuzsāk izmeklēšana, un sūdzības iesniedzēju parasti informē par veiktās izpētes rezultātiem viena mēneša laikā. Ja izmeklēšana netiek uzsākta, sūdzības iesniedzēju informē par iemesliem. Ja iespējams, sūdzību pārsūta citām iestādēm vai sūdzības iesniedzējam iesaka atbilstošu kompetentu struktūru, kurā sūdzības iesniedzējs var vērsties.

Izmeklēšanas laikā sūdzības iesniedzēju informē par katru jaunu izmeklēšanas pasākumu. Kad ombuds nolemj slēgt izmeklēšanu, viņš informē sūdzības iesniedzēju par izmeklēšanas rezultātiem un konstatējumiem. Ombuda lēmumi sūdzības iesniedzējam vai attiecīgajai iestādei, vai struktūrai nav saistoši, nerada juridiski īstenojamās tiesības vai pienākumus.

■ Vienkāršotas izmeklēšanas procedūras

Kā alternatīvu rakstveida izmeklēšanas uzsākšanai par pārvaldībā iespējami pieļauto kļūdu, kā arī lai ātri atrisinātu attiecīgo problēmu, ombuds izmanto neformālas, elastīgas procedūras ar attiecīgās iestādes vai struktūras piekrišanu, kā arī sadarbojoties ar to.

2008. gadā 101 lieta tika atrisināta pēc tam, kad pēc ombuda iejaukšanās tika panākta ātra atbilde uz neatbildēto korespondenci (sk. 1998. gada ziņojuma 2.9. sadaļu, kur sīki izklāstīta procedūra). Vienkāršota procedūra tika izmantota, piemēram, arī turpmāk izklāstītajās lietās, kas ir starp šī gada “parauglietām”.

→→→ Komisija ātri un priekšzīmīgi atrisina strīdu e-pasta vēstuļu apmaiņas veidā

Kāds pētnieks iesniedza sūdzību ombudam pēc strīda e-pasta vēstuļu apmaiņas veidā ar Komisijas ierēdni. Strīda priekšmets bija pētnieka vēlme akadēmiskā publikācijā citēt ierēdnes atbildi uz vairākiem nozīmīgiem jautājumiem, ko viņš bija viņai uzdevis pa e-pastu. Komisijas ierēdne tam kategoriski iebilda. Pēc sūdzības rūpīgas izskatīšanas ombuds uzskatīja, ka būtu iespējams rast neformālu mierizlīgumu. Gan sūdzības iesniedzējs, gan Komisija pauda vēlmi izmantot šo iespēju.

Gandrīz mēnesi vēlāk sūdzības iesniedzējs informēja ombudu, ka pēc tikšanās Komisijā ir rasts apmierinošs risinājums. Ombuds slēdza lietu kā tādu, ko atrisinājusi iestāde, paužot uzslavu par to, cik ātri un priekšzīmīgi Komisija atrisinājusi jautājumu.

2672/2008/VL ■

→→→ Eiropas Kopienų Tiesas (EKT) kancelejas sniegtā informācija

Kāda Austrijas pilsonē nosūtīja EKT vēstuli, kurā viņa pauda vēlmi iesūdzēt tiesā Austriju par Kopienas tiesību pārkāpumu. Tiesas kanceleja viņu informēja, ka Tiesa ir kompetenta iztiesāt šādas lietas tikai tad, ja tās tai iesniedz Komisija vai dalībvalsts. Tā ieteica viņai vērsties Komisijā. Pilsonē vērsās pie ombuda, iesniedzot sūdzību par to, ka Tiesas kanceleja viņu nav informējusi par to, pie kā Komisijā viņai jāvēršas.

Pēc tam, kad telefoniski iejaucās ombuda dienesti, Tiesas kanceleja nosūtīja vēstuli, kurā bija sniegta sīkāka informācija sūdzības iesniedzējai. Turklāt Tiesas kanceleja informēja ombudu, ka tā ir iekļāvusi šīs papildu norādes savās standarta vēstulēs attiecībā uz līdzīgām lietām.

2448/2008/WP ■

■ Izmeklēšanas uzsākšana

Ja ombuds izlemj uzsākt rakstisku izmeklēšanu, pirmais solis ir sūdzības pārsūtīšana attiecīgajai iestādei vai struktūrai, kurai parasti trīs kalendāro mēnešu laikā ir jānosūta ombudam atzinums. Eiropas Parlaments un Komisija 2004. gadā nolēma apstiprināt īsāku, proti, divu mēnešu, termiņu, lai izskatītu sūdzības par atteikumiem nodrošināt piekļuvi dokumentiem.

■ Taisnīga procedūra

Taisnīgas procedūras princips paredz, ka, ja otrai pusei nav bijusi iespēja iepazīties ar dokumentiem un izteikt par tiem viedokli, ombuds, pieņemot lēmumu attiecībā uz sūdzību, nedrīkst ņemt vērā informāciju, kas saistīta ar dokumentiem, kurus ombudam nosūtījis sūdzības iesniedzējs vai Kopienas iestāde vai struktūra.

Tādēļ ombuds nosūta sūdzības iesniedzējam Kopienas iestādes vai struktūras atzinumu kopā ar uzaicinājumu iesniegt apsvērumus. Tādu pašu procedūru ievēro arī gadījumā, ja jāveic turpmāka sūdzības izmeklēšana.

Ne EK līgumā, ne statūtos nav paredzēta iespēja pārsūdzēt ombuda lēmumus attiecībā uz sūdzības izskatīšanu vai tās iznākumu (vai citi tiesiskās aizsardzības līdzekļi). Tomēr pret ombudu, tāpat kā pret visām citām Kopienas iestādēm un struktūrām, var izvirzīt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, pamatojoties uz EK līguma 288. pantu. Principā ir iespējams celt šādu prasību pret ombudu Kopienas tiesās par ombuda, iespējams, nepareizi veikto sūdzības izskatīšanu⁸.

8. Sk., piemēram, 2008. gada 24. septembra spriedumu lietā T-412/05, *M. pret ombudu*, kas vēl nav paziņots (turpmāk tekstā — “vnp”).

■ Dokumentu izskatīšana un liecinieku uzklausīšana

Saskaņā ar ombuda statūtu 3. panta 2. punktu Kopienas iestādēm un struktūrām ir jāiesniedz ombudam visa viņa pieprasītā informācija, kā arī jāļauj piekļūt attiecīgajām lietām. Pēc statūtu pārskatīšanas 2008. gadā Kopienas iestādes un struktūras vairs nevar atteikties nodrošināt piekļuvi dokumentiem, atsaucoties uz “pienācīgi pamatotu informācijas slepenību”.

Ombuda pilnvaras iepazīties ar lietām ļauj viņam pārbaudīt attiecīgās Kopienas iestādes vai struktūras iesniegtās informācijas pilnīgumu un pareizību. Tādējādi šīs pilnvaras sūdzības iesniedzējam un sabiedrībai garantē to, ka ombuds spēj veikt pamatīgu un pilnīgu izmeklēšanu. 2008. gadā ombuda pilnvaras iepazīties ar iestāžu lietām tika izmantotas 16 reizes.

Statūtu 3. panta 2. punkts arī paredz, ka amatpersonām un citiem Kopienas iestāžu un struktūru darbiniekiem ir jāsniedz liecības pēc ombuda pieprasījuma. Arī šajā ziņā pēc statūtu pārskatīšanas 2008. gadā ES amatpersonām, kas iesniedz pierādījumus ombudam, vairs nav jārunā “to vadības vārdā un saskaņā ar tās norādījumiem”. Tomēr tām joprojām ir saistoši attiecīgie Civildienesta noteikumi, jo īpaši pienākums ievērot dienesta noslēpumu. Ombuda pilnvaras uz klausīt lieciniekus 2008. gadā netika izmantotas.

Pārskatot statūtus, ir precizēta un nostiprināta arī prasība, ka ombudam ir jāievēro dokumentu un informācijas konfidencialitāte. Grozītie statūti paredz, ka, lai ombuds varētu piekļūt klasificētai informācijai vai dokumentiem, jo īpaši slepeniem dokumentiem Regulas Nr. 1049/2001⁹ 9. panta nozīmē, viņam ir jāievēro attiecīgās Kopienas iestādes vai struktūras noteikumi par drošību. Iestādes vai struktūras, kas nodrošina šādu klasificētu informāciju vai dokumentus, informē ombudu par šādu klasifikāciju. Turklāt ombudam ir iepriekš jāvienojas ar attiecīgo iestādi vai struktūru par nosacījumiem, kas attiecas uz darbu ar šādu klasificētu informāciju vai dokumentiem, kā arī citu informāciju, uz kuru attiecas pienākums glabāt dienesta pienākumu.

■ Atklāta procedūra

Ja sūdzības iesniedzējs nav pieprasījis lietas izskatīšanas slepenību, ombuds sūdzību izskata atklāti.

Īstenošanas noteikumu 13. pants paredz, ka sūdzības iesniedzējam ir piekļuve lietai, kuru ombuds sagatavojis, pamatojoties uz iesniegto sūdzību. To 14. pants paredz, ka ombuda rīcībā esošajiem dokumentiem ir jābūt publiski pieejamiem. Ombuda 2008. gada 3. decembra lēmums, ar ko groza iepriekš 2.2. sadaļā minētos īstenošanas noteikumus, paredz 13. un 14. panta izmaiņas, kuru mērķis ir pielāgot ombuda praksi jaunajai statūtu grozījumu radītajai realitātei.

9. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.)

A large, stylized, light green letter 'E' is positioned on the left side of the page. It has a thick, rounded design with a white negative space in the center. The letter is partially cut off on the left edge.

Sūdzības un izmeklēšanas

Š AJĀ nodaļā ir sniegts pārskats par 2008. gadā izskatītajām sūdzībām un veiktajām izmeklēšanām. Tās sākumā ir īsumā izklāstītas izskatītās sūdzības. Pēc tam tajā ir arī sniegts pārskats par darbu saistībā ar izmeklēšanām, tostarp gūtie rezultāti un lietu piemēri. Atsevišķa sadaļa ir veltīta “parauglietām”, kuras noteicis ombuds, kā arī tematiskai analīzei, kas aptver būtiskākos secinājumus par tiesību aktiem un faktiem, kuri ietverti ombuda 2008. gadā pieņemtajos lēmumos. Nodaļas beigās ir izklāstīti turpmākie pasākumi, kas veikti attiecībā uz sūdzībām, uz kurām neattiecas ombuda pilnvaras.

3.1 Pārskats par izskatītajām sūdzībām

Ombuds 2008. gadā reģistrēja¹ 3 406 sūdzības salīdzinājumā ar 3 211 sūdzībām 2007. gadā. Kopumā tika apstrādātas² 3 346 sūdzības salīdzinājumā ar 3 265 sūdzībām 2007. gadā. No visām apstrādātajām sūdzībām 24 % (802 sūdzības) tika atzītas par tādām, uz kurām attiecas Eiropas ombuda pilnvaras.

Pamatojoties uz sūdzībām, kopumā tika uzsāktas 293 izmeklēšanas, savukārt vēl trīs izmeklēšanas tika uzsāktas pēc ombuda paša iniciatīvas (salīdzinājumā ar attiecīgi 303 un sešām izmeklēšanām 2007. gadā).

3.1. tabula. 2008. gadā izskatītās lietas

Reģistrētās sūdzības	3 406
Apstrādātās sūdzības	3 346
Sūdzības, uz kurām attiecas Eiropas ombuda pilnvaras	802
No kurām:	281 sūdzība bija nepieņemama 228 sūdzības bija pieņemamas, bet nav bijis pamatojuma izmeklēšanas uzsākšanai 293 lietās uzsākta izmeklēšana, pamatojoties uz sūdzībām
Izmeklēšanas, kas uzsāktas, pamatojoties uz sūdzībām	293
Izmeklēšanas, kas uzsāktas pēc ombuda paša iniciatīvas	3
Slēgtas izmeklēšanas	355
No kurām:	144 izmeklēšanas ir no 2008. gada 102 izmeklēšanas ir no 2007. gada 109 izmeklēšanas ir no iepriekšējiem gadiem

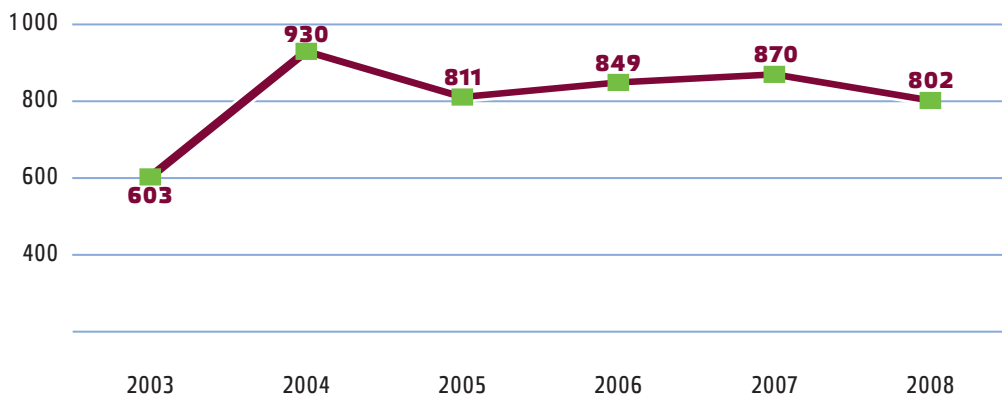
1. No šā gada Eiropas ombuda gada ziņojumā tiek izmantota statistiskā kategorija “reģistrētās sūdzības”, nevis “saņemtās sūdzības”, lai nošķirtu sūdzības, kas faktiski reģistrētas konkrētajā kalendārajā gadā, no sūdzībām, kas saņemtas tajā pašā periodā, bet reģistrētas nākamajā gadā.

2. Statistiskā kategorija “apstrādātas” nozīmē, ka ir pabeigta analīze, kuras mērķis ir noteikt, vai sūdzība (i) ir ombuda kompetencē, (ii) atbilst pieņemamības kritērijiem un (iii) rada pamatu izmeklēšanas uzsākšanai. Ņemot vērā tam vajadzīgo laiku, konkrētā gadā “apstrādāto” sūdzību skaits atšķiras no tajā pašā gadā “reģistrēto” sūdzību skaita.

Ombuds 2008. gadā slēdza rekordlielu skaitu izmeklēšanu (355 salīdzinājumā ar 351 izmeklēšanu 2007. gadā). No šīm visām izmeklēšanām 144 izmeklēšanas bija reģistrētas 2008. gadā, savukārt 102 izmeklēšanas ir datētas ar 2007. gadu, bet 109 izmeklēšanas — ar iepriekšējiem gadiem.

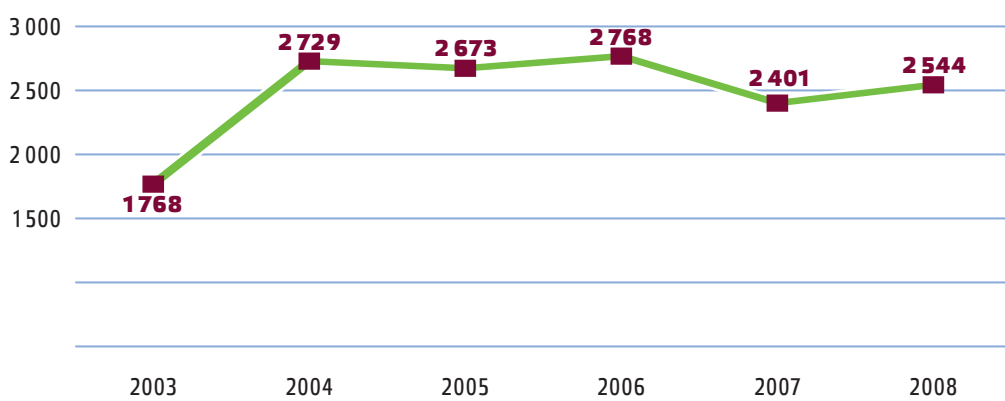
Kā redzams 3.1. attēl³, to sūdzību skaits, uz kurām attiecas ombuda pilnvaras, pēdējo piecu gadu laikā ir palielinājies no 603 sūdzībām 2003. gadā līdz 802 sūdzībām 2008. gadā. Visvairāk sūdzību bija 2004. gadā, proti, 930 sūdzības, savukārt otrs lielākais to skaits bija 2007. gadā, proti, 870 sūdzības.

3.1. attēls. Sūdzību, kuras iekļaujas ombuda pilnvarās, skaits: 2003.-2008. gads

Kā redzams 3.2. attēlā⁴, to sūdzību skaits, uz kurām neattiecas ombuda pilnvaras, 2008. gadā ir palielinājies līdz 2 544 sūdzībām salīdzinājumā ar 2 401 sūdzību 2007. gadā. Tas joprojām ir mazāk nekā 2 729, 2 673 un 2 768 sūdzības attiecīgi 2004., 2005. un 2006. gadā.

3.2. attēls. Sūdzību, kuras iekļaujas ombuda pilnvarās, skaits: 2003.-2008. gads

Kopumā sūdzību skaits attiecībā uz 2008. gadu apstiprina vispārējo tendenci, proti, sūdzību skaits stabilizējas apmēram tajos pašos vēsturiski augstajos līmeņos, kas sasniegti pēc Eiropas Savienības paplašināšanās 2004. gadā.

3. Jānorāda, ka 2005. gadā 335 sūdzībām, uz kurām attiecās ombuda pilnvaras, bija viens un tas pats priekšmets. Lai varētu veikt precīzāku salīdzinājumu pa gadiem, tās ir atsevišķi uzskaitītas 3.1. attēlā tikai līdz vienpadsmitajai sūdzībai ieskaitot.

4. Jānorāda, ka 2006. gadā 281 sūdzībai, uz kurām neattiecas ombuda pilnvaras, bija viens un tas pats priekšmets. Lai varētu veikt precīzāku salīdzinājumu pa gadiem, tās ir uzskaitītas atsevišķi 3.2. attēlā tikai līdz vienpadsmitajai sūdzībai ieskaitot.

3.2. tabulā ir sniegts pārskats par 2008. gadā reģistrēto sūdzību ģeogrāfisko izcelsmi. Vācija, kas ir visvairāk apdzīvotā ES dalībvalsts, iesniedza visvairāk sūdzību; nākamo lielāko sūdzību skaitu iesniedza Spānija, Polija un Francija. Tomēr attiecībā pret iedzīvotāju skaitu visvairāk sūdzību saņemts no Maltas, Luksemburgas, Kipras un Beļģijas.

3.2. tabula. 2008. gadā reģistrēto sūdzību ģeogrāfiskā izcelsme

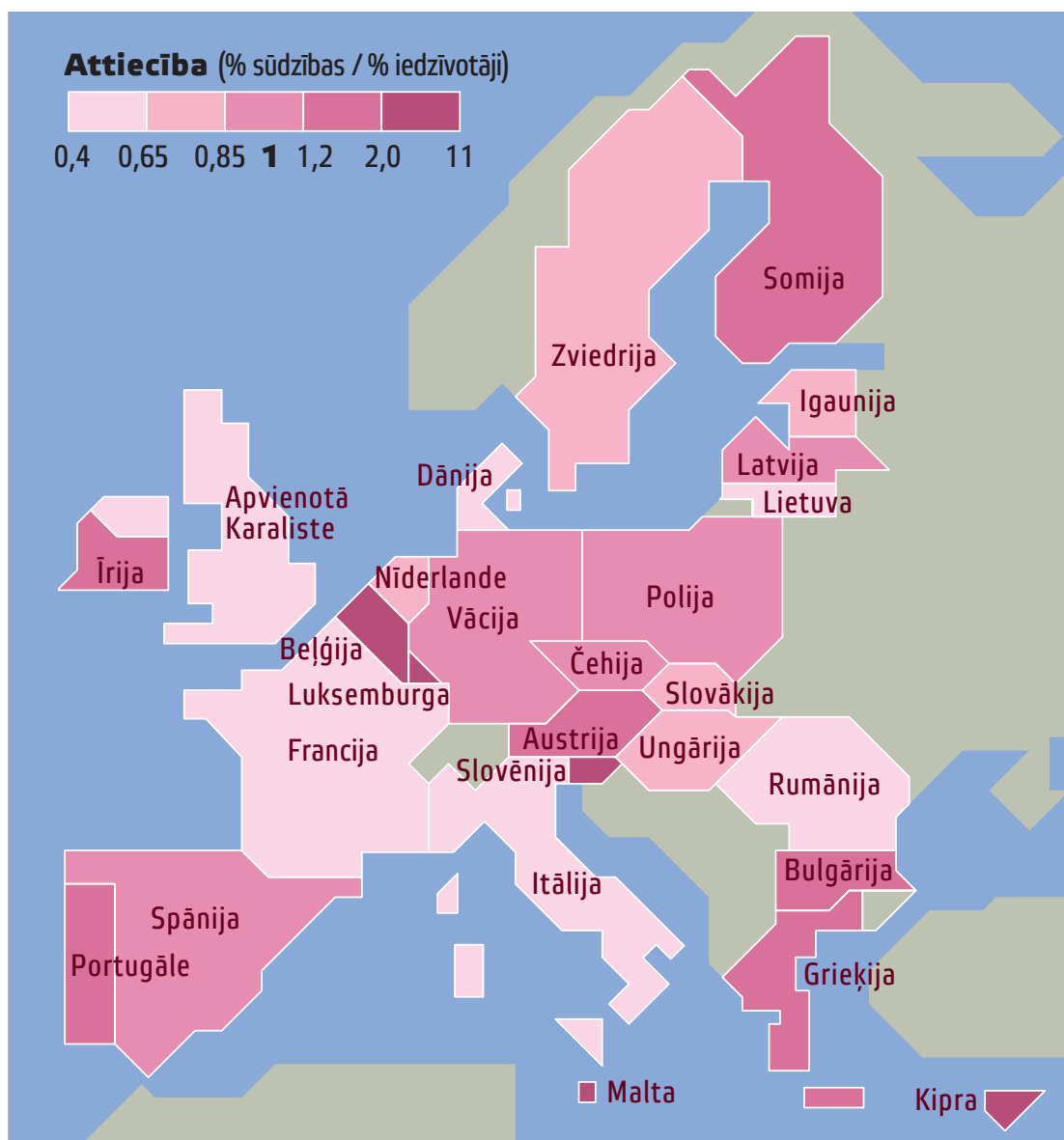
Valsts	Sūdzību skaits	Sūdzību procentuālā attiecība	ES iedzīvotāju procentuālā attiecība	Attiecība
Malta	36	1,1	0,1	11,0
Luksemburga	33	1,0	0,1	10,0
Kipra	35	1,0	0,2	5,0
Beļģija	229	6,7	2,1	3,2
Slovēnija	41	1,2	0,4	3,0
Austrija	108	3,2	1,7	1,9
Īrija	45	1,3	0,9	1,4
Grieķija	110	3,2	2,3	1,4
Bulgārija	74	2,2	1,6	1,4
Portugāle	95	2,8	2,1	1,3
Somija	49	1,4	1,1	1,3
Spānija	352	10,3	9,0	1,1
Polija	270	7,9	7,7	1,0
Latvija	18	0,5	0,5	1,0
Vācija	546	16,0	16,6	1,0
Čehija	66	1,9	2,1	0,9
Zviedrija	52	1,5	1,8	0,8
Slovākija	29	0,9	1,1	0,8
Ungārija	46	1,4	2,0	0,7
Nīderlande	78	2,3	3,3	0,7
Igaunija	7	0,2	0,3	0,7
Dānija	23	0,7	1,1	0,6
Rumānija	97	2,8	4,4	0,6
Francija	240	7,0	12,8	0,5
Itālija	219	6,4	11,9	0,5
Apvienotā Karaliste	197	5,8	12,3	0,5
Lietuva	11	0,3	0,7	0,4
Citas valstis	221	6,5		
Valsts nav zināma	79	2,3		

PIEZĪME Sūdzību procentuālā attiecība ir aprēķināta, dalot procentos izteikto katras dalībvalsts sūdzību skaitu ar procentos izteikto attiecīgās dalībvalsts iedzīvotāju skaitu. Ja iegūtais skaitlis ir lielāks par 1, tas norāda, ka attiecīgā valsts iesniedz vairāk sūdzību ombudam, nekā varētu gaidīt, ņemot vērā tās iedzīvotāju skaitu. Visi procenti tabulā ir noapaļoti līdz pirmajam ciparam aiz komata.

2008. gadā 12 dalībvalstis iesniedza vairāk sūdzību, nekā varētu gaidīt, ņemot vērā to iedzīvotāju skaitu; 12 valstis iesniedza mazāk sūdzību, savukārt trīs iesniedza tādu sūdzību skaitu, kas atspoguļo to iedzīvotāju skaitu.

Nākamajā kartē parādīts, cik lielā mērā katras dalībvalsts iedzīvotāji sūdzējušies Eiropas ombudam. Par pamatu ir izmantots no katras dalībvalsts saņemto sūdzību skaits attiecībā pret tās iedzīvotāju skaitu (sk. iepriekš minēto paskaidrojumu par to, kā aprēķina attiecību).

2008. gadā reģistrēto sūdzību ģeogrāfiskā izcelsme

Sūdzības Eiropas ombudam var iesniegt jebkurā no 23 Līguma valodām⁵. Pēc nolīguma parakstīšanas 2006. gada novembrī starp Eiropas ombudu un Spānijas valdību pilsoņi var iesniegt

Sūdzības Eiropas ombudam var iesniegt jebkurā no 23 Līguma valodām.

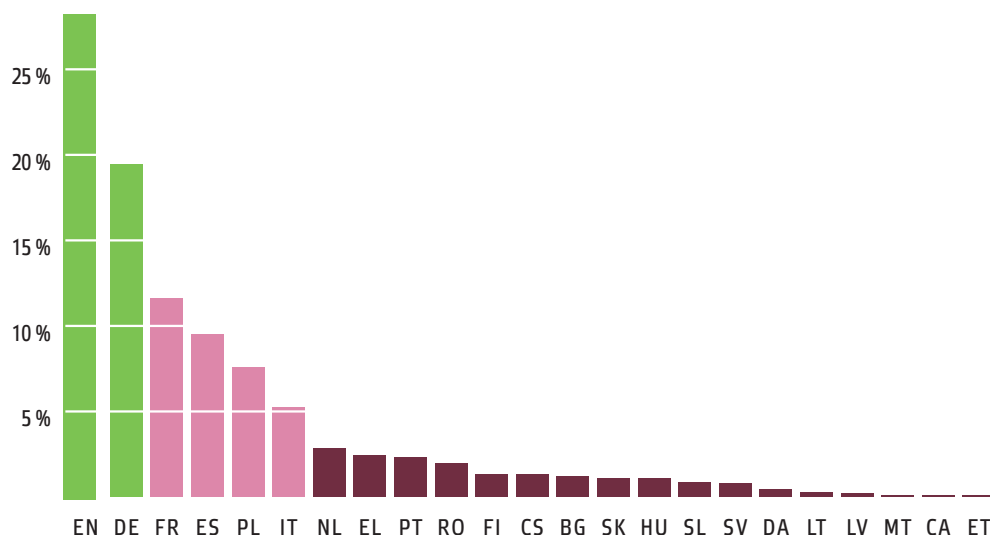
sūdzības Eiropas ombudam jebkurā citā Spānijas valsts valodā (kataloniešu/valensiešu, galisiešu un basku)⁶. Kā redzams 3.3. attēlā,

2008. gadā lielākā sūdzību iesniedzēju daļa izvēlējās iesniegt sūdzību ombudam angļu valodā, kā arī vācu, franču un spāņu valodās. Neliels sūdzību skaits tika saņemts latviešu, maltiešu, kataloniešu un igauņu valodās.

5. Angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodas.

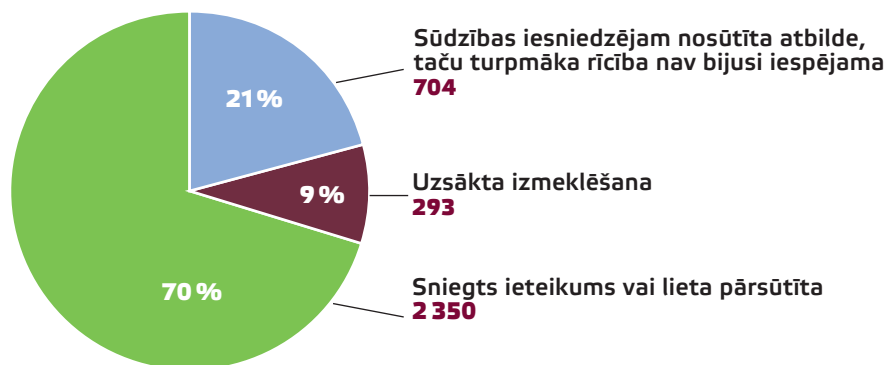
6. Parakstot šo līgumu, ombuds pielāgoja savu praksi ES Padomes 2005. gada jūnija secinājumiem, kas paredz izmantot šīs valodas, lai atvieglotu Spānijas pilsoņu saziņu ar ES iestādēm.

3.3. attēls. Sūdzību sadalījums atbilstīgi valodai

Kā redzams 3.4. attēlā, gandrīz 80 % gadījumos ombudam bija iespēja palīdzēt sūdzības iesniedzējam, uzsākot izmeklēšanu par konkrēto lietu (9 % gadījumu), pārsūtot sūdzību kompetentajai struktūrai vai iesakot, kur vērsties (70 %). Tālāk 3.6. sadaļā ir sniegts pārskats par lietām, kuras tika pārsūtītas vai attiecībā uz kurām sūdzības iesniedzējam tika sniegts ieteikums. 21 % lietu, kas izskatītas 2008. gadā, sūdzības iesniedzējam tika nosūtīta atbilde, bet ombuds uzskatīja, ka turpmāka rīcība nav iespējama. Dažos gadījumos šādas rīcības iemesls bija tas, ka sūdzības iesniedzējs nebija norādījis, pret ko sūdzība ir vērstā.

3.4. attēls. Eiropas ombuda rīcība pēc sūdzību saņemšanas

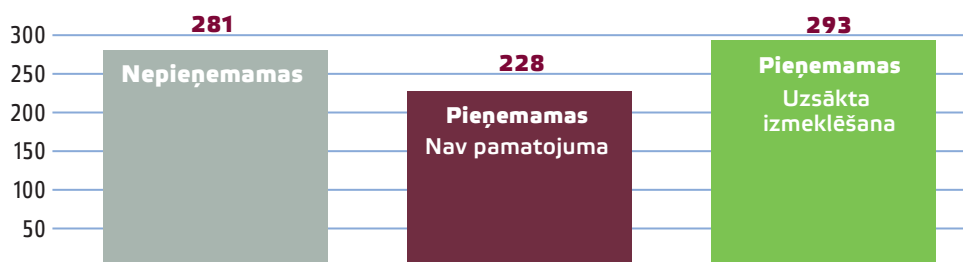

PIEZĪME Šie rādītāji attiecas uz 158 sūdzībām, kas reģistrētas 2007. gada beigās un apstrādātas 2008. gadā, bet nav ņemtas vērā 220 sūdzības, kas reģistrētas 2008. gada beigās un kas gada beigās joprojām tika apstrādātas, lai noteiktu turpmāko rīcību.

3.2 Uzsākto izmeklēšanu analīze⁷

Visas sūdzības, kas tika uzskatītas par tādām, uz kurām attiecas ombuda pilnvaras, tika analizētas sīkāk, lai noteiktu, vai tās ir pieņemamas. No 802 sūdzībām, uz kurām attiecās pilnvaras, 281 tika atzīta par nepieņemamu, savukārt saistībā ar 228 sūdzībām, kas bija pieņemamas, ombuds nekonstatēja pamatojumu izmeklēšanas uzsākšanai.

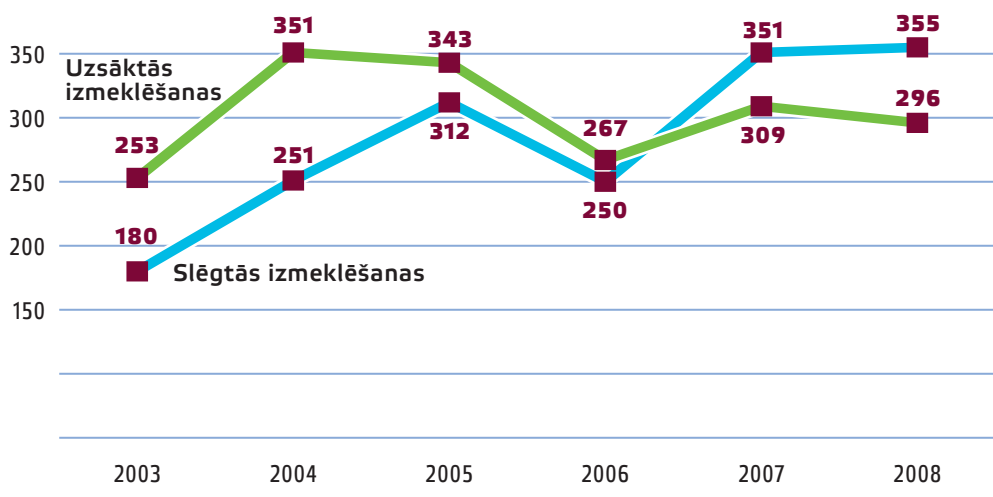
3.5. attēls. Sūdzība, kuras iekļaujas ombuda pilnvarās

Gada laikā, pamatojoties uz izmeklēšanām, kopumā tika uzsāktas 293 jaunas izmeklēšanas. Ombuds uzsāka arī trīs izmeklēšanas pēc savas iniciatīvas.

Kā redzams 3.6. attēlā, 2008. gadā uzsākto izmeklēšanu skaits (296) ir nedaudz mazāks nekā 2007. gadā (309), 2005. gadā (343) un 2004. gadā (351), bet lielāks nekā 2006. gadā (267) un 2003. gadā (253). Slēgtās izmeklēšanas analizētas tālāk 3.3. sadaļā.

3.6. attēls. Izmeklēšanu skaita izmaiņas

7. Jānorāda, ka analīze šajā sadaļā ir veikta, pamatojoties uz 2008. gadā uzsākto izmeklēšanu skaitu, nevis — kā iepriekšējos gados — gada laikā veikto izmeklēšanu kopējo skaitu (t. i., ieskaitot lietas, kas pārceltas no iepriekšējiem gadiem). Šai jaunajai statistikas datu aprēķina metodei būtu precīzāk jāatspoguļo tendences, kas norisinās gadu no gada.

Kopumā 74 % sūdzību, par kurām tika veikta izmeklēšana, iesniedza privātpersonas, savukārt 26 % iesniedza uzņēmumi un apvienības.

3.3. tabula. Sūdzību, kuras bijušas par pamatu izmeklēšanām, avots

Uzņēmumi un asociācijas	26 % (75)
Privātpersonas	74 % (218)

Lielākā daļa izmeklēšanu, ko ombuds uzsāka 2008. gadā, bija saistītas ar Eiropas Komisiju (66 %). Ņemot vērā, ka Komisija ir galvenā Kopienas iestāde, kas pieņem lēmumus, kuri tieši ietekmē pilsoņus, ir loģiski, ka tai būtu jābūt galvenajam pilsoņu sūdzību priekšmetam. Sūdzības bija vērstas arī pret Eiropas Parlamentu (10 %), Eiropas Personāla atlases biroju (7 %), Padomi (3 %) un Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF) (2 %)⁸. Vēl 37 izmeklēšanu priekšmets bija divdesmit citas ES iestādes un struktūras⁹.

3.7. attēls. Iestādes un struktūras, uz kurām attiecās izmeklēšanas

PIEZĪME Vienā gadījumā izmeklēšana attiecās uz divām iestādēm. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

Galvenie pārvaldībā pieļauto kļūdu veidi, kas izvērtēti 2008. gadā uzsāktajās izmeklēšanās, bija pārskatāmības trūkums, tostarp atteikšanās sniegt informāciju (36 % izmeklēšanu), negodīgums vai varas ļaunprātīga izmantošana (20 %), neapmierinošas procedūras (9 %), nolaidība (8 %), kavēšanās, no kuras varēja izvairīties (8 %), juridiska kļūda (7 %), diskriminācija (5 %) un pienākumu izpildes nenodrošināšana, kas liecina, ka Eiropas Komisija attiecībā uz dalībvalstīm nepilda savu "Līguma uzraudzītājas" funkciju (5 %).

8. Attiecībā uz iespējamām OLAF izmeklēšanām, kas saistītas ar ombudu, ir jānorāda, ka ombuds 2008. gada 2. jūnijā parakstīja 1999. gada 25. maija Starpiestāžu līgumu par OLAF veikto iekšējo izmeklēšanu. Tajā pašā dienā ombuds pieņēma lēmumu par noteikumiem un nosacījumiem iekšējai izmeklēšanai saistībā ar krāpšanas, korupcijas un jebkādu Kopienas interesēm kaitējošu nelikumīgu darbību novēršanu.

9. Eiropas Centrālā banka (4 izmeklēšanas), Eiropas Zāļu aģentūra (4), Eiropas Kopienų Tiesa (3), Eiropas Savienības Reģionu komiteja (3), Eiropols (3), Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra (3), Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (2), Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (2), Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojs (2), Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (1), Eiropas Investīciju banka (1), Eiropas Kopienų Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (1), Eiropas Aviācijas drošības aģentūra (1), Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (1), Eiropas Rekonstrukcijas aģentūra (1), Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (1), Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (1), Eiropas kopuzņēmums ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (1), Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūra (1), Euratom Apgādes aģentūra (1).

3.8. attēls. Pārvaldībā iespējami pieļauto kļūdu veidi

PIEZĪME Dažos gadījumos vienā izmeklēšanā tika pārbaudīti divi vai vairāki pārvaldībā iespējami pieļauto kļūdu veidi. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

3.3 Ombuda veiktajās izmeklēšanās gūtie secinājumi

Kā redzams iepriekš 3.6. attēlā, 2008. gadā ombuds slēdza rekordlielu skaitu izmeklēšanu (355). Tas ir gandrīz divreiz vairāk nekā 2003. gadā slēgto izmeklēšanu skaits. No tām 352 izmeklēšanas bija saistītas ar sūdzībām un trīs tika uzsāktas pēc ombuda paša iniciatīvas.

Lielākā daļa sūdzību, ko ombuds slēdza 2008. gadā, tika slēgtas gada laikā (52 %). Vairāk nekā viena trešdaļa (36 %) tika slēgtas trīs mēnešu laikā. To skaitā ir lietas, ko ombuds varēja atrisināt

2008. gadā ombuds slēdza rekordlielu skaitu izmeklēšanu (355). Lielākā daļa sūdzību, ko ombuds slēdza 2008. gadā, tika slēgtas gada laikā (52 %).

ļoti ātri, piemēram, sazinoties ar attiecīgo iestādi, lai ieteiktu risinājumu¹⁰ (sk. iepriekš 2.5. sadaļu). Gandrīz 70 % izmeklēšanu tika slēgtas 18 mēnešu laikā, savukārt pārējām lietām bija vajadzīgs vairāk laika, galvenokārt to sarežģītības vai kavēšanās

dēļ. Vidēji lietu slēgšanai bija vajadzīgi 13 mēneši. Ombuda mērķis 2009. gadā ir vēl vairāk uzlabot iestādes darbības rādītājus, atvēlot vēl mazāk laika lietu izskatīšanai līdz to slēgšanai. Šajā ziņā ir svarīgi norādīt, ka papildu darbs, kas bija jāveic tāpēc, ka kopš 2004. gada ievērojami palielinājās sūdzību skaits, pašlaik ir pabeigts.

3.4. tabula. Lietas, kas 2008. gadā slēgtas pēc izmeklēšanas

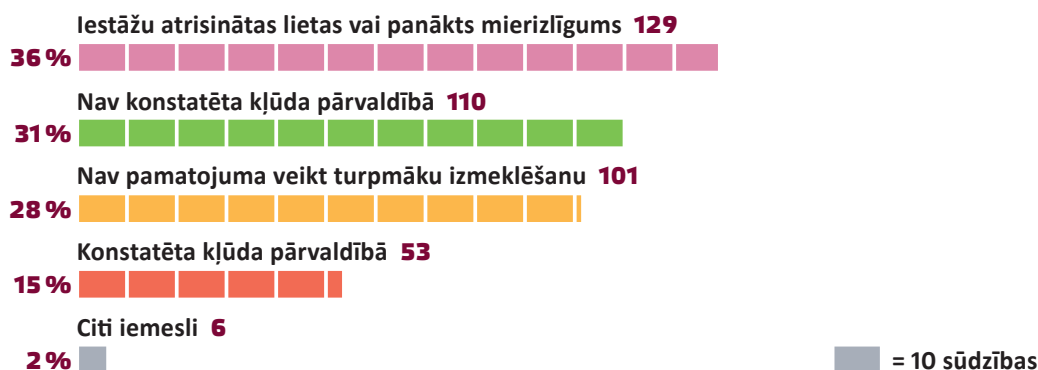
Vidējais izmeklēšanas ilgums	13 mēneši
Lietas, kas slēgtas 3 mēnešu laikā	36 %
Lietas, kas slēgtas 12 mēnešu laikā	52 %
Lietas, kas slēgtas 18 mēnešu laikā	68 %

PIEZĪME Šie skaitļi aprēķināti, pieņemot, ka mēnesī ir 30 dienas. Jāņem vērā arī, ka norādītais skaits procentos atspoguļo kumulatīvos skaitļus.

10. To skaitā ir arī lietas, kurās ombuds būtu veicis pilnu izmeklēšanu, ja sūdzības iesniedzējs nebūtu atsaucis sūdzību, un lietas, kurās ombuds nevarēja turpināt izmeklēšanu, jo sūdzības iesniedzējs bija nolēmis vērsties tiesā.

Kā redzams 3.9. attēlā, sūdzības iesniedzējam labvēlīgs risinājums tika viegli panākts 129 lietās, kas slēgtas 2008. gadā, (36 % no visām lietām). Šīs lietas atrisināja vai nu iestādes, vai arī tika noslēgti mierizlīgums. Attiecīgais skaits 2007. gadā bija 134 lietas. Turklāt 101 lietā jautājums tika atrisināts tā, ka turpmāka izmeklēšana nebija vajadzīga, savukārt 110 lietās ombuds nekonstatēja kļūdas pārvaldībā. Pārvaldībā pieļautu kļūdu ombuds konstatēja 53 lietās, tomēr viņš joprojām varēja panākt sūdzības iesniedzējam labvēlīgu risinājumu astoņās no šīm lietām, pieņemot ieteikumu projektu, ko viņš iesniedza attiecīgajai iestādei (sk. 3.10. attēlu). Šie secinājumi ir sīkāk izklāstīti tālāk tekstā¹¹.

3.9. attēls. Slēgto izmeklēšanu rezultāti

PIEZĪME Dažās lietās izmeklēšana tika slēgta viena vai vairāku iemeslu dēļ. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

■ Gadījumi, kad netika konstatētas kļūdas pārvaldībā

2008. gadā 110 lietas tika slēgtas, jo netika konstatēta kļūda pārvaldībā. Tas ne vienmēr nozīmē nelabvēlīgu risinājumu sūdzības iesniedzējam, jo tas vismaz saņem no attiecīgās iestādes vai struktūras plašu paskaidrojumu par to, kas ir izdarīts, kā arī no ombuda saņem neatkarīgu lietas analīzi. Tajā pašā laikā šāds secinājums ir konkrēts pierādījums, ka attiecīgā iestāde vai struktūra ir rīkojusies saskaņā ar labas pārvaldības principiem.

Pārkāpumi arhitektu projektu konkursā Austrijā

Kāds Austrijas arhitekts iesniedza ombudam sūdzību par to, kā Komisija bija rīkojusies attiecībā uz viņa sūdzību par pārkāpumu. Savā sūdzībā Komisijai arhitekts norādīja, ka Austrija ir pārkāpusi Kopienas tiesības, piešķirot tiesības slēgt pakalpojumu valsts līgumus vairākos arhitektiem paredzētos projektu konkursos. Lai gan Komisija apstiprināja, ka ir noticis Kopienas tiesību pārkāpums, tā nolēma neveikt papildu pasākumus, atsaucoties uz to, ka ir mainīti Austrijas tiesību akti par publisko iepirkumu un ka veiktās izmaiņas, pēc tās domām, novērsīs šādu gadījumu atkārtēanos nākotnē. Ombuds puda sapratni par sūdzības iesniedzēja neapmierinātību attiecībā uz Komisijas lēmumu neveikt papildu pasākumus pēc gandrīz piecus gadus ilgas konkrētā jautājuma izskatīšanas. Tomēr viņš atgādināja, ka atbilstoši iedibinātai tiesu praksei lēmums par prasības celšanu tiesā ir jāpieņem Komisijai. Viņš konstatēja, ka Komisijas pamatojums ir ticams, un slēdza lietu, nekonstatējot kļūdu pārvaldībā.

3570/2005/WP ■

11. Turpmāk veiktās analīzes pamatā ir 2008. gadā slēgtās izmeklēšanas. Ja izmeklēšana ir bijusi saistīta ar vairāk nekā vienu apgalvojumu vai prasību, tad ombuds var būt izdarījis vairākus secinājumus.

■ Iestāžu atrisinātās lietas un mierizlīgumi

Ja vien iespējams, ombuds cenšas panākt abpusēji pozitīvu rezultātu, kas apmierina gan sūdzības iesniedzēju, gan iestādi, par kuru iesniegta sūdzība. Ļoti būtiska ir sadarbība starp

Ja vien iespējams, ombuds cenšas panākt abpusēji pozitīvu rezultātu, kas apmierina gan sūdzības iesniedzēju, gan iestādi, par kuru iesniegta sūdzība.

Kopienas iestādēm un struktūrām, lai izdotos panākt šādu rezultātu, kas palīdz uzlabot attiecības starp iestādēm un pilsoņiem un var novērst vajadzību pēc dārgām un laiktietilpīgām tiesas prāvām.

2008. gadā 125 lietas atrisināja pati iestāde vai struktūra pēc tam, kad bija iesniegta sūdzība ombudam¹².

Maksājuma strīda atrisināšana starp pētniecības institūtu un Komisiju

Kāds Nīderlandes pētniecības institūts 2004. gadā parakstīja dotāciju nolīgumu ar Komisiju par pētniecības projektu attiecībā uz cilvēku gripu. Institūts 2006. gada decembrī vērsās pie ombuda, norādot, ka Komisija nav veikusi iemaksu EUR 288 000 apmērā. Komisija norādīja, ka tā nav veikusi iemaksu tāpēc, ka institūts vēl nav iesniedzis atbilstošu projekta budžeta tabulu. Ombuds pārbaudīja attiecīgos dokumentus un ievēroja, ka Komisija pa to laiku bija nosūtījusi institūtam vajadzīgos paskaidrojumus, lai tas varētu iesniegt šādu budžeta tabulu. Pēc tam Komisija paziņoja, ka tā nekavēsies ar galīgā maksājuma veikšanu. Ombuds uzslavēja Komisiju par tās centieniem palīdzēt institūtam, norādot, ka, viņaprāt, šāda attieksme pret sūdzību iesniedzējiem ir labas pārvaldības piemērs.

3794/2006/FOR ■

Gadījumos, kad izmeklēšanās rezultātā provizoriski konstatēta pārvaldībā pieļauta kļūda, ombuds vienmēr — ja vien iespējams — cenšas panākt mierizlīgumu. Gada laikā pēc mierizlīguma

Gadījumos, kad izmeklēšanās rezultātā provizoriski konstatēta pārvaldībā pieļauta kļūda, ombuds vienmēr — ja vien iespējams — cenšas panākt mierizlīgumu.

panākšanas tika slēgtas četras lietas. 2008. gada beigās vēl tika izskatīti 25 mierizlīguma priekšlikumi.

Ombuds panāk mierizlīgumu ar Komisiju lietā par Itālijas valsts atbalstu

1993. gadā kāds Itālijas kuģniecības uzņēmums iesniedza Komisijai sūdzību par Sardīnijas atbalsta sistēmu attiecībā uz kuģniecības uzņēmumiem. Kā norādīja sūdzības iesniedzējs, atbalsta sistēma bija diskriminējoša attiecībā pret uzņēmumiem, kuri ir nodibināti Sardīnijā, bet kuru galvenais birojs atrodas citviet. Komisija 1997. gadā secināja, ka atbalsta sistēma ir nelikumīgs valsts atbalsts un tāpēc nav saderīga ar kopējo tirgu. Eiropas Kopienų Tiesa 2000. gadā atcēla Komisijas lēmumu procesuālu iemeslu dēļ. Tomēr Komisija nepieņēma jaunu lēmumu. Itālijas uzņēmums iesniedza sūdzību ombudam. Ombuds ilgo kavēšanos uzskatīja par pārvaldībā pieļautu kļūdu un ierosināja panākt mierizlīgumu. Sūdzības iesniedzējs 2007. gada decembrī informēja ombudu, ka Komisija ir pieņēmusi jaunu lēmumu.

2713/2006/IP (Konfidenciāla) ■

12. Kā izklāstīts 2. nodaļā, 101 no tām bija lieta, kurā ombuda iejaukšanās rezultātā tika saņemta ātra atbilde uz neatbildēto korespondenci.

Dažos gadījumos sūdzību var atrisināt vai panākt mierizlīgumu, ja attiecīgā iestāde vai struktūra

Dažos gadījumos sūdzību var atrisināt vai panākt mierizlīgumu, ja attiecīgā iestāde vai struktūra piedāvā sūdzības iesniedzējam kompensāciju.

piedāvā sūdzības iesniedzējam kompensāciju. Šādi piedāvājumi vienmēr ir *ex gratia*, proti, tādi, kas neuzliek tiesiskās saistības un nerada precedentu.

→→→ Padome maksā kompensāciju par radītajām neērtībām

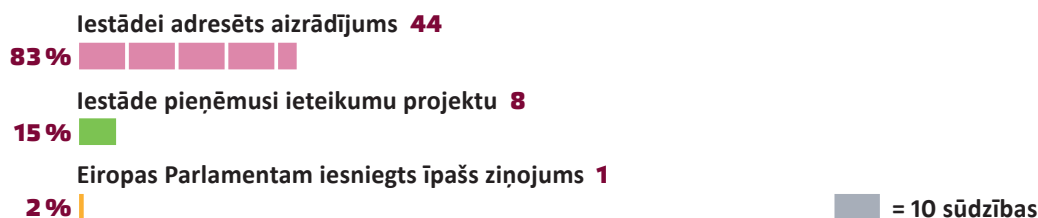
Padome piekrita veikt *ex gratia* maksājumu EUR 1 000 apmērā kā kompensāciju par sūdzības iesniedzējam radītajām neērtībām un satraukumu. Padome sākotnēji bija piedāvājusi sūdzības iesniedzējam līgumu uz vienu gadu, bet tad mainīja nosacījumus, saprotot, attiecīgajai iestādei pieņemot periodā kļūs 65 gadus vecs. Tomēr ombuds nekonstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu attiecībā uz sūdzības iesniedzēja apgalvojumu par diskrimināciju vecuma dēļ.

1162/2007/FOR (Konfidenciala) ■

■ Gadījumi, kad tika konstatētas pārvaldībā pieļautas kļūdas

Ombuds 15 % lietu, kas slēgtas 2008. gadā, konstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu. No tām 44 lietas tika slēgtas, izsakot aizrādījumus attiecīgajai iestādei vai struktūrai (55 lietas 2007. gadā). Astoņas lietas tika slēgtas, attiecīgajai iestādei pieņemot ombuda iesniegto ieteikumu projektu. Vienā lietā, kurā Komisija nepieņēma ieteikumu projektu, ombuds iesniedza īpašu ziņojumu Eiropas Parlamentam. Šie secinājumi ir sīkāk analizēti tālāk tekstā.

3.10. attēls. Izmeklēšanas, kurās konstatētas pārvaldībā pieļautas kļūdas

Aizrādījumi

Ja mierizlīgums nav iespējams vai ja šāda risinājuma meklēšana nav veiksmīga, ombuds vai nu slēdz lietu, izsakot aizrādījumu attiecīgajai iestādei vai struktūrai, vai arī sagatavo ieteikumu projektu.

Ja mierizlīgums nav iespējams vai ja šāda risinājuma meklēšana nav veiksmīga, ombuds vai nu slēdz lietu, izsakot aizrādījumu attiecīgajai iestādei vai struktūrai, vai arī sagatavo ieteikumu projektu.

Aizrādījums parasti tiek izteikts, ja (i) attiecīgā iestāde vairs nespēj novērst kļūdu pārvaldībā, (ii) pārvaldībā pieļautajai kļūdai nav vispārējas ietekmes un (iii) ombudam vairs nav nepieciešamības veikt papildu pasākumus. Aizrādījums tiek izteikts arī tad, ja ombuds uzskata, ka ieteikumu projekts nebūs

lietderīgs, vai ja attiecīgā iestāde vai struktūra nepieņem ieteikumu projektu, bet ombudam nešķiet atbilstīgi iesniegt īpašu ziņojumu Parlamentam.

Aizrādījums ir apstiprinājums sūdzības iesniedzējam par to, ka tā sūdzība ir pamatota, un norāda attiecīgajai iestādei vai struktūrai uz to, ko tā ir izdarījusi nepareizi, lai tādējādi palīdzētu tai turpmāk izvairīties no kļūdām pārvaldībā.

Nepamatota priekšlikumos izmantojamo valodu ierobežošana

Kāda Vācijas apvienība vēlējās piedalīties Komisijas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus par spīdzināšanas upuriem paredzēto rehabilitācijas projektu, kas bija programmas “Eiropas iniciatīva demokrātijai un cilvēktiesībām” daļa. NVO vērsās pie ombuda, apgalvojot, ka Komisija ir uzstājusi, ka pieteikumi ir jāiesniedz angļu, franču vai spāņu valodā. Tā norādīja, ka Komisijai ir juridisks pienākums atzīt jebkuras oficiālās ES valodas izmantošanu pieteikumos, kas iesniegti, atbildot uz tās uzaicinājumu. Komisija norādīja, ka izmantojamo valodu ierobežojums ir noteikts praktisku apsvērumu dēļ. Ombuds slēdza lietu, izsakot aizrādījumu un secinot, ka Komisija, uzstājot, ka projekta pieteikumos jāizmanto tikai angļu, franču vai spāņu valoda, ir pieļāvusi kļūdu pārvaldībā.

259/2005/(PB)GG ■

Ar lauksaimniecības projektu saistītu personāla izmaksu apšaubāmā atbilstība

Kāda Vācijas universitāte, kas piedalījās Kopienas līdzfinansētā projektā, vērsās pie ombuda, norādot, ka Komisijai būtu jāpieprasa atmaksāt avansa maksājumus, kas samaksāti kādai Spānijas universitātei, kura sākotnēji bija atbildīga par projekta koordinēšanu. Ombuda veiktajā izmeklēšanā tika atklāts, ka pastāv pamatotas šaubas attiecībā uz personāla izmaksām EUR 38 000 apjomā, un ka tam vajadzēja rosināt Komisiju veikt papildu pārbaudes. Tā kā Komisija atteicās to darīt, ombuds slēdza lietu, izsakot aizrādījumu un norādot, ka konkrētā iestāde nav pietiekami rūpīgi un pienācīgi pārbaudījusi sūdzības iesniedzēja pārlicinošos argumentus par personāla izmaksām, kas tika atzītas.

576/2005/GG ■

Iespējama sistemātiska izslēgšana no konkursiem saistībā ar elektroniskām publikācijām

Kāds Nīderlandes uzņēmums izstrādāja navigācijas un izguves programmatūru ES elektroniskajām publikācijām. Tas iesniedza sūdzību ombudam par to, ka pēc tam, kad Oficiālo publikāciju birojā tika nomainīti par šo jautājumi atbildīgie darbinieki, tā produkti tika sistemātiski izslēgti no atlases konkursa procedūrās. Uzņēmums atsaucās uz četrām ombuda izmeklētām lietām. Ombuds konstatēja, ka Publikāciju birojs nav pienācīgi izskatījis pirmo līgumu. Viņš arī pārmeta tam, ka tas nebija pieļāvis iespēju paplašināt otro līgumu tādu apsvērumu dēļ, kuri ir acīmredzami nepamatoti un kļūdaini. Tomēr ombuds secināja, ka nav pierādījumu par to, ka Publikāciju birojs būtu sistemātiski izslēdzis sūdzības iesniedzēja produktu no konkursa procedūrām.

1128/2004/GG ■

Publiska piekļuve informācijai par piemaksām, ko maksā Eiropas Parlamenta locekļiem

Parlaments 2005. gadā noraidīja kāda žurnālista lūgumu sniegt informāciju par piemaksām, kas samaksātas pieciem Eiropas Parlamenta locekļiem no Maltas, šādu atteikumu pamatojot ar datu aizsardzību. Žurnālists iesniedza sūdzību ombudam, norādot, ka nodokļu maksātājiem ir tiesības zināt, kā Eiropas Parlamenta locekļi tērē publiskos līdzekļus. Pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kurš piekrita ombuda nostājai, ombuds aicināja Parlamentu izpaust prasīto informāciju, ņemot vērā

sabiedrības likumīgās tiesības uz piekļuvi šādiem dokumentiem. Parlaments pastāvēja uz savu atteikumu. Tomēr Parlaments paziņoja, ka tas publicēs vispārīgu informāciju par Eiropas Parlamenta locekļu piemaksām savā tīmekļa vietnē, un netieši norādīja uz iespēju atkārtoti izvērtēt situāciju 2009. gadā. Ombuds izteica aizrādījumu, paužot nožēlu par to, ka Parlaments nav ievērojis tiesību aktus, kā tos interpretējusi Pirmās instances tiesa. Tomēr viņš atzinīgi novērtēja Parlamenta lēmumu labāk informēt sabiedrību par Eiropas Parlamenta locekļu saņemamajām piemaksām, izmantojot tā tīmekļa vietni.

3643/2005/(GK)WP ■

Dažos gadījumos sūdzības iesniedzēja vienīgā prasība, kas izteikta tieši vai netieši, ir publiski atzīt, ka ir pieļauta kļūda pārvaldībā. Tādos gadījumos aizrādījums arī ir atbilstoša kompensācija

Dažos gadījumos sūdzības iesniedzēja vienīgā prasība, kas izteikta tieši vai netieši, ir publiski atzīt, ka ir pieļauta kļūda pārvaldībā.

sūdzības iesniedzējam. Tomēr, ja runa ir par attiecību uzlabošanu starp pilsoņiem un Eiropas Savienības iestādēm, labāks rezultāts ir tad, ja attiecīgā iestāde pati atzīst pārvaldībā

pieļauto kļūdu un atvainojas par to. Šāda rīcība arī pierāda, ka iestāde zina, ko tā ir izdarījusi nepareizi, un tādējādi nākotnē var izvairīties no līdzīgām kļūdām pārvaldībā.

Tāpat arī, lai uzlabotu ES iestāžu darbību nākotnē, ombuds arvien biežāk izsaka turpmākas piezīmes, ja tas konstatē iespēju uzlabot pārvaldes kvalitāti. Kopumā 2008. gadā ombuds ir izteicis turpmākas piezīmes 41 lietā, tostarp lietās, kas izklāstītas tālākajā tekstā:

Par pārkāpumu iesniegtas sūdzības novēlota izskatīšana

Ombuds saņēma sūdzību no kādas privātpersonas par to, kā Komisija izskatījusi sūdzību par pārkāpumu saistībā ar Spānijas tiesību aktiem, kas reglamentē kapitāla nodokļu paaugstināšanu. Viņš izteica aizrādījumu attiecībā uz to, ka Komisija nebija atbilstoši informējusi sūdzības iesniedzēju, tiklīdz bija izlēmusi oficiāli uzsākt pārkāpumu procedūru. Ombuds izteica arī turpmāku piezīmi, kurā tika iekļauti ieteikumi par to, kā Komisija varētu apsvērt savu procedūru uzlabošanu.

3737/2006/(BM)JMA ■

Lai nodrošinātu to, ka iestādes un struktūras mācās no savām kļūdām un ka nākotnē kļūdas pārvaldībā tiek novērstas, ombuds 2008. gadā savā tīmekļa vietnē publicēja divus pētījumus par to, kā iesaistītās iestādes ievēro visus 2006. un 2007. gadā izteiktos aizrādījumus un turpmākās piezīmes. Šajos pētījumos ombuds norādīja uz dažām lietām, kuras citas iestādes varētu izmantot kā piemēru tam, kā vislabāk reaģēt uz aizrādījumiem un turpmākām piezīmēm. Viņš tās ir nodēvējis par “parauglietām”. Tās ir apkopotas tālākajā tekstā. Ombuds paredz katru gadu informēt sabiedrību par saviem secinājumiem attiecībā uz to, kā iestādes ievēro aizrādījumus un turpmākās piezīmes.

Tālākā rīcība pēc aizrādījumu un turpmāko piezīmju saņemšanas →→→ “Parauglietu” 2007. gada pētījums

Kā “parauglietas” var pamatoti minēt sešus no ombuda 2007. gada ziņojumā izvērtētajiem gadījumiem, kuros iestādes ir rīkojušās pēc aizrādījumu vai turpmāko piezīmju saņemšanas. **Eiropas Parlaments** uzsāka vairākas iniciatīvas, lai efektīvāk īstenotu principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret konkursu pretendentiem attiecībā uz grūtniecību un dzemdībām (3278/2004/ELB). **Komisija** veica vairākus konstruktīvus pasākumus, no kuriem viens bija konsultāciju dienesta izveide, lai nodrošinātu to, ka zinātniskie darbinieki tās Kopīgajā pētniecības centrā saņem atbilstošu informāciju un ieteikumus par to līgumiskajām tiesībām un pienākumiem, kā arī par piemērojamiem nacionālajiem tiesību aktiem (272/2005/DK). Komisija arī ieviesa jaunus noteikumus, lai novērstu trūkumus veselības apdrošināšanas segumā ierēdņu bijušajiem laulātajiem, kuri slimo ar smagām slimībām, un piekrita publicēt un izplatīt bukletu, kurā būtu izskaidroti jaunie noteikumi (368/2005/BM). **Eiropas Centrālā banka** reaģēja uz ombuda ieteiku-

miem, grozot savus noteikumus par iepirkumiem, lai precizētu īpašo nozīmi, ko tā piešķir katram no kritērijiem, kuri izvēlēti, lai noteiktu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (**1137/2005/ID**). Eiropas Investīciju banka precizēja savu operatīvo dienestu pienākumus attiecībā uz vides dokumentāciju, izstrādāja jaunas procedūras programmas aizdevumiem, ieskaitot vides monitoringu, ko veic Bankas dienestī, un minēja vairākus konkrētus piemērus par apņemšanos konstruktīvi sadarboties ar NVO un citām pilsoniskās sabiedrības organizācijām (**1807/2006/MHZ**). Eiropas Personāla atlases birojs konstruktīvi reaģēja uz kritiku par atšķirīgām valodu prasībām atklātos konkursos pēc Eiropas Savienības paplašināšanās 2004. gadā, nolemjot piemērot kopēju valodu režīmu turpmākiem EU11 un EU10 konkursiem (**3114/2005/MHZ**). ■

→→→ “Parauglietu” 2006. gada pētījums

Eiropas Parlaments ieviesa jaunu paraugu deklarācijām par interešu konfliktu, ņemot vērā iepriekšējo saziņu ar konkursu pretendentiem vai darbības saistībā ar tiem (**3732/2004/GG**). Komisija veica vairākus konstruktīvus pasākumus, lai (i) uzlabotu savu saziņu ar pretendentiem uz praktikantu vietām (**2471/2005/BU**) un (ii) nodrošinātu to, ka tās ārējās delegācijas ir pilnībā informētas par turpmāko piezīmi attiecībā uz Komisijas lomu, nodrošinot to, ka līgumslēdzējas iestādes deleģētās procedūrās ievēro to pienākumus attiecībā uz līgumtiesību piešķiršanas paziņojumu ātru sagatavošanu un nosūtīšanu (**3706/2005/MHZ**). Komisija arī reaģēja uz aizrādījumu, piedāvājot kompensāciju sūdzības iesniedzējam, lai gan tā nepiekrīta ombuda konstatējumam par pārvaldībā pieļauto kļūdu (**495/2003/ELB**). Citi labas prakses piemēri ir Eiropas Investīciju bankas veiktie uzlabojumi attiecībā uz tās politiku un procedūrām, ko izmanto, lai izskatītu prasības nodrošināt piekļuvi informācijai un sūdzībām (**994/2004/IP** un **3501/2004/PB**), un Eiropas Aizsardzības aģentūras lēmums grozīt tās darbā pieņemšanas procedūras, lai tajās iekļautu rakstiskas novērtēšanas veidlapas par katru pretendentu (**2044/2005/BM**). ■

Ieteikumu projekti

Ja attiecīgā iestāde var novērst pārvaldībā pieļauto kļūdu vai kļūdas pārvaldībā ir sevišķi nopietnas, vai arī tām ir vispārējas sekas, ombuds parasti sagatavo ieteikumu projektu attiecīgajai iestādei vai struktūrai. Saskaņā ar ombuda statūtu 3. panta 6. punktu iestādei vai struktūrai trīs mēnešu laikā ir jānosūta detalizēts atzinums. 2008. gadā tika izdoti 23 ieteikumu projekti. Turklāt 2008. gadā tika pieņemti lēmumi arī par četriem 2007. gadā sagatavotiem ieteikumu projektiem, savukārt vēl divas lietas tika slēgtas pēc ieteikumu projektu sagatavošanas 2004. un 2006. gadā. Astoņas lietas gada laikā tika slēgtas pēc tam, kad attiecīgā iestāde bija pieņēmusi ieteikumu projektu (sk. tālāk ilustratīvu piemēru). Saistībā ar vienu lietu tika sagatavots īpašs ziņojums Eiropas Parlamentam. Desmit lietas tika slēgtas, izsakot aizrādījumus. 2008. gada beigās joprojām tika izskatīti 12 ieteikumu projekti, tostarp divi, kas izstrādāti 2007. gadā, un desmit — 2008. gadā.

Iespējama Eiropas skolu valdes īstenota tiesiskuma neievērošana

Kāds jurists iesniedza sūdzību pret Komisiju saistībā ar diviem Eiropas skolu valdes lēmumiem paaugstināt mācību maksu Luksemburgas skolā. Viņš norādīja, ka valde nav ievērojusi tiesiskumu, jo vecāku apvienībām bija liegtas tiesības Apelācijas padomē pārsūdzēt valdes lēmumus par mācību maksu. Ombuds pēc izmeklēšanas veikšanas aicināja Komisiju saistībā ar tās lomu valdē atbalstīt uzskatu, ka Apelācijas padomes jurisdikcijā ietilpst tādas pārsūdzības pret valdes lēmumiem, kāda ir, piemēram, konkrētā pārsūdzība. Komisija atbildēja, ka tā ir iecerējusi vienā no nākamajām valdes sanāksmēm lūgt ģenerālsēkretāru ieviest grozījumus Skolu vispārējos noteikumos, lai šāda pārsūdzēšana būtu iespējama.

2153/2004/MF ■

Īpašie ziņojumi

Ja Kopienas iestāde vai struktūra atbilstoši nereaģē uz ieteikumu projektu, ombuds var nosūtīt Eiropas Parlamentam īpašu ziņojumu. Īpašajā ziņojumā var būt iekļauti ieteikumi.

Ja Kopienas iestāde vai struktūra atbilstoši nereaģē uz ieteikumu projektu, ombuds var nosūtīt Eiropas Parlamentam īpašu ziņojumu.

Kā tika norādīts Eiropas ombuda 1998. gada ziņojumā, ombuda darbā ārkārtīgi nozīmīga ir iespēja iesniegt īpašo ziņojumu Eiropas Parlamentam. Īpašais ziņojums Eiropas Parlamentam ir ombuda pēdējais patstāvīgais pasākums lietas atri-

sināšanā, jo rezolūcijas pieņemšana un Parlamenta pilnvaru īstenošana ir jautājumi, kam vajadzīgs Parlamenta politiskais izvērtējums¹³. Ombuds nodrošina jebkādu informāciju un palīdzību, ko Parlaments varētu pieprasīt, izvērtējot īpašo ziņojumu.

Eiropas Parlamenta Reglaments paredz, ka Lūgumrakstu komiteja ir atbildīga par Parlamenta attiecībām ar ombudu. Saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 195. panta 3. punktu Lūgumrakstu komitejas 2005. gada 12. oktobra sanāksmē ombuds pēc paša lūguma apņēmas sniegt paziņojumu Komitejai par katru Parlamentam iesniegto īpašo ziņojumu.

Parlamentam 2008. gadā tika iesniegts viens īpašais ziņojums. Tālāk tekstā ir sniegts tā kopsavilkums.

Diskriminācija vecuma dēļ attiecībā uz ārštata tulkiem

Kāds belģu ārštata tulks, ko iestādes līga darbam īpašās konferencēs un sanāksmēs vairāk nekā 35 gadu garumā, iesniedza ombudam sūdzību pēc tam, kad, viņam sasniegto 65 gadu vecumu, vairs netika izteikti darba piedāvājumi. Ombuds apstiprināja, ka tā ir diskriminācija vecuma dēļ. Atbildot uz viņa ieteikumu projektu, Parlaments piekrita mainīt savu praksi (lieta 186/2005/ELB). Savukārt Komisija, kas atteicās mainīt savu praksi, nesniedza atbilstošu pamatojumu par to, kāpēc tā īsteno atšķirīgu attieksmi pret tulkiem, kuri vecāki par 65 gadiem. Tā kā šī lieta bija svarīgs principa jautājums, ombuds iesniedza īpašu paziņojumu Parlamentam.

185/2005/ELB ■

3.4 “Parauglietas”, kas uzskatāmas par labas prakses piemēriem

Astoņas no 2008. gadā slēgtajām lietām ir ilustratīvi labas prakses piemēri, un tās ir nosauktas par “parauglietām”. Tās kā piemēru var izmantot visas ES iestādes un struktūras, reaģējot uz

Astoņas no 2008. gadā slēgtajām lietām ir ilustratīvi labas prakses piemēri, un tās ir nosauktas par “parauglietām”. Tās kā piemēru var izmantot visas ES iestādes un struktūras, reaģējot uz ombuda izvirzītajiem jautājumiem.

ombuda izvirzītajiem jautājumiem.

Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO) piekrita pretendentiem pēc to lūguma izpaust atlases procedūrās izmantotos novērtēšanas kritērijus, kā arī individuālu atzīmju iedalījumu. Tas notika pēc izmeklēšanas, ko pēc paša iniciatīvas veica ombuds, kurš atzinīgi novērtēja EPSO par šādu pārredzamu pieeju (OI/5/2005/PB).

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) konstruktīvi reaģēja uz lūgumu par piekļuvi dokumentiem. Publiskojot divas attiecīgā ziņojuma versijas, no kurām vienā bija ietverti sūdzības iesniedzēja dati, bet otrā — nebija, birojs izpildīja ES normas par piekļuvi dokumentiem, vienlaikus parādot savu attieksmi pret pilsoņiem (754/2007/BU). Saistībā ar piekļuvi dokumentiem un informāciju kāda Austrijas pilsoņe sūdzējās ombudam par neatbilstošu informāciju, ko viņa saņēmusi no **Eiropas Kopienų Tiesas** kancelejas. Pēc ombuda iejaukšanās Tiesas kanceleja nosūtīja sūdzības iesniedzējai vēstuli, kurā bija iekļauta plašāka informācija, un apstiprināja ombudam, ka tā ir iekļāvusi šos papildu norādījumus savās standarta līdzīgu lietu vēstulēs (2448/2008/WP, sk. arī iepriekš 2.5. sadaļu).

13. Piemēram, 2008. gadā Parlaments pieņēma rezolūciju, ar ko atbalsta ombuda secinājumus viņa īpašajā ziņojumā lietā 1487/2005/GG. Tā attiecās uz Padomes prezidentūru tīmekļa vietnēs pielietoto valodu režīmu.

Ombuds atzinīgi novērtēja **Komisiju** par tās konstruktīvo pieeju divās ar līgumiem saistītās lietās. Lietā, kas attiecās uz maksājuma strīdu ar kādu Itālijas uzņēmumu par ES projektu saistībā ar ūdens piegādi pārvietotām personām Libērijā, Komisija rīkojās rūpīgi un konstruktīvi visā procedūras laikā, pat atbalstot attiecīgus papildu maksājumus, ko noteica tās dienesti un sūdzības iesniedzējs. Tādējādi Itālijas uzņēmums saņēma vairāk nekā EUR 100 000 (**3490/2005/(ID)PB**). Lietā, kas attiecās uz kādu Austrijas institūtu, kurš iesaistīts pētniecības un attīstības līgumā ķīmijas tehnoloģijas jomā, Komisija piekrita samaksāt EUR 54 000. Tas notika pēc ombuda prasības atkārtoti apsvērt tās atteikumu samaksāt atlikušo summu, jo Komisija nebija laikus saņēmusi galīgos izmaksu pārskatus (**3784/2006/FOR**). Lietā **2672/2008/VL** ombuds izmantoja vienkāršotu izmeklēšanas procedūru un tika aicināts ņemt vērā, ka Komisija reaģēja labvēlīgi, ātri un priekšzīmīgi atrisinot strīdu e-pasta vēstuļu apmaiņas veidā starp kādu akadēmisku pētnieku un Komisijas ierēdni (sk. arī iepriekš 2.5. sadaļu).

Vēl viens labas prakses piemērs ir lieta **1162/2007/FOR**, kurā **Padome** piekrita veikt *ex gratia* maksājumu EUR 1 000 apmērā kā kompensāciju par sūdzības iesniedzējam radītajām neērtībām un satraukumu. Padome sākotnēji bija piedāvājusi sūdzības iesniedzējam līgumu uz vienu gadu, bet tad mainīja nosacījumus, saprotot, ka sūdzības iesniedzējs minētajā periodā kļūs 65 gadus vecs (sk. arī iepriekš 3.3. sadaļu). Visbeidzot, trešo gadu pēc kārtas atzinību ir pelnījusi **Eiropas Aviācijas drošības aģentūra** (EASA), kas veica atbildes pasākumus attiecībā uz sūdzību, uz kuru tika vērsta tās uzmanība. Lietā **893/2006/BU** EASA ne vien atvainojās par kļūdu, ko tā bija pieļāvusi atlases procedūrā, bet arī piekrita sniegt sūdzības iesniedzējam prasīto informāciju un apņēmas to darīt arī turpmākajās procedūrās.

3.5 Slēgto izmeklēšanu tematiskā analīze

Lēmumus par lietu slēgšanu parasti publicē ombuda tīmekļa vietnē (<http://www.ombudsman.europa.eu>) angļu valodā un sūdzības iesniedzēja valodā, ja tā nav angļu valoda. Ombuds 2008. gadā

Ombuds 2008. gadā noteica jaunu formātu un struktūru saviem lēmumiem, tajos saglabājot būtiskākos faktus un analīzi, taču saīsinot tekstus, padarot tos vieglāk lasāmus un tādējādi arī pieejamākus.

noteica jaunu formātu un struktūru saviem lēmumiem, tajos saglabājot būtiskākos faktus un analīzi, taču saīsinot tekstus, padarot tos vieglāk lasāmus un tādējādi arī pieejamākus.

Ombuda tīmekļa vietnē ir pieejams zināms lietu skaits kopsavilkuma formātā visās 23 ES oficiālajās valodās.

Kopsavilkumos atspoguļoti daudzi jautājumi un tās Kopienas iestādes un struktūras, uz kurām attiecās 355 lēmumi par lietu slēgšanu 2008. gadā, kā arī dažādie lietu slēgšanas iemesli.

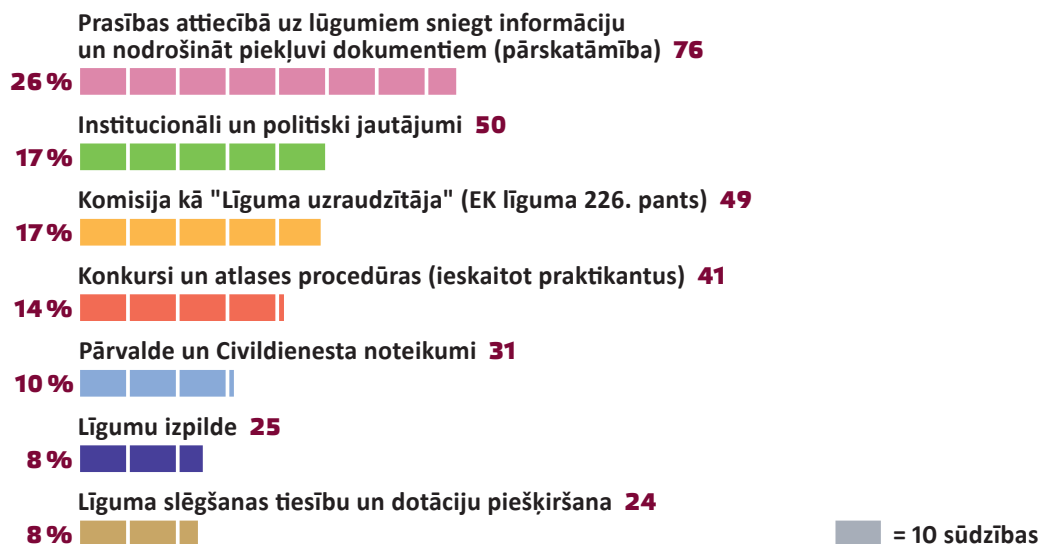
Šā ziņojuma 3.5. sadaļā ir analizēti svarīgākie ombuda 2008. gada lēmumos ietvertie secinājumi par tiesību aktiem un faktiem. Tie ir sakārtoti, ņemot vērā galveno izmeklēšanas priekšmetu tematisko klasifikāciju, kas ietver šādas septiņas galvenās kategorijas:

- Atklātība, publiska piekļuve un personas dati;
- Komisija kā "Līguma uzraudzītāja";
- Līgumu slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana;
- Līgumu izpilde;
- Pārvalde un Civildienesta noteikumi;
- Konkursi un atlases procedūras; un
- Institucionāli, politiski un citi jautājumi.

Jānorāda, ka iepriekš minētās kategorijas savstarpēji būtiski pārklājas. Piemēram, atklātības un publiskās piekļuves jautājumus bieži vien izskata sūdzībās, kas attiecas uz pieņemšanu darbā vai Komisiju kā "Līguma uzraudzītāju". Tāpat arī jānorāda, ka kategorijas nav uzskaitītās tādā secībā, kādā tās norādītas 3.11. attēlā¹⁴.

¹⁴. Ziņojuma 3.11. attēlā ir sniegta informācija par visām 2008. gadā *uzsāktajām* izmeklēšanām atbilstīgi to priekšmetam, savukārt tematiskajā analīzē ir sniegts pārskats par svarīgākajiem secinājumiem, kas ietverti 2008. gadā *slēgto* lietu izlasē. Grafiks ir izvietots šajā sadaļā tā, lai sniegtu lasītājam norādi par apspriestā izmeklēšanas priekšmeta nozīmīgumu, ņemot vērā kopīgo ombudam izskatīšanai iesniegto lietu skaitu.

3.11. attēls. Izmeklēšanu priekšmets

■ Atklātība, publiska piekļuve un personas dati

Kā minēts šā ziņojuma ievadā, ombuds darbojas kā "pārskatāmības uzraugs". Šajā sadaļā ir sniegts pārskats par 2008. gadā pieņemtajiem ombuda lēmumiem saistībā ar sūdzībām, kas attiecas uz (i) publisku piekļuvi dokumentiem, (ii) publisku piekļuvi informācijai un (iii) personas datu aizsardzību un datu subjektu tiesībām piekļūt saviem datiem.

Kā minēts šī ziņojuma ievadā, ombuds darbojas kā "pārskatāmības uzraugs".

Publiska piekļuve dokumentiem

Līguma par Eiropas Savienību 1. pantā noteikts, ka Eiropas Savienības lēmumi jāpieņem "cik vien iespējams atklāti", savukārt EK līguma 225. pants nodrošina tiesības piekļūt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem. Šīs tiesības reglamentē Regula Nr. 1049/2001¹⁵. Komisija 2008. gada 30. aprīlī izvirzīja priekšlikumu¹⁶ grozīt un aizstāt Regulu Nr. 1049/2001. Ziņojuma 4. nodaļā ir atsauce uz ombuda piedalīšanos publiskās apspriedēs par Komisijas priekšlikumu.

Arī daudzas citas Kopienas iestādes un struktūras ir pieņēmušas noteikumus par piekļuvi dokumentiem pēc 1996. un 1999. gadā ombuda veiktajām izmeklēšanām pēc paša iniciatīvas.

Saskaņā ar Regulu Nr. 1049/2001 sūdzības iesniedzēji var izvēlēties tiesiskās aizsardzības līdzekli: pilnīga vai daļēja piekļuves atteikuma gadījumā viņi var vērsties tiesā saskaņā ar EK līguma 230. pantu vai iesniegt sūdzību ombudam. Ombuds 2008. gadā slēdza izmeklēšanas par 12 sūdzībām attiecībā uz Regulas Nr. 1049/2001 piemērošanu, no kurām sešas bija vērstas pret Eiropas Komisiju, divas — pret Eiropas Parlamentu, divas — pret Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF), viena — pret Eiropu un viena — pret Eiropas Zāļu aģentūru (EMA).

Piecas no sūdzībām bija sūdzības par kavēšanos. Komisija atvainojās par divu pieteikumu novēlotu apstrādi. Lietā **255/2007/PB** tā paskaidroja, ka attiecīgajam dienestam ir liela darba slodze saistībā ar Regulas Nr. 1049/2001 reformu, un atkārtoti apstiprināja ombudam, ka situācija tiks reorganizēta un uzlabota, pieņemot darbā papildu darbiniekus. Lietā **2420/2007/BEH** Komisija atvainojās par to, ka tā nav pieņēmusi lēmumu par sūdzības iesniedzēja atkārtoto pieteikumu. Sūdzības iesniedzējs pieņēma Komisijas paskaidrojumus par to, kāpēc tā nevarēja nodrošināt piekļuvi attiecīgajam dokumentam. Ombuds kritizēja Komisiju lietā **3208/2006/GG** par to, ka tā nebija izveidojusi visaptverošu to dokumentu reģistru, kurus tā apstrādā vai saņem, kā to

15. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

16. COM(2008) 229 galīgā redakcija.

paredz Regula Nr. 1049/2001. Ņemot vērā, ka šādam reģistram vajadzēja būt izveidotam jau 2002. gadā, ombuds aicināja Komisiju rīkoties ātri, bet Eiropas Parlaments ar rezolūciju atbalstīja ombuda aicinājumu. Lieta **1161/2007/TN** bija saistīta ar pieteikumiem, kas iesniegti Eiropas Zāļu aģentūrai (EMA). Ombuds uzskatīja, ka EMA īstenotā nošķiršana un klasificēšana attiecībā uz to, vai prasības attiecas uz piekļuvi dokumentiem vai piekļuvi informācijai, ir pamatota. Lai gan ombuds uzskatīja, ka ir bijusi neliela kavēšanās ar atbildes sniegšanu uz divām prasībām sniegt informāciju, viņš kopumā nekonstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu. Lietā **111/2008/TS**, kas tika izskatīta vienkāršotā izmeklēšanas procedūrā, Eiropols atvainojās par kavēšanos pieteikuma apstrādē un nodrošināja piekļuvi prasītajam dokumentam.

Lietā **2681/2007/PB** ombuds kritizēja Komisiju par to, ka iepriekšējā izmeklēšanā tā bija noliegusi konkrēta dokumenta esamību. Komisija atzina dokumenta esamību pēc tam, kad sūdzības iesniedzējs saņēma tā kopiju no cita avota. Ombuds norādīja, ka, ja pieņem, ka administrācijas faktiskais paziņojums par to, ka konkrēts prasītais dokuments nepastāv, ir patiess, tas netieši paredz īpaši stingru pienākumu rūpīgi pārlicināties par šādu paziņojumu precizitāti.

Ombuds izskatīja sešas sūdzības par atteikumu nodrošināt piekļuvi. Lietā **3824/2006/IP** Komisija pieņēma ombuda priekšlikumu rast mierizlīgumu, kas paredzēja nodrošināt piekļuvi prasītajiem dokumentiem. Komisija, nodrošinot piekļuvi, atrisināja arī lietu **1452/2007/PB**. Lietā **3398/2006/PB** Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) piekrita nodrošināt daļēju piekļuvi attiecīgajam dokumentam.

Trīs lietas bija saistītas ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta (b) apakšpunktu¹⁷. Ombuds apspriedās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) par šīm sūdzībām atbilstoši 2006. gada 30. novembrī parakstītajam Saprašanās memorandam.

Lietā **152/2007/GG** OLAF noraidīja sūdzības iesniedzēja pieteikumu par piekļuves nodrošināšanu dokumentam, kas saistīts ar termiņa pagarinājumu, nosūtot valsts civildienesta ierēdni darbā uz OLAF. Pamatojoties uz dokumenta pārbaudi, ombuds uzskatīja, ka ir iespējams, ka publiska piekļuve visam dokumentam varētu faktiski un būtiski mazināt attiecīgo personu privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzību. Tā kā sūdzības iesniedzējs paskaidroja, ka viņš nevēlas uzturēt sūdzību, ombuds uzskatīja, ka nav pamatojuma turpmākai izmeklēšanai.

Divas lietas bija saistītas ar sūdzībām pret Eiropas Parlamentu, kuras izrietēja no prasībām, ko Parlaments izvēlējās izskatīt saistībā ar Regulu Nr. 1049/2001. Lēmumi par abu lietu slēgšanu tika pieņemti tajā pašā dienā.

Lietā **3643/2005/WP** attiecās uz kāda žurnālista lūgumu sniegt informāciju par piemaksām, kas samaksātas Eiropas Parlamenta locekļiem no Maltas. Parlaments noraidīja lūgumu, atsaucoties uz datu aizsardzību. EDAU norādīja, ka, lai gan Eiropas Parlamenta locekļiem nedrīkst liegt viņu privātās dzīves aizsardzību, pamatapsvērumam jābūt tādā, ka sabiedrībai ir tiesības būt informētai par viņu darbību un jo īpaši par viņiem uzticēto publisko līdzekļu izlietojumu. Ombuds izstrādāja ieteikumu projektu, kurā norādīja, ka prasītā informācija ir jāsniedz. Parlaments pieņēma tikai daļu no ieteikumu projekta un noraidīja tā pārējo daļu, atsaucoties uz Regulas Nr. 1049/2001 un Regulas Nr. 45/2001¹⁸ savstarpējās saiknes juridisko interpretāciju, ko ombuds uzskatīja par nesaderīgu ar Pirmās instances tiesas spriedumu *Bavarian Lager* lietā¹⁹.

Lietā **655/2006/ID** Parlaments atteicās nodrošināt sūdzības iesniedzējam piekļuvi Eiropas Parlamenta locekļiem piemērojamās papildu pensiju programmas locekļu sarakstam. Ombuds sniedza provizorisku konstatējumu par pārvaldībā pieļauto kļūdu un ieteica rast mierizlīgumu, bet Parlaments atteicās. Tā kā Parlaments plenārsēdē noraidīja konkrētu Budžeta kontroles komitejas priekšlikumu publicēt vārdu un uzvārdu sarakstu, ombuds slēdza lietu, pamatojoties uz

17. „Iestādes atsaka piekļuvi dokumentam, ja tā satura izpaušana kaitētu: (...) (b) personas privātajai dzīvei un neaizskaramībai, jo īpaši saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem par personas datu aizsardzību.”

18. Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.).

19. Lieta T-194/04, *Bavarian Lager pret Komisiju*, [2007] ECR II-4523.

to, ka, šādi rīkojoties, Parlaments šo jautājumu ir pārveidojis par politiskas atbildības jautājumu, saistībā ar kuru tam pienācīgi jāatskaitās elektorātam, nevis ombudam.

Publiska piekļuve informācijai

Ombuds veica deviņas izmeklēšanas par sūdzībām, kuras attiecās uz atteikumu sniegt informāciju²⁰. Divās lietās ombuds konstatēja, ka Parlaments faktiski ir sniedzis prasīto informāciju. Pārējās septiņas lietas tika slēgtas, jo attiecīgās iestādes un struktūras informāciju sniedza pēc ombuda veiktās izmeklēšanas. Četras no lietām bija saistītas ar Komisiju, viena — ar OLAF, un divas — ar Eiropas Kopienų Tiesu. Četras no šīm lietām tika izskatītas, izmantojot vienkāršotu izmeklēšanas procedūru.

Datu aizsardzība

Papildus iepriekš minētajām lietām, kas attiecās uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta (b) apakšpunkta piemērošanu, ombuds pieņēma trīs lēmumus par sūdzībām, kurās bija izvirzīti datu aizsardzības jautājumi.

Lietā **1129/2007/MF** sūdzības iesniedzēja lūdza Komisiju sniegt informāciju par viņas bijušā vīra (Komisijas ierēdņa) algu, lai šo informāciju izmantotu laulības šķiršanas prāvā. Lai gan Komisija atteicās sniegt informāciju, atsaucoties uz datu aizsardzības apsvērumiem, tā paskaidroja, ka pieņems jebkādu prasību sniegt informāciju no kompetentās tiesu iestādes. Ombuds uzskatīja, ka Komisijas nostāja ir pamatota.

Saskaņā ar ombuda statūtu 2. panta 7. punktā skaidri paredzēto noteikumu ombuds slēdza lietu **2585/2006/BU**, kurā sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Reģionu komiteja nelikumīgi apstrādāja personas datus, kas attiecas uz viņa privātajām finansēm, kad sūdzības iesniedzējs uzsāka tiesvedību pret minēto komiteju. Tomēr izmeklēšana ļāva EDAU precizēt svarīgus jautājumus par tiesībām piekļūt personas lietai un izlabot neprecīzus vai nepilnīgus datus.

→→→ Lietā **754/2007/BU** sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka OLAF ir jānosūta viņam galīgais ziņojums par izmeklēšanu, ko OLAF bija uzsācis, pamatojoties uz viņa sniegto informāciju. OLAF iesniedza galīgā ziņojuma kopiju, no kuras tas svītvoja informāciju, kas nav izpaužama saskaņā ar Regulu Nr. 1049/2001, tostarp sūdzības iesniedzēja personas datus. Tas arī iesniedza otru kopiju, kura nosūtāma tikai sūdzības iesniedzējam un no kuras viņa personas dati nebija svītroti. Ombuds uzskatīja, ka OLAF ir rīkojies atbilstoši, slēdza lietu un iekļāva to savā 2008. gada “parauglietu” sarakstā. ←←←

■ Komisija kā “Līguma uzraudzītāja”

Tiesiskums ir viens no Eiropas Savienības dibināšanas pamatprincipiem. Viens no Komisijas svarīgākajiem uzdevumiem ir pildīt “Līguma uzraudzītāja” funkcijas²¹. EK līguma 226. pants nosaka

EK līguma 226. pants nosaka vispārēju procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var izmeklēt un darīt zināmus Eiropas Kopienų Tiesai iespējamus dalībvalstu Kopienų tiesību pārkāpumus.

vispārēju procedūru, saskaņā ar kuru Komisija var izmeklēt un darīt zināmus Eiropas Kopienų Tiesai iespējamus dalībvalstu Kopienų tiesību pārkāpumus. Komisija var uzsākt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas uz sūdzību pamata vai arī, atbildot uz Eiropas Parlamenta pieprasījumiem,

izskatīt lūgumrakstus, kas Parlamentam iesniegti saskaņā ar EK līguma 194. pantu. Citas procedūras attiecas uz specifiskākiem jautājumiem, piemēram, nelikumīgu valsts atbalstu.

Ombuds saņem un izskata sūdzības, kas vērstas pret Komisiju kā “Līguma uzraudzītāju” funkciju pildītāju. Ja ombuds uzsāk izmeklēšanu par šādu sūdzību, viņš vienmēr, ja nepieciešams, rūpīgi izskaidro sūdzības iesniedzējam, ka izmeklēšanā netiks pārbaudīts, vai ir noticis

²⁰. Vairākas citas lietas par informācijas nesniegšanu tika atrisinātas, tieši sazinoties pa tālruni ar attiecīgo iestādi (sk. iepriekš 2.5. punktu).

²¹. EK līguma 211. pants paredz, ka Komisija “nodrošina to, ka piemēro šo Līgumu un īsteno pasākumus, ko saskaņā ar šo Līgumu ir noteikušas iestādes”.

pārkāpums, jo Eiropas ombudam nav pilnvaru izmeklēt dalībvalstu iestāžu rīcību. Ombuda veiktā izmeklēšana ir vērsta tikai uz to, lai pārbaudītu Komisijas rīcību, analizējot un apstrādājot iesniegto sūdzību par pārkāpumu. Ombuds var izvērtēt gan Komisijas rīcības procesuālos, gan materiālos aspektus. Tomēr ombuds, veicot izmeklēšanu un izdarot secinājumus, pilnībā ievēro Komisijas rīcības brīvību, kas atzīta līgumos un Kopienas tiesu praksē. Komisija ir tiesīga izlemt, vai uzsākt vai neuzsākt procedūru par pārkāpumu, un vai iesniegt prasību pret attiecīgo dalībvalsti Eiropas Kopienas Tiesā.

Attiecībā uz Komisijas procesuālajiem pienākumiem pret sūdzības iesniedzējiem ombuda galvenais atskaites punkts ir Komisijas 2002. gadā izdots paziņojums²². Paziņojumā ir noteikts konkrēts procesuālo pienākumu skaits saistībā ar Komisijai iesniegto sūdzību reģistrēšanu un izņēmumi attiecībā uz šo pienākumu, kā arī termiņi sūdzību izskatīšanai un sūdzību iesniedzēju informēšanai. Paziņojums tika izdots 2002. gadā, reaģējot uz ombuda iepriekšējām izmeklēšanām un kritiku, ko viņš adresēja Komisijai saistībā ar šiem jautājumiem. Ombuds uzskata, ka paziņojums ir ļoti svarīgs sasniegums, jo tas vairo pilsoņu uzticību Komisijai kā "Līguma uzraudzītājam". Tomēr ombuds savā 2008. gada pārskatā par to, kā Komisija piemēro pašas izdotos noteikumus, konstatēja noteiktu skaitu trūkumu šī paziņojuma piemērošanā. Tālāk tekstā ir sniegts un analizēts ilustratīvs piemērs.

Kā norādīts novērojumos par to, kā tiek ievērots izteiktais aizrādījums saistībā ar lēmumu par lietu **880/2005/TN**, pastāv dažādas paziņojuma 8. punkta valodu versijas. Lai gan paziņojuma angļu un spāņu valodas versijas paredz, ka iestāde informē sūdzības iesniedzēju, ja tā nav varējusi pieņemt lēmumu par sūdzības būtību viena gada laikā²³, pārējās valodu versijās ir norādīts, ka šis pienākums ir piemērojams tikai tad, ja to prasa sūdzības iesniedzējs. Komisija uzskata, ka pareizās valodu versijas ir tās, kuras paredz, ka ir vajadzīga īpaša sūdzības iesniedzēju prasība. Ombuds uzskata, ka, ņemot vērā minētā punkta otro teikumu, tas nebija Komisijas nodoms, kad tā pieņēma paziņojumu. Tā pati problēma radās, izmeklējot lietu **3737/2006/(BM)JMA**, kas attiecās uz Spānijas tiesību aktiem par kapitāla nodokļu paaugstināšanu. Komisijai bija vajadzīgi divi gadi, lai sniegtu argumentētu atzinumu Spānijas iestādēm, kā arī tā neinformēja sūdzības iesniedzēju vienu gadu pēc sūdzības reģistrēšanas. Ombuds izteica aizrādījumu un arī turpmāku piezīmi, norādot, ka Komisija varētu apsvērt šādas pieejas izmantošanu: tā varētu informēt pilsoņus par labas pārvaldības standartiem, kas jāievēro tās dienestiem procedūrās par pārkāpumiem. Šādos standartos jānorāda paredzamais laiks, kas vajadzīgs sūdzību izmeklēšanai pēc oficiāla paziņojuma vēstules sagatavošanas, vai informācija, kas jāsniedz sūdzību iesniedzējiem pēc šādas vēstules nosūtīšanas.

Neatbilstošas informācijas sniegšana ir atkārtota problēma, ko ombuds konstatē, veicot izmeklēšanu par to, kā Komisija izvērtē pilsoņu iesniegtās sūdzības saistībā ar 226. pantu. Lietā **885/2007/JMA** ombuds kritizēja Komisiju, jo tā nebija sniegusi atbildi uz sūdzības iesniedzēja vēstuli pēc tam, kad tā viņam bija paziņojusi par savu nodomu slēgt izmeklēšanu par viņa sūdzību. Komisija neinformēja viņu arī par to, ka lieta ir oficiāli slēgta. Tāda pati informācijas nesniegšana sūdzības iesniedzējam tika konstatēta lietā **2697/2006/(ID)MF**, taču ombuds slēdza izmeklēšanu, neizsakot aizrādījumu, jo Komisija atvainojās par savu neizdarību.

Vēl attiecībā uz paziņojumā noteiktajiem procesuālajiem pienākumiem ombuds lietā **1512/2007/JMA** izteica turpmāku piezīmi, kurā viņš ne vien informēja, ka kļūda pārvaldībā attiecībā uz Komisijas rīcību sūdzības izskatīšanā nav konstatēta, bet arī aicināja konkrēto iestādi censties īstenot sava paziņojuma 4. punkta 5. apakšpunktu, izskaidrojot sūdzību iesniedzējiem iespējamās alternatīvos kompensācijas veidus lietās par iespējamiem dalībvalstu izdarītiem Kopienas tiesību pārkāpumiem.

Vēl viena atkārtota problēma, ko ombuds konstatējis izmeklēšanās šajā jomā, ir saistīta ar sūdzību reģistrēšanu. Komisijas paziņojumā ir noteikts pienākums visas sūdzības, ko tā saņem,

22. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Eiropas ombudam par attiecībām ar sūdzību iesniedzējiem jautājumos par Kopienas tiesību aktu pārkāpumiem (OV 2002, C 244, 5. lpp.).

23. "Kopienas dienesti parasti izskata sūdzības ... ne vēlāk kā viena gada laikā no reģistrācijas dienas ... Ja šis termiņš tiek pārsniegts, Komisijas dienests, kas atbildīgs par lietu, rakstiski informē sūdzības iesniedzēju."

reģistrēt centrālajā reģistrā (paziņojuma 3. punkta 1. apakšpunkts). Izņēmumi attiecībā uz šo pienākumu ir uzskaitīti nākamajā punktā: “ja ir šaubas par korespondences būtību, Komisijas Ģenerālsēkretariāts apspriežas ar attiecīgo(-ajiem) departamentu(-iem) 15 kalendāro dienu laikā pēc tās saņemšanas. Ja attiecīgais(-ie) departaments(-i) nesniedz atbildi 15 darba dienu laikā, sūdzību oficiāli reģistrē centrālajā sūdzību reģistrā.” Šis skaidri noteiktais pienākums ir radījis vairākas problēmas. Piemēram, ombuds konstatēja, ka vēstules no pilsoņiem netika reģistrētas kā sūdzības, pat ja tās acīmredzot bija iecerētas kā tādas. Turklāt Komisija nesniedza īpašu pamatojumu, kāpēc to nebija darījusi. Tā tas bija izmeklētajā lietā **2152/2006/OV**, kurā Komisija pieņēma mierizlīguma priekšlikumu reģistrēt sūdzību. Tomēr lietā **2914/2006/WP**, kas bija saistīta ar konkurences tiesībām, Komisija atteicās atzīt, ka ir kļūdījusies. Lai gan Komisija norādīja un atsaucās uz konkrētu izņēmumu attiecībā uz reģistrēšanas pienākumu, tā nemainīja savu uzskatu, ka tai nebija pienākuma to darīt. Tā arī uzskatīja, ka tai nav pienākuma informēt sūdzības iesniedzēju par sūdzības neregistrēšanas iemesliem. Tāda pati problēma saistībā ar sūdzības neregistrēšanu un sūdzības iesniedzēja neinformēšanu par neregistrēšanas iemesliem radās lietā **431/2008/ELB**. Šajā konkrētajā lietā Parlaments jautājumu pēc būtības izskatīja kā lūgumrakstu, un ombuds to neizmeklēja. Tomēr viņš slēdza lietu, izsakot turpmāku piezīmi, kurā atgādināja Komisijai tās pienākumus, kas noteikti paziņojumā.

Ombuds var arī izvērtēt, kāda pēc būtības ir analīze un secinājumi, ko Komisija izdarījusi, izmeklējot sūdzības par pārkāpumiem. Ombuda veiktās izmeklēšanas mērķis ir pārbaudīt, vai Komisijas izdarītie secinājumi ir pamatoti un vai tie ir pietiekami argumentēti un pienācīgi izskaidroti sūdzību iesniedzējiem. Ja ombuds būtībā nepiekrīt Komisijas novērtējumam, viņš to norāda, taču uzsver, ka augstākā iestāde Kopienas tiesību interpretēšanā ir Eiropas Kopienų Tiesa. Tomēr šāda veida uzskatu atšķirības ir izņēmuma gadījums. Lielākajā daļā iepriekš minēto lietu ombuds uzskatīja, ka Komisijas nostāja attiecībā uz lietas būtību ir pareiza.

Lietā **841/2008/BEH** sūdzības iesniedzējs — kāds alkoholisko kokteiļu ražotājs — apstrīdēja Komisijas lēmumu slēgt lietu, kas attiecās uz iespējamu preču brīvas aprites principa pārkāpumu. Ombuds uzskatīja, ka Komisijas nostāja ir pamatota, ņemot vērā faktu, ka dalībvalstīm ir atvēlēta rīcības brīvības attiecībā uz EK līguma 30. pantā paredzētajiem izņēmumiem. Arī lieta **1551/2007/JMA** attiecās uz minēto EK līguma noteikumu un konkrētāk uz Komisijas veikto izmeklēšanu attiecībā uz Francijas iestāžu lēmumu aizliegt olu importu no Spānijas pēc salmonellas saslimšanas gadījuma. Ombuds secināja, ka Komisija ir ievērojusi visas iepriekš minētajā paziņojumā noteiktās procesuālās prasības, un uzskatīja par pamatotu Komisijas nostāju, ka dalībvalstīm ir jāizlemj par atbilstošo sabiedrības veselības aizsardzības līmeni, vienlaikus ņemot vērā produkta iespējamo nelabvēlīgo ietekmi un pieejamos zinātniskos datus.

Lieta **885/2007/JMA** attiecās uz kādu projektu Kanāriju salās, kam varētu būt nelabvēlīga ietekme uz vidi divās teritorijās, kuras klasificētas kā “Kopienas nozīmes teritorijas”. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Komisija nav ņēmusi vērā informāciju par alternatīvām vietām. Ombuds konstatēja, ka Komisija ir sīki izanalizējusi sūdzības iesniedzēja paustās bažas un paskaidrojuši iemeslus, kuru dēļ tā secinājusi, ka, ievērojot atsevišķus apstākļus, attiecīgo projektu var turpināt. Tomēr viņš kritizēja Komisiju par to, ka tā nebija sniegusi atbildi uz sūdzības iesniedzēja pēdējo vēstuli, nebija izvērtējusi atsevišķus vēstulē minētos argumentus un informējusi sūdzības iesniedzēju par viņa sūdzības oficiālu slēgšanu.

Lieta **789/2005/(GK)ID** attiecās uz to, ka Grieķijas iestādes iespējams ir pārkāpušas Kopienas Direktīvu par ietekmes uz vidi novērtējumu (EiA) pētījumiem saistībā ar Atēnu tramvaju līnijas būvniecību. Ombuds ierosināja Komisijai apsvērt iespēju atkārtoti izvērtēt sūdzības iesniedzēja argumentus par EiA atbilstību un pamatotību. Viņš arī ieteica tai atkārtoti apsvērt, vai ir nodrošināta pietiekama atbilstošo sabiedrisko apspriešanu publicitāte. Komisija atteicās izpildīt ombuda ieteikumu, un ombuds slēdza lietu, izsakot divus aizrādījumus.

Lietā **2152/2006/OV** kāds Nīderlandes pensionārs, kurš dzīvo Francijā, iesniedza Komisijai sūdzību par to, ka Nīderlande ir pārkāpusi Kopienas noteikumus par sociālās nodrošināšanas maksājumiem. Kā jau minēts šajā sadaļā, Komisija nebija reģistrējusi sūdzību un sniegusi atbildi uz tajā norādītajiem būtiskajiem jautājumiem. Komisija to izdarīja pēc ombuda iejaukšanās.

Tomēr tā nemainīja savu viedokli par lietas būtību. Slēdzot lietu, ombuds norādīja, ka viņš tic, ka Komisija, izskatot lietu, pienācīgi ņems vērā jaunākos sūdzības iesniedzēja izvirzītos argumentus, un norādīja, ka sūdzības iesniedzējs var iesniegt jaunu sūdzību, ja viņš nav apmierināts ar Komisijas galīgo lēmumu par lietu.

Lietā **3249/2006/(PB)WP** kāds Vācijas pilsonis iesniedza sūdzību ombudam pēc tam, kad Komisija bija atteikusies īstenot pasākumus pret Vāciju par to, ka tā bija pārkāpusi viņa tiesības uz pārvietošanās brīvību. Tas notika pēc strīda par nodokļu aprēķinu. Ombuds atgādināja, ka pārkāpuma izmeklēšanas procedūru galvenais mērķis ir nodrošināt to, ka dalībvalstis turpmāk ievēro Kopienas tiesību aktus, un ka šīs procedūras nav paredzētas, lai sūdzību iesniedzējiem nodrošinātu kompensāciju saistībā ar iepriekšējiem notikumiem. Viņš uzskatīja, ka turpmāka izmeklēšana nav pamatota.

Lietā **1962/2005/IP** attiecās uz apvedceļa projektu, kas sastāv no trim atsevišķām daļām. Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka pirms būvniecības procesa uzsākšanas nav ievēroti Kopienas tiesībās ietvertie noteikumi attiecībā uz vidi. Komisija slēdza pārkāpuma izmeklēšanas procedūru, norādot, ka Kopienas tiesības nav pārkāptas. Ombuds uzskatīja, ka Komisijas paskaidrojums par to, kāpēc tā bija nolēmusi slēgt lietu, nav pietiekams un saskaņots. Viņš izteica aizrādījumu.

■ Līguma slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana

Ombuds izskata sūdzības par līgumu slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršanu vai nepiešķiršanu. Tomēr viņš uzskata, ka iestādēm, jo īpaši novērtēšanas komitejām un piešķirējām iestādēm

**Ombuds izskata sūdzības par līgumu
slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršanu
vai nepiešķiršanu.**

konkursos, ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz faktoriem, ko tās ņem vērā, lemjot, vai pēc uzaicinājuma uz konkursu piešķirt līguma slēgšanas tiesības. Ombuds uzskata, ka viņam savā izmeklēšanā ir tikai jāpārbauda, vai ir ievēroti noteikumi, kas reglamentē procedūru, vai fakti ir pareizi un vai nav pieļauta acīmredzama novērtējuma kļūda vai pilnvaru ļaunprātīga izmantošana. Turklāt viņš var arī pārbaudīt, vai iestādes ir izpildījušas savu pienākumu norādīt iemeslus un vai tie ir saskaņoti un pamatoti.

Vairākos gadījumos, kad sūdzību iesniedzēji norādīja, ka ir pārkāpti konkursu noteikumi, un apstrīdēja piešķirēju iestāžu pieņemtos lēmumus, ombuds slēdza izmeklēšanas, nekonstatējot pārvaldībā pieļautu kļūdu²⁴. Tomēr viņš izteica turpmāku piezīmi vienā lietā, lai uzlabotu turpmāko procedūru kvalitāti²⁵, un aizrādījumu citā lietā, jo attiecīgā iestāde nebija norādījusi, kādi ir mehānismi pieņemto lēmumu pārsūdzēšanai²⁶.

Lietā **546/2007/JMA** attiecās uz kāda uzņēmuma izslēgšanu no vairākiem uzaicinājumiem uz konkursu, kas tika izsludināti konkrēta projekta īstenošanai. Sūdzības iesniedzējs bija iepriekš veicis konkrētā projekta priekšizpēti, un attiecīgā iestāde uzskatīja, ka, iespējams, pastāv interešu konflikts. Ombuds uzskatīja, ka iestādes izvirzītie iemesli ir pamatoti, un nekonstatēja kļūdu pārvaldībā.

Lietā **3113/2007/ELB** attiecās uz gadījumu, kad kāds konkursa pretendents tika izslēgts no konkursa, jo tika uzskatīts, ka tam nav atbilstošu saimniecisko un finansiālo iespēju izpildīt līgumu. Ombuds atgādināja, ka tas, vai pieteikumu iesniedzēji atbilst attiecīgajiem nosacījumiem, ir jānovērtē administrācijai, kas organizē uzaicinājumus uz konkursu, un ka viņš nedrīkst aizstāt savu novērtējumu ar šādas administrācijas novērtējumu. Viņš uzskatīja, ka iestāde ir sniegusi pamatotu paskaidrojumu par savu nostāju šajā lietā.

Lietā **3346/2005/MHZ**, kas attiecās uz konkursu par IT sistēmas piegādi, sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka Komisija nav norādījusi atbilstošus iemeslus, kuru dēļ tā noraidījusi piedāvājumu, kļūdaini piemērojusi piešķiršanas kritērijus un atcēlusi konkursu nepamatotu iemeslu dēļ. Ombuds apstiprināja, ka konkursa procedūra organizēta neatbilstoši. Viņš kritizēja Komisiju par to, ka tā

24. Lietas 118/2006/PB, 1667/2007/(BM)JMA, 494/2006/TN, 3006/2004/BB un 3114/2004/IP.

25. Lietas 3148/2007/BEH.

26. Lietas 2989/2006/OV.

atteikusies īstenot viņa priekšlikumu par mierizlīgumu, uzsverot, ka tas, vai viņš varēs panākt abām pusēm pieņemamu risinājumu, ir atkarīgs no iestādes vēlmes īstenot pilsoņiem draudzīgu pieeju.

Lieta **2283/2004/GG** attiecās uz kādu Vācijas NVO, kas atbalsta bēgļus un kara sekupurpus. Tā bija iesniegusi Komisijai pieteikumu par vairāku projektu līdzfinansēšanu. Ombuds cita starpā konstatēja, ka Komisija sūdzības iesniedzēja pieteikumus nebija izvērtējusi taisnīgi un objektīvi un ka sūdzības iesniedzēju nepamatoti apsūdzēja krāpšanā. Komisija atvainojās par to, ka tā bija sniegusi tikai savu lēmumu pamatojumu gandrīz trīs gadus pēc lēmumu pieņemšanas, un pauda nožēlu par savu pārspīlēto rīcību attiecībā uz apsūdzību krāpšanā. Tā arī norādīja, ka ir ievērojami uzlabojusi savu atbilstības pārbaudes sistēmu, un atvainojās par dažām savām darbībām. Tomēr tā neveica pienācīgus pasākumus attiecībā uz ombuda norādītajiem nopietnākajiem pārvaldībā pieļauto kļūdu gadījumiem. Viņš turpināja kritizēt Komisiju, uzsverot, ka tās reakcija nav tāda, kas radītu pilsoņu un arī attiecīgo ieinteresēto pušu palāvību.

■ Līgumu izpilde

Ombuds uzskata, ka kļūda pārvaldībā ir pieļauta tad, ja valsts pārvaldes iestāde nedarbojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu. Tādējādi kļūda pārvaldībā var tikt konstatēta arī

Ombuds uzskata, ka kļūda pārvaldībā ir pieļauta tad, ja valsts pārvaldības iestāde nedarbojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu. Tādējādi kļūda pārvaldībā var tikt konstatēta arī tad, ja runa ir par to pienākumu izpildi, kuri izriet no Kopienas iestāžu vai struktūru noslēgtajiem līgumiem.

tad, ja runa ir par to pienākumu izpildi, kuri izriet no Kopienas iestāžu vai struktūru noslēgtajiem līgumiem.

Tomēr izmeklēšana, ko ombuds var veikt šādos gadījumos, katrā ziņā ir ierobežota no apjoma viedokļa. Ombuds uzskata, ka viņam nav jānosaka, vai kāda no pusēm ir pārkāpusi līgumu, ja par šo jautājumu ir radies strīds. Šo jautājumu var efektīvi izskatīt tikai kompetentās jurisdikcijas tiesa, kam būtu iespēja uzklautīt pušu argumentus par atbilstošajiem valsts tiesību

aktiem un izvērtēt pretrunīgos pierādījumus par jebkuriem apstrīdētajiem faktu jautājumiem.

Lietās, kas attiecas uz strīdiem par līgumiem, ombuds uzskata, ka ir pamatoti viņa veikto izmeklēšanu ierobežot, tikai pārbaudot, vai Kopienas iestāde vai struktūra ir sniegusi viņam loģisku un pamatotu atskaiti par tās darbību tiesisko pamatu un ir paskaidrojusi, kāpēc tā uzskata, ka tās viedoklis par līguma pozīciju ir pamatots. Tādā gadījumā ombuds secina, ka viņš izmeklēšanā nav konstatējis pārvaldībā pieļautu kļūdu. Šāds secinājums neietekmē pušu tiesības pieprasīt, lai viņu strīdu par līgumu izskatītu un autoritatīvi atrisinātu kompetentās jurisdikcijas tiesa. Ja puses to pieprasa, ombuds tūlīt slēdz savu izmeklēšanu, neveicot turpmāku novērtēšanu, ņemot vērā ombuda statūtu 2. panta 7. punktā paredzēto noteikumu²⁷.

Pamatojoties uz iepriekš minēto izvērtēšanu, ombuds ir slēdzis vairākas izmeklēšanas, nekonstatējot kļūdu pārvaldībā, vai ir uzskatījis, ka turpmāka izmeklēšana nav pamatota. Attiecīgās lietas bija saistītas ar strīdiem par darba dienām, kas atzītas un pieņemtas kā samaksas pamats²⁸, strīdiem par attaisnotajām izmaksām un/vai summām, kas atgūstamas vai samaksājamas pēc revīzijām²⁹, atteikumu maksāt procentus par maksājuma kavējumu³⁰ vai pārmērīgu kavēšanos veikt konkrētas dotācijas iepriekšēja finansējuma maksājumus³¹.

Attiecībā uz maksājumu kavējumiem vairākas izmeklēšanas tika slēgtas kā atrisinātas, jo attiecīgā iestāde (Komisija) varēja samaksāt sūdzību iesniedzējiem un izpildīt viņu prasības pēc tam, kad ombuds sāka izmeklēšanu³². Jānorāda, ka 2008. gadā ombuds slēdza pēc paša iniciatīvas sāktu izmeklēšanu (**OI/5/2007/GG**) par novēlotu Komisijas maksājumu, kurā viņš secināja, ka šajā jomā vēl joprojām ir daudz darāmā.

27. Lieta 2392/2005/OV.

28. Lieta 1331/2007/JMA.

29. Lietas 3394/2005/(TN)DK, 3736/2006/JF, 1367/2007/ELB, 2689/2005/BB un 1785/2005/OV.

30. Lieta 1644/2007/FOR.

31. Lietas 3794/2006/FOR un 1564/2006/VIK.

32. Lietas 338/2008/BEH, 1945/2007/WP, 2272/2008/JMA un 2273/2007/MF.

Cita veida problēma, ko ombuds izvērtēja ar līgumiem saistītās lietās, attiecas uz konkrētiem līgumiem, ko Komisija ievieš ES finansētu pasākumu vai programmu īstenošanai. Komisija izveido līgum-

2008. gadā iestādes, jo īpaši Komisija, izrādīja patiesu vēlmi pieņemt ombuda ieteiktos mierizlīgumu strīdos par līgumiem.

attiecības ar konkrētu uzņēmumu vai konsorciju, kas pēc tam īsteno attiecīgo projektu, izmantojot apakšuzņēmējus, ekspertus vai savus darbiniekus. Daži no šādiem līgumiem un attiecīgajām pamatprogrammām nodrošināja Komisijai noteiktas tiesības attie-

cībā uz līgumslēdzēja ekspertiem vai darbiniekiem. Šī ar līgumiem īpaši saistītā vide var radīt strīdus starp Komisijas līgumslēdzējiem un to personālu vai ekspertiem, attiecībā uz kuriem ombuds uzskata, ka Komisijai ir jāuzņemas noteikta atbildība³³. Lieta **193/2007/JMA** attiecās uz kāda projektu vadītāja atbrīvošanu no darba pienākumiem pēc tam, kad Komisija izteica neapmierinātību ar viņa veikto darbu. Kaut gan ombuds nekonstatēja kļūdu pārvaldībā, viņš vērsa uzmanību uz to, ka iestādes nostājai ir jābūt paustai rakstiski, lai attiecīgā persona varētu darīt zināmus savus uzskatus darba devējam, kas bija Komisijas līgumslēdzējs. Tādu pašu piezīmi ombuds izteica lietā **1084/2006/MHZ**, kas bija saistīta ar attiecībām starp līgumslēdzēju un tā apakšuzņēmēju.

Ombuds vēlētos uzsvērt, ka 2008. gadā iestādes, jo īpaši Komisija, izrādīja patiesu vēlmi pieņemt ombuda ieteiktos mierizlīgumus strīdos par līgumiem.

➔➔➔ Lieta **3490/2005/(ID)PB**, kas ir viena no šā gada “parauglietām”, ombuds konstatēja, ka Komisijas atbilde ir vērā ņemams piemērs. Tā rīkojās rūpīgi un konstruktīvi visā procedūras laikā, pat tiktāl, ka tā akceptēja attiecīgus papildu maksājumus, ko noteica tās dienesti un sūdzības iesniedzējs. Atrisinājums paredzēja, ka projekta konta bilance tiek slēgta, izmaksājot sūdzības iesniedzējam EUR 48 486,79 un USD 101 938,40. Lieta **3784/2006/FOR**, kas ir vēl viena no 2008. gada “parauglietām”, attiecās uz kādu Austrijas institūtu, kurš apgalvoja, ka Komisija nav samaksājusi atlikušo summu EUR 97 000 apmērā par pētniecības un attīstības līgumu ķīmijas tehnoloģijas jomā. Lai pamatotu savu atteikumu veikt maksājumu, Komisija paskaidroja, ka tā nebija laicīgi saņēmusi galīgos izmaksu pārskatus. Ombuds nosprieda, ka tās reakcija ir nesamērīga, un pieprasīja, lai tā atkārtoti apsver savu nostāju. Komisija piekrita samaksāt EUR 54 000. Institūts pieņēma priekšlikumu un pateicās ombudam par iejaukšanos. ◀◀◀

Komisija arī atrisināja lietu **2273/2007/MF**, piekrītot samaksāt kompensāciju pieteikuma iesniedzējam, kura līgumu tā bija izbeigusi pēc tam, kad tā konstatēja pārkāpumu konkursa procedūrā. Tā kā līguma izbeigšanas iemesls nebija attiecināms uz sūdzības iesniedzēju, Komisija atzina, ka uzņēmums ir tiesīgs saņemt kompensāciju. Sūdzības iesniedzējs vēlāk informēja ombudu par to, ka ir izsludināts jauns uzaicinājums uz konkursu un ka uzņēmums ir iekļauts atlasīto pretendentu sarakstā.

■ Pārvalde un Civildienesta noteikumi

Katru gadu ombuds saņem noteiktu skaitu sūdzību par iestāžu ES iestāžu pārvaldi (31 izmeklēšana jeb 10 % no visām 2008. gadā uzsāktajām izmeklēšanām). Šīs darbības ir saistītas ar

Katru gadu ombuds saņem noteiktu skaitu sūdzību par iestāžu ES iestāžu pārvaldi.

Civildienesta noteikumu un citu dokumentu piemērošanu. Šīs lietas pēc būtības ievērojami atšķiras un attiecas uz gandrīz

visām iestādēm un struktūrām.

Ombuds 2008. gadā slēdza četras lietas saistībā ar ierēdņiem vai viņu radiniekiem, kuri bija iesnieguši viņam sūdzības par, viņuprāt, netaisnīgiem iestāžu nepamatoti samaksāto naudas līdzekļu piedziņas rīkojumiem. Ombuda pieeja šādos jautājumos ir balstīta uz Kopienas tiesu praksi³⁴ un apsvērumiem par taisnīgumu un pamatotību attiecībā uz šādiem piedziņas rīkojumiem. Šajā ziņā acīmredzama nozīme ir faktam, ka nepamatoti maksājumi ir samaksāti ierēdņiem vai trešām personām, kuras mazāk pārzina Kopienas noteikumus. Ombuds augstu novērtē un uzsver faktu, ka attiecīgās iestādes pārsvarā ir centušās reaģēt pozitīvi uz viņa ieteikumiem panākt mierizlīgumu vai pieņemt ieteikumu projektus. Lieta **902/2007/(MHZ)RT** Parlaments pieņēma

33. Kā piemērus saistībā ar šo jautājumu papildus tiem, kas izklāstīti šajā ziņojumā, var minēt lietas 579/2007/(TN)TS, 2306/2007/(OV)BEH, 3375/2006/JF un 3090/2005/(GK)MHZ.

34. Lieta T-205/01, *Ronsse pret Komisiju* [2002], ECR-SC II-1065.

ieteikumu projektu, kas paredzēja daļēji samazināt piedziņas rīkojumā norādīto summu. Citā lietā, proti, **3464/2004/(TN)TS**, ombuds nekonstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu saistībā ar Parlamenta izdoto piedziņas rīkojumu attiecībā uz pensionējušos ierēdņi, taču kritizēja Parlamentu par veidu, kādā tas bija to īstenojis, proti, neinformējot sūdzības iesniedzēju par savu lēmumu vai tā loģisko pamatu. Pēc tam, kad ombuds bija nolēmis veikt turpmāku izmeklēšanu par lietu **3778/2005/ELB**, kas attiecās uz piedziņas rīkojuma izdošanas kavēšanu astoņu gadu garumā, Komisija atcēla rīkojumu, arī atzīstot, ka naudas līdzekļu piedziņas izmaksas varētu pārsniegt pašu parādu. Citā lietā, proti, **2879/2008/BU**, pēc tam, kad ombuds bija uzsācis vienkāršotu procedūru, Komisija piekrita atcelt piedziņas rīkojumu par mazāk kā EUR 200 attiecībā uz procentiem.

Ombuds 2008. gadā slēdza deviņas lietas, kas attiecās uz Komisijas darbības ārējo attiecību (RELEX) jomu. Trīs no tām attiecās uz dažādām problēmām saistībā ar Komisijas delegācijām paredzēto "Jauno ekspertu" programmu. Problēmas pēc būtības bija saistītas ar atlasi³⁵, pieņemšanu darbā un darba nosacījumiem³⁶, kā arī iztikas pabalstu pielāgojumiem³⁷. Ombuds arī slēdza vairākas lietas attiecībā uz klasificēšanas lēmumiem saistībā ar vietējiem darbiniekiem³⁸, ES finansēta projekta labā strādājošu konsultantu atlaišanu no darba³⁹, atteikšanos noteikt īpašu kārtību saistībā ar vietējo darbinieku piedalīšanos EPSO organizētos konkursos⁴⁰ un procedūrām IT vadītāju pieņemšanai darbā Komisijas delegācijās⁴¹. Šo izmeklēšanu rezultāts ir ļoti dažāds, taču salīdzinoši lielais sūdzību skaits, ko saņēmis ombuds, liecina, ka personāla vadībā vēl ir jāveic uzlabojumi, jo tā ir īpaši decentralizēta Komisijas darbības joma.

Ombuds ar prieku atzīst, ka personāla sūdzību jomā labvēlīgi atrisināts ievērojams sūdzību skaits, pateicoties pārvaldes proaktīvajai attieksmei. Lietā **1918/2007/ELB**, kas attiecās uz

Ombuds ar prieku atzīst, ka personāla sūdzību jomā labvēlīgi atrisināts ievērojams sūdzību skaits, pateicoties pārvaldes proaktīvajai attieksmei.

sūdzību par kavēšanos īstenot vairākus tiesas spriedumus saistībā ar sūdzības iesniedzēja karjeru, Komisija atrisināja jautājumu par labu sūdzības iesniedzējam. Ombuda ierosinātais mierizlīgums tika pieņemts lietā **693/2006/(BM)FOR**, kas attiecās uz strīdu par

iekārtošanās pabalsta summu, kura izmaksājama darbiniekam, kas nodarbināts humanitārās pārtikas jomā un sadarbības atbalsta sniegšanā trešām valstīm. Ombuds kā iestādes atrisināto lietu varēja slēgt arī lietu **2331/2007/RT**, kas attiecās uz bērnu izdevumu segšanu. Labvēlīgs risinājums tika rasts arī lietā **2465/2004/(TN)DK**, kaut arī tas tika panākts pēc tam, kad Komisija sākotnēji bija noraidījusi priekšlikumu par mierizlīgumu, kurš ļautu ierēdnim, kas apstrīdēja kategoriju, kurā viņš klasificēts, piekļūt veidlapai, ko klasificēšanas iestāde izmantoja, pieņemot lēmumu par konkrēto jautājumu. Lietā **3579/2006/TS**, kas attiecās uz to izmaksu atlīdzināšanu, kuras radušās saistībā ar darbā pieņemšanas procedūras gaitā veiktām medicīniskām apskatēm, Komisija ombuda veiktās izmeklēšanas laikā piekrita tās atlīdzināt. Ombuds izteica turpmāku piezīmi par Kopienas vispārējo rīcību sūdzības iesniedzēja pieteikuma apstrādē.

Lietā **2782/2006/(MHZ)RT**, lai gan Komisija samaksāja apdrošināšanas atlīdzību, ko bija tiesīgs saņemt sūdzības iesniedzējs, ombuds slēdza lietu, izsakot divus aizrādījumus par šādas samaksas novēlošanu un par rīcību, ko ombuds uzskatīja par nelaipnu attiecībā pret sūdzības iesniedzēju. Divas citas izmeklēšanas tika slēgtas, nekonstatējot Komisijas pieļautu kļūdu pārvaldībā. Tās attiecās uz pagaidu darbinieka pensijas tiesību pārcelšanu no Kopienas pensiju programmas uz valsts programmu (**743/2007/(BM)MF**) un darbinieka amata nosaukuma maiņu (**2393/2007/RT**). Ombuds izteica turpmākas piezīmes, lai veicinātu uzlabojumu nodrošināšanu nākotnē. Mazāk labvēlīgs secinājums tika izdarīts lietā **1584/2006/OV**, kas attiecās uz gadījumu, kad kāds pretendents, kurš izturēja konkursu un tika iekļauts rezerves sarakstā, piedalījās vairākās darba intervijās, taču nekad netika pieņemts darbā. Sūdzības iesniedzējs izvirzīja vienpadsmit apgalvojumus par būtiskām un procesuālām kļūdām. Ombuds slēdza izmeklēšanu,

35. Lieta 3738/2006/(SAB)TS.

36. Lieta 1054/2007/MHZ.

37. Lieta 554/2006/(BM)FOR.

38. Lietas 1104/2005/ELB un 2851/2005/PB.

39. Lieta 1411/2006/JMA.

40. Lieta 2507/2007/VIK.

41. Lieta 887/2007/(BM)JMA.

izsakot divus aizrādījumus par Komisijas pieļautajām procesuālajām nepilnībām sūdzības iesniedzēja pieteikumu apstrādē.

Ombuds arī slēdza četras personāla lietas attiecībā uz Parlamentu. Trijās no tām viņš nekonstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu. Tās attiecās uz (i) pretendentu pieņemšanu darbā un klasificēšanu pēc atklāta konkursa, kurš sākās pirms jauno Civildienesta noteikumu stāšanās spēkā⁴²; (ii) kāda ārštata tulka pieņemšanu darbā⁴³ un (iii) kādas ierēdnes nepaaugstināšanu amatā pēc tam, kad viņa bija ieguvusi noteiktu nopelnu punktu skaitu⁴⁴. Citā lietā, proti, **(3051/2005/(PB)WP)**, kas arī attiecās uz to, ka netika veikta sūdzības iesniedzēja nopelnu salīdzinoša novērtēšana, ombuds secināja, ka ir pieļauta kļūda pārvaldībā, un pēc tam, kad Parlaments nebija pienācīgi īstenojis viņa ieteikumu projektu, slēdza lietu, izsakot aizrādījumu.

2008. gadā tika pieņemts viens lēmums saistībā ar personāla lietām, kas attiecas uz Padomi.

➡➡➡ Lietā **1162/2007/FOR**, kas ir viena no šā gada “parauglietām”, Padome piekrita veikt *ex gratia* maksājumu EUR 1 000 apmērā kā kompensāciju par sūdzības iesniedzējam radītajām neērtībām un satraukumu. Padome sākotnēji bija piedāvājusi sūdzības iesniedzējam līgumu uz vienu gadu, bet tad mainīja tā nosacījumus, saprotot, ka sūdzības iesniedzējs nodarbinātības periodā kļūs 65 gadus vecs. Tomēr ombuds nekonstatēja pārvaldībā pieļautu kļūdu attiecībā uz sūdzības iesniedzēja apgalvojumu par diskrimināciju vecuma dēļ (salīdzinājumam nākamajā sadaļā sk. lietu **185/2005/ELB** par diskrimināciju vecuma dēļ Komisijā). ⬅⬅⬅

Lietā **1473/2006(SAB)TS**, kas bija vērsta pret Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, attiecās uz kādu tulkotāju no Ungārijas, kura prasīja nodrošināt piekļuvi iestādes Uzmāksnās lietu ekspertu grupas ziņojumam par savu lietu, kā arī informācijai par EESC turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz konkrēto jautājumu. Viņa arī sūdzējās par administratīviem pārkāpumiem un izvirzīja apgalvojumus par nopietnām diskriminācijas problēmām saistībā ar antisemitismu. Pēc tam, kad ombuds uzsāka izmeklēšanu, EESC nosūtīja sūdzības iesniedzējai ziņojumu un informēja viņu par turpmākajiem pasākumiem, kas veikti attiecībā uz konkrēto jautājumu. Ombuds kritizēja Komiteju par kavēšanos.

Ombuds arī slēdza noteiktu skaitu izmeklēšanu, kas attiecās uz personāla lietām aģentūrās. Lietā **524/2005/BB** Eiropas Zāļu aģentūra (EMA) samaksāja finansiālu kompensāciju pēc tam, kad ombuds konstatēja, ka tā sūdzības iesniedzējai nebija sniegusi precīzu, skaidru un atbilstošu informāciju par viņas līgumisko situāciju, kas izriet no jaunajiem Civildienesta noteikumiem. Lietā **2209/2007/VIK**, kas attiecās uz ceļa izdevumu atmaksāšanu pretendentam, problēmu ombuda veiktās izmeklēšanas gaitā atrisināja Pamattiesību aģentūra. Tāpat lietā **2467/2007/MF**, kas attiecās uz apgalvojumiem par morālu pazemošanu un varas ļaunprātīgu izmantošanu, jautājumu efektīvi atrisināja Eiropas Dzelzceļa aģentūra (ERA). Lietā **1180/2006/ID**, kas bija vērsta pret Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centru (CEDEFOP), attiecās uz līguma izbeigšanu un darbinieka pārcelšanu citā amatā. Ombuds konstatēja kļūdu pārvaldībā, jo aģentūra nebija pamatojusi savu lēmumu. Viņš slēdza lietu, izsakot aizrādījumu.

■ Konkursi un atlases procedūras

Kopš Eiropas Personāla atlases biroja (EPSO) izveides lielākā daļa ombuda izmeklēšanu, kas attiecas uz atklātiem konkursiem un citām atlases procedūrām, ir vērstas pret šo salīdzinoši jauno

Kopš Eiropas Personāla atlases biroja (EPSO) izveides lielākā daļa ombuda izmeklēšanu, kas attiecas uz atklātiem konkursiem un citām atlases procedūrām, ir vērstas pret šo salīdzinoši jauno Kopienas struktūru.

Kopienas struktūru. Ņemot vērā EPSO acīmredzamās iespējas darboties kā ievērojamam un privilēģētam kontaktpunktam, ar kuru sazinās ievērojams ES pilsoņu skaits, ir īpaši svarīgi, lai tas attīstītu uz pilsoņiem vērstu pakalpojumu kultūru un darbotos pārredzami atlases procedūrās un savā vispārējā darbībā.

42. Lieta 3770/2006/JF.

43. Lieta 2485/2006/MF.

44. Lieta 1586/2007/(MHZ)RT.

Lai gan ombuds, veicot izmeklēšanu, ņem vērā nenovēršamo spriedzi, ko rada vajadzība nodrošināt to, ka pret atlases komisijām netiek vērsta nepamatota iejaukšanās vai spiediens, un vienlīdz svarīgā vajadzība nodrošināt pārredzamību un atbildību to darbībā, viņš joprojām ir pārliecināts, ka šos jautājumus var nokārtot, un viņš gūst iedvesmu no nesenās Kopienas tiesu prakses šajā jautājumā⁴⁵. Daudzi no turpmāk izklāstītajiem piemēriem liecina par īpaši pozitīvo attieksmi, ko EPSO ir izrādījis attiecībā uz nepieciešamību atrisināt šos jautājumus.

Ombuds 2005. gadā uzsāka izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas (**OI/5/2005/PB**) saistībā ar iespēju, ka EPSO varētu nodrošināt piekļuvi tā pārvaldītajos testos izmantotajiem novērtēšanas un atzīmju likšanas kritērijiem. Viņš 2008. gadā sagatavoja ieteikumu projektu, aicinot EPSO darīt zināmus pretendentiem, pēc viņu lūguma, novērtēšanas kritērijus, ja tādi ir, ko atlases komisijas pieņemušas rakstiskiem vai mutiskiem testiem, kā arī sīku informāciju par to atzīmju iedalījumu, ko viņi saņēmuši, ja šāds iedalījums pastāv. EPSO pozitīvā nostāja ir būtisks sasniegums attiecībā uz atlases procedūru pārredzamību, un tai vajadzētu veicināt pilsoņu ticību EPSO darbam. Saistībā ar konkrētām sūdzībām EPSO pozitīvi reaģēja uz ombuda ieteikumu projektu lietā **1000/2006/TN**, piekrītot, ka pretendentei ir jādara zināms viņas mutiskā eksāmena atzīmju daļējais iedalījums. Lietā **50/2007/DK** ombuds secināja, ka EPSO nav pieļāvis kļūdu pārvaldībā, atsakoties darīt pretendentam zināmu viņa mutiskā eksāmena atzīmju iedalījumu, jo komisija nebija iesniegusi dokumentu vai atbilstošu informāciju par pretendentu novērtējumu. Tomēr ombuds atgādināja EPSO par savu ieteikumu projektu iepriekš minētajā pēc paša iniciatīvas veiktajā izmeklēšanā, un šādi viņš rīkojās daudzās citās lietās⁴⁶, kas tika slēgtas 2008. gadā. Vairākās citās lietās ombuds secināja, ka informācija, ko EPSO sniedzis pretendentiem nosūtītajās novērtējuma lapās, ir pietiekami saprotama, lai informētu viņus par to, kāpēc viņi nav izturējuši atsevišķus eksāmenus⁴⁷. Ombuds šīs lietas slēdza, nekonstatējot pārvaldībā pieļautu kļūdu.

Kādā citā jautājumā, kas attiecās uz EPSO darbu, ombuds uzsāka citu izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas (**OI/4/2007/(ID)MHZ**). Tā ir saistīta ar datorizētos testus (CBT) nenokārtojušo pretendentu piekļuvi jautājumiem un viņu sniegtajām atbildēm. EPSO atsakās nodrošināt piekļuvi šādai informācijai, cita starpā pamatojoties uz to, ka jautājumu atklāšana nozīmētu, ka tos vairs nevarēs izmantot turpmākos konkursos. Pēc tam, kad ombuds bija saņēmis ievērojamu skaitu atsevišķu sūdzību par šo praksi un secinājis, kas ir pārvaldībā pieļauta kļūda⁴⁸, viņš uzsāka savu izmeklēšanu. Kopš tā laika viņam ir iesniegtas daudzas citas sūdzības par šo jautājumu. Ombuds šiem sūdzību iesniedzējiem ir atkārtoti norādījis, ka viņi tiks informēti par viņa pēc paša iniciatīvas veiktās izmeklēšanas rezultātu un ka viņi var sekot tās norisei, izmantojot ombuda tīmekļa vietni⁴⁹.

Cita veida lieta, kas iesniegta ombudam saistībā ar EPSO atlases procedūrām, attiecas uz būtiskām problēmām, kas radušās saistībā ar testiem, kurus uzskata par pretendentiem neizdevīgiem. Spilgti šādu lietu piemēri ir nepareizu atbilžu noteikšana testos, kas ir jāatceļ un kas, kā tiek apgalvots, ir nelietderīga pretendentu laika izmantošana⁵⁰, troksnis un dažu pretendentu traucēšana konkrētā eksāmenu telpā⁵¹, nevienlīdzīgi nosacījumi pretendentiem-kreīļiem, kuri veic datorizētos testus⁵², un kļūdaina pareizrakstības pārbaudes funkcija datorā, ko izmantojis pretendents ar invaliditāti⁵³. Dažās lietās EPSO atvainojās par kļūdu vai piedāvāja, ja iespējams, novērst problēmu.

Vēl viena joma, kurā tika saņemts ievērojams sūdzību skaits, ir atlases komisiju lēmumi par to, kuri konkrēti diplomu nodrošina iespēju piedalīties noteiktā konkursā. Lielais sūdzību skaits šajā jomā liecina, ka EPSO varēja sagatavot saprotamākus paziņojumus par konkursu, norādot, kāda

45. Lieta F-74/07, *Meierhofer pret Komisiju*, 2008. gada 14. oktobra spriedums, nvp.

46. Lietas 801/2007/ELB, 1312/2007/IP un OI/8/2006/BU.

47. Lietas 2589/2006/BU un 2900/2006/BU.

48. Lieta 370/2007/MHZ.

49. Lietas 3492/2006/(WP) BEH, 1312/2007/IP, 7/2007/PB un 801/2007/ELB.

50. Lietas 7/2007/PB un 1850/2006/IP.

51. Lieta 2214/2006/IP.

52. Lieta 1848/2007/(WP)BEH.

53. Lieta 2596/2007/RT.

veida diplomi nodrošina iespēju pieteikties uz vēlamajiem konkursa virzieniem. Tas arī varēja labāk izskaidrot, kā pretendenti var pierādīt savu profesionālo pieredzi, lai izvairītos no sūdzībām un prasībām komisijām atkārtoti izvērtēt to lēmumus šajā jomā⁵⁴. Īpaši vērts ir uzsvērt vienu konkrētu lietu. Lietā **2826/2004/PB** ombuds secināja, ka atlases komisija ir kļūdaini izslēgusi kādu pretendenti no angļu valodā runājošo sekretāru konkursa, jo viņas diploms nenodrošināja iespēju studēt universitātē. Pēc ilgas izmeklēšanas EPSO joprojām nevēlējās atzīt kļūdu, lai gan attiecīgās valsts iestādes pa to laiku bija rakstiski apstiprinājušas, ka komisijas lēmums ir būtībā nepareizs, un pat pēc tam Pirmās instances tiesa atcēla līdzīgus kļūdainus lēmumus, ko bija pieņēmusi atlases komisija. EPSO sākotnējā nostāja bija tāda, ka tā Tiesas spriedumus īsteno tikai tad, ja pretendenti izvēlēšies vērsties tiesā. Ombuds uzstāja, ka sūdzības iesniedzējam jānodrošina tāda paša veida kompensācija, un EPSO beidzot piekrita.

Ir vērts pieminēt divas citas lietas, kas ir saistītas ar EPSO. Viena attiecas uz iespējamu diskrimināciju saistībā ar konkrētu valodu izmantošanu konkursos (lieta **3147/2006/IP**), savukārt otra attiecas uz iespējamu tāda atlases komisijas locekļa neobjektivitāti, kas iepriekš ir bijis pasniedzējs EPSO organizētajos eksāmenu sagatavošanasursos, kuros piedalījās sūdzības iesniedzējs (lieta **688/2008/RT**).

Lai gan lielākā daļa sūdzību, kas attiecas uz pieņemšanu darbā, ir vērstas pret EPSO, ombuds ik pa brīdim saņem sūdzības par citām iestādēm vai struktūrām, jo īpaši jaunizveidotām aģentūrām, kas joprojām pilnveido savas darba pieņemšanas procedūras. Ombuds vēlētos uzsvērt aģentūru kopumā pozitīvo pieeju attiecībā uz viņa izmeklēšanām un ieteikumiem. Piemēram, lieta **1678/2005/(ID)MF** attiecās uz vairākām atlases procedūrām, ko organizēja Eiropas Zāļu aģentūra (EMA). Pēc iesniegto pierādījumu rūpīgas analīzes ombuds apstiprināja, ka ir pieļauta kļūda pārvaldībā, un aicināja EMA atvainoties un samaksāt sūdzības iesniedzējam EUR 1 000 kā kompensāciju par radīto morālo kaitējumu. EMA piekrita un informēja ombudu, ka tā viņa novērojumus un secinājumus ņems vērā turpmākajās atlases procedūrās. Lietā **1332/2007/(BM)MF**, kas vērsta pret Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (ECDC), ombuds atzinīgi novērtēja ECDC lēmumu pieņemt savu Labas administratīvās prakses kodeksu un apņemšanos ievērot labas pārvaldības principus. Attiecībā uz lietas būtību ombuds uzskatīja, ka ECDC ir sniedzis pietiekamu, loģisku un pamatotu paskaidrojumu par savu lēmumu noraidīt sūdzības iesniedzēja pieteikumu.

➡➡➡ Kāds sūdzības iesniedzējs vērsās pie ombuda saistībā ar atlases procedūru, ko organizēja Eiropas Aviācijas drošības aģentūra (EASA). EASA ļoti pozitīvi reaģēja uz ombuda izmeklēšanu. Lietā **893/2006/BU**, kas ir vēl viena no 2008. gada "parauglietām", aģentūra ne vien atzina kļūdu un atvainojās par to, bet izmeklēšanas laikā arī piekrita sniegt sūdzības iesniedzējam viņa prasīto informāciju un apņēmas tā rīkoties arī turpmākajās procedūrās. ⬅⬅⬅

Divās līdzīgās lietās, no kurām viena bija vērsta pret Parlamentu (**186/2005/ELB**), bet otra — pret Komisiju (**185/2005/ELB**), rezultāti bija dažādi. Parlaments pieņēma ombuda ieteikumu projektu, turpretim Komisija atteicās to darīt. Šīs lietas attiecās uz diskrimināciju vecuma dēļ, konkrēti — uz lēmumu pārtraukt darbam nolīgt par 65 gadiem vecākus pieaicinātos konferenču tulkus (ACI), t. i., ārštata tulkus, ko nolīgst īpašām konferencēm un sanāksmēm. Sūdzības iesniedzējs bija strādājis šo iestāžu labā vairāk nekā 35 gadus ACI statusā, bet kolīdz sasniedza 65 gadu vecumu, vairs nesaņēma darba piedāvājumus. Ombuds uzskatīja, ka Komisija nav pienācīgi pamatojusi, kāpēc tā īsteno atšķirīgu attieksmi pret ACI tulkiem, kuri vecāki par 65 gadiem. Tā kā šī lieta bija svarīgs principiāls jautājums, ombuds iesniedza īpašu paziņojumu Parlamentam. Tas bija vienīgais 2008. gadā iesniegtais ombuda īpašais ziņojums.

54. Lietas 2189/2007/RT, 1500/2007/VIK, 1641/2007/VIK un 3224/2006/(SAB)TS.

■ Institucionāli, politiski un citi jautājumi

Šī atlikusī kategorija attiecas uz dažādām sūdzībām, kas vērstas pret iestādēm saistībā ar to politikas veidošanas darbībām vai vispārējo darbību.

Lietā **284/2006/PB** kāds Dānijas sūdzības iesniedzējs sūdzējās par to, kā tiek īstenoti Kopienas tiesību akti par ciparu tahogrāfu uzstādīšanu transportlīdzekļos. Konkrētāk — viņš apgalvoja, ka Komisija nav juridiski pilnvarota noteikt moratoriju minēto tahogrāfu obligātajai uzstādīšanai visos transportlīdzekļos. Ombuds secināja, ka apgalvojums ir pamatots, un izteica aizrādījumu.

Lietā **2487/2006/DK** bija saistīta ar sūdzības iesniedzēju, kurš uzskatīja, ka viņam ir nepamatoti liegta piekļuve Komisijas ēkām. Ombuds konstatēja, ka sūdzības iesniedzējam piekļuve tika nevis liegta, bet gan ierobežota, paredzot konkrētus nosacījumus. Viņš secināja, ka Komisijas lēmums atspoguļo Komisijas pilnvaru, kas tai dod tiesības reglamentēt piekļuvi Kopienas telpām, pamatotu īstenošanu. Lietā **2819/2005/BU** ombuds kritizēja Eiropas Parlamentu par tā drošības dienestu nelaipno attieksmi pret sūdzības iesniedzēju — bijušo Eiropas Parlamenta locekļa palidzi — pēc tam, kad attiecīgais Eiropas Parlamenta loceklis bija nolēmis izbeigt līgumu ar viņu. Ombuds secināja, ka šāda attieksme ir pretrunā proporcionalitātes principam, un sagatavoja ieteikumu projektu. Parlaments atteicās atvainoties sūdzības iesniedzējai un samaksāt kompensāciju, ko bija ieteicis ombuds.

Lietā **2235/2005/(TN)TS** attiecās uz apgalvojumiem par to, ka Komisija nav pienācīgi uzraudzījusi atsevišķiem ekspertiem piemērojamo pensiju apdrošināšanas sistēmu un ir nepareizi vadījusi konkursa procedūras, kas uzsāktas, lai atrastu jaunu apdrošinātāju. Ombuds secināja, ka Komisija nepārsniedza savas rīcības brīvības robežas attiecīgajā jomā, kā arī nerīkojās klaji nepamatoti.

Lai gan Eiropas skolas nav Kopienas struktūra, ombuds ir veicis dažas izmeklēšanas saistībā ar vispārējo sistēmu, saskaņā ar kuru Eiropas skolas darbojas. Šādas izmeklēšanas ir vērstas pret Komisiju, kam ir pārstāvis Skolu valdē un kas ir arī atbildīga par ļoti ievērojamu Skolu darbības budžeta daļu. Ombuds 2008. gadā slēdza vairākas izmeklēšanas par Komisijas nozīmi Eiropas skolu darbībā. Lietā **262/2006/OV** attiecās uz iespējamu diskrimināciju, kas izriet no noteikuma, kurā skolotāju norīkošanai uz skolām paredzēts maksimāls deviņu gadu periods. Lietā **2153/2004/MF** attiecās uz diviem Skolu valdes lēmumiem paaugstināt mācību maksu. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka nav ievērots tiesiskums, jo vecāku apvienībām tika liegta iespēja minētos lēmumus pārsūdzēt Apelācijas padomē. Atbildot uz ombuda aicinājumiem, Komisija norādīja, ka tā ir iecerējusi vienā no nākamajām valdes sanāksmēm lūgt ģenerālsekretāru ieviest grozījumus Skolu vispārējos noteikumos, lai būtu iespējams pārsūdzēt šādus lēmumus.

Ombuds kritizēja Komisiju lietā **101/2004/GG**, kas attiecās uz Transurāna elementu institūta (ITU) (Karlsrūē) bijušā zinātniskā asistenta lūgumu Komisijai izmeklēt vairākus drošības noteikumu pārkāpumus Transurāna elementu institūtā, kas ir Komisijas sastāvdaļa. Viens īpaši nopietns gadījums bija saistīts ar, iespējams, apzinātu radioaktīvo materiālu nelikumīgu eksportu uz kādu laboratoriju Amerikas Savienotajās Valstīs 1997. gadā. Vācijas varas iestādes pārbaudīja sūdzības iesniedzēja apgalvojumus, un Komisija veica pasākumus, lai izlabotu atsevišķus trūkumus un novērstu līdzīgu problēmu rašanos nākotnē. Tomēr ombuds secināja, ka Komisija nav pierādījusi, ka tā ir pienācīgi pārbaudījusi visus sūdzības iesniedzēja apgalvojumus, jo īpaši iepriekš minēto gadījumu. Lai gan viņš atzina, ka, tā kā saņēmējainstitūts Amerikas Savienotajās Valstīs bija atturējies sniegt informāciju par šo jautājumu, nav iespējams noteikt, vai radioaktīvais materiāls patiešām tika nosūtīts uz Amerikas Savienotajām Valstīm nelikumīgi, viņš pauda kritiku par to, ka Komisija nebija pienācīgi izvērtējusi un pārbaudījusi visus pārējos aspektus, kas bija būtiski šajā kontekstā.

3.6 Sūdzību pārsūtīšana un ieteikumi

Ja uz sūdzība neiekļaujas Eiropas ombuda pilnvarās, ombuds cenšas ieteikt sūdzības iesniedzējam citu struktūru, kas varētu būt kompetenta, lai izskatītu sūdzību, jo īpaši tad, ja lieta

Ja uz sūdzība neiekļaujas Eiropas ombuda pilnvarās, ombuds cenšas ieteikt sūdzības iesniedzējam citu struktūru, kas varētu būt kompetenta, lai izskatītu sūdzību.

attiecas uz ES tiesību aktiem. Ja iespējams un ja sūdzība šķiet pamatota, ombuds ar sūdzības iesniedzēja iepriekšēju piekrišanu tieši pārsūta sūdzību citai kompetentai struktūrai.

Sūdzības, kas neietilpst Eiropas ombuda pilnvarās, bieži vien attiecas uz iespējamiem dalībvalstu izdarītiem Kopienas tiesību pārkāpumiem. Daudzas šādas lietas vislabāk var atrisināt cits Eiropas ombudu tīkla biedrs. Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem kolēģiem citās dalībvalstīs un reģionos, izmantojot

Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem kolēģiem citās dalībvalstīs un reģionos, izmantojot Eiropas ombudu tīklu.

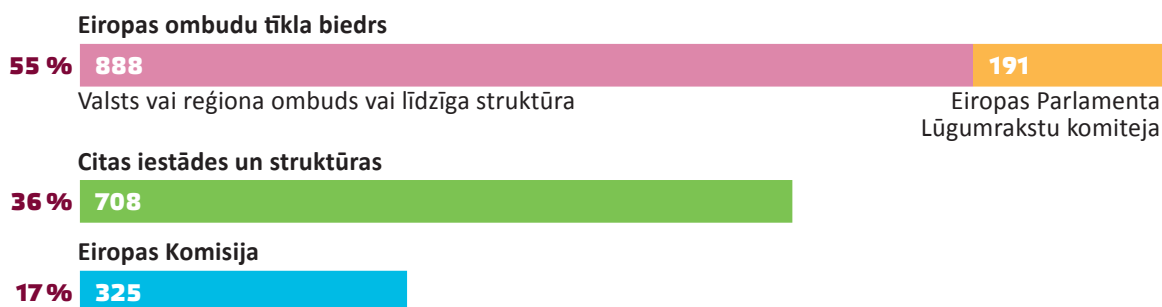
Eiropas ombudu tīklu (sk. tālāk 4.2. sadaļu). Viens no tīkla uzdevumiem ir veicināt sūdzību ātru pārsūtīšanu kompetentajam valsts vai reģiona ombudam vai līdzīgai struktūrai. Arī Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja ir pilntiesīga tīkla biedre.

Dažos gadījumos ombuds uzskata, ka labāk sūdzību ir pārsūtīt Komisijai vai SOLVIT — tīklam, ko izveidojusi Eiropas Komisija, lai palīdzētu cilvēkiem, kuri saskaras ar šķēršļiem, mēģinot īstenot savas tiesības Eiropas Savienības iekšējā tirgū. Pirms sūdzības pārsūtīšanas vai ieteikuma sniegšanas sūdzības iesniedzējam ombuda dienesti veic visu iespējamo atbilstošākā ieteikuma nodrošināšanu.

70 % no visām 2008. gadā izskatītajām lietām tika sniegts ieteikums, vai arī lieta tika pārsūtīta. Kā redzams 3.12. attēlā, 1 079 gadījumos sūdzība tika pārsūtīta Eiropas ombudu tīkla biedram vai sūdzības iesniedzējam tika ieteikts tieši sazināties ar tīkla biedru (888 lietas tika pārsūtītas valsts vai reģionu ombudiem, savukārt 191 lieta tika nodota izskatīšanai Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komitejai). Vēl 325 sūdzību iesniedzējiem tika ieteikts vērsties Eiropas Komisijā⁵⁵, bet 708 lietas tika pārsūtītas citām iestādēm vai struktūrām, piemēram, SOLVIT, attiecīgajiem ombudiem vai dalībvalstu iestādēm, kas izskata sūdzības.

Šīs nodaļas pārējā daļa ir atvēlēta tādu gadījumu piemēriem, kuros lietas tika pārsūtītas vai kuros tika sniegts ieteikums.

3.12. attēls. Sūdzības, kas pārsūtītas citām iestādēm un struktūrām Gadījumi, kad sūdzību iesniedzējiem ieteikts sazināties ar citām iestādēm un struktūrām

1. PIEZĪME Šie rādītāji attiecas uz 158 sūdzībām, kas reģistrētas 2007. gada beigās un apstrādātas 2008. gadā, bet nav ņemtas vērā tās 220 sūdzības, kas reģistrētas 2008. gada beigās un kas gada beigās joprojām tika apstrādātas, lai noteiktu turpmāko rīcību.
2. PIEZĪME Dažos gadījumos sūdzības iesniedzējam tika sniegts vairāk nekā viens ieteikums. Tāpēc procentuālais kopskaits pārsniedz 100 %.

55. Šis skaits ietver dažas lietas, kurās sūdzība pret Komisiju tika atzīta par nepieņemamu, jo pirms sūdzības iesniegšanas ombudam netika īstenotas atbilstošās administratīvās pieejas attiecībā uz iestādi.

Sūdzības, kuru izskatīšanā iesaistīts Eiropas ombudu tīkls

Kāds Francijas pilsonis iesniedza sūdzību par Francijas Reģionālo veselības apdrošināšanas biroju saistībā ar grūtībām, kas viņam radušās attiecībā uz viņa prasījumiem piešķirt pensiju maksājumus. Eiropas ombuds sazinājās ar savu kolēģi Francijā, lai pārliecinātos, vai viņš varētu izskatīt jautājumu. Tad viņš sazinājās ar sūdzības iesniedzēju, kurš piekrita, ka viņa sūdzība tiek pārsūtīta Francijas ombudam. Francijas ombuds izskatīja sūdzību un apstiprināja, ka sūdzības iesniedzēja prasītie pensiju maksājumi viņam ir jāsamaksā ar atpakaļejošu datumu.

1617/2008/CHM ■

Eiropas ombuds saņēma sūdzības no Bulgārijas pilsoņiem par enerģētikas uzņēmumiem (centrālāpkures un karstā ūdens apgādes uzņēmumiem) Bulgārijā. Tā kā sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka nav pienācīgi transponētas Kopienas tiesības par enerģijas gala lietojuma lietderību un pakalpojumiem enerģijas jomā, ombuds viņiem ieteica apsvērt iespēju iesniegt sūdzību par pārkāpumu Komisijā un informēja Komisiju par šo jautājumu.

Bulgārijas ombuds bija saņēmis simtiem līdzīgu sūdzību, kas attiecās uz dažādiem jautājumiem, sākot ar patērētāju tiesību pārkāpumiem un līdz pat atsevišķu rēķinu aprēķināšanā izmantotajām metodēm. Tā kā Bulgārijas ombuda pilnvaras attiecas uz konkrētajiem enerģētikas uzņēmumiem, viņš izskatīja sūdzības un izdeva ziņojumu ar ieteikumiem valdībai, attiecīgajām valsts aģentūrām, vietējai pārvaldei un komunālo pakalpojumu uzņēmumiem. Tad viņš informēja Eiropas ombudu par panākumiem šajā jomā, jo īpaši par izmaiņām Bulgārijas tiesību aktos, kas attiecas uz energoefektivitāti.

2349/2008/VIK un līdzīgas lietas ■

Kāds Spānijas pilsonis iesniedza Eiropas ombudam sūdzību kādas politiskas partijas vārdā par iespējamu pamattiesību pārkāpumu, ko veikušas Spānijas valsts un reģionālās iestādes. Viņš apgalvoja, ka Spānijas iestādes nav veikušas visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka pilsoņi, kas dzīvo konkrētos Spānijas reģionos, kuros ir savas reģionālās valodas, varētu īstenot savas tiesības, jo īpaši attiecībā uz spāņu valodas lietošanu skolās un universitātēs, un lai nodrošinātu to, ka pilsoņi neizjūt teroristu organizācijas ETA radīto apdraudējumu. Ombuds lietu pārsūtīja Spānijas ombudam, kurš varēja uzsākt vajadzīgās iniciatīvas attiecībā uz šiem apgalvojumiem.

Sūdzības iesniedzējs arī apgalvoja, ka Eiropas Komisija nav veikusi pasākumus pret Spānijas iestādēm, lai nodrošinātu šo tiesību un brīvību ievērošanu. Tā kā Eiropas ombuds vēl nebija sazinājies ar attiecīgo iestādi, lai to informētu par savām bažām, viņš ieteica sūdzības iesniedzējam iesniegt sūdzību Komisijā.

3009/2007/SMG ■

Kāds Ungārijas iedzīvotājs iesniedza sūdzību Eiropas ombudam. Sūdzības iesniedzējs maksā alimentus savai bijušajai sievai, kura dzīvo Francijā. Viņš sūdzējās, ka Ungārijā alimenti netiek atskaitīti no viņa apliekamajiem ienākumiem. Kā norādīja pieteikuma iesniedzējs, ja viņš dzīvotu Francijā, alimenti tiktu atskaitīti no apliekamajiem ienākumiem. Viņš uzskatīja, ka ES ir jārīkojas šajā jautājumā.

Ombuds šo sūdzību pārsūtīja Eiropas Parlamentam, lai tas to izskatītu kā lūgumrakstu. Lūgumrakstu komiteja sāka izskatīt lūgumrakstu, lūdzot Eiropas Komisiju veikt iepriekšēju pētījumu par dažādajiem problēmas aspektiem.

2592/2007/LR ■

Eiropas Komisijai pārsūtītās sūdzības

Eiropas ombuds saņēma sūdzību no Andalūzijas reģiona ombuda Spānijā saistībā ar naftas noplūdi, ko izraisīja divu kuģu sadursme netālu no Kadisas piekrastes un Gibraltāra teritorijas. Kā norādīja sūdzības iesniedzējs, naftas noplūde būtiski ietekmēja blakus esošo teritoriju, bet attiecīgās iestādes nav veikušas vajadzīgos pasākumus. Jo īpaši viņš uzskatīja, ka situācija ir pretrunā Kopienas tiesībām, kas attiecas uz atbildību vides jomā.

Tā kā lieta bija saistīta ar iespējamu Kopienas tiesību pārkāpumu, ko izdarījusi dalībvalsts, ombuds to pārsūtīja Komisijai. Komisija informēja ombudu, ka tā ir atbildējusi Andalūzijas ombudam un paskaidrojusi, ka attiecīgo direktīvu Gibraltāra iestādes vēl nav transponējušas un ka tā šo lietas aspektu izskata, izmantojot procedūru par pārkāpumu. Attiecībā uz konkrēto problēmu Komisija norādīja, ka tā ir prasījusi Apvienotās Karalistes iestādēm sniegt papildu informāciju par transportējamā materiāla veidu un par to, vai tās izpildījušas savus pienākumus saskaņā ar Kopienas tiesībām. Tā apņēmas informēt Andalūzijas ombudu par jebkādam turpmākām izmeklēšanas norisēm.

2017/2008/JMA ■

Eiropas ombuds saņēma divas sūdzības par problēmām, kas radušās ES pilsoņu laulātajiem, kuriem bija vajadzīga vīza ieceļošanai citā dalībvalstī. Pirmajā lietā Nigērijas pilsonim, kurš bija precējies ar Rumānijas pilsoni, tika pieprasīta vīza ieceļošanai Apvienotajā Karalistē. Otrajā lietā Taizemes pilsonim, kas bija precējies ar Apvienotās Karalistes pilsoni, tika pieprasīta vīza ieceļošanai Spānijā. Abas lietas attiecās uz iespējamām Kopienas tiesību pārkāpumiem saistībā ar Eiropas Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā. Ombuds lietas pārsūtīja Komisijai.

Komisija sniedza lietderīgus paskaidrojumus abās lietās. Jo īpaši saistībā ar otro lietu tā norādīja, ka Spānija, iespējams, ir nepareizi transponējusi attiecīgo direktīvu. Komisija informēja sūdzības iesniedzēju par to, ka viņa lietas dati tiks ņemti vērā vispārējā izvērtējumā par dalībvalstu tiesību aktu atbilstību attiecīgajai direktīvai. Komisija ieteica sūdzības iesniedzējam sazināties ar SOLVIT Apvienotajā Karalistē saistībā ar viņa sūdzību vai iesniegt oficiālu sūdzību Komisijai, ja problēma netiek atrisināta.

2709/2008/EC un 2733/2008/EC ■

Sūdzība, kas pārsūtīta SOLVIT

Kāda privātpersona iesniedza sūdzību ombudam, apgalvojot, ka Civildienesta komisija Kiprā, aprēķinot viņas vecuma pensiju, ir atteikusies ņemt vērā gadus, ko viņa bija nostrādājusi Apvienotajā Karalistē, jo tajā laikā Kipra nebija ES dalībvalsts. Sūdzības iesniedzēja uzskatīja, ka viņa tiek diskriminēta, jo, lai saņemtu pilnu pensiju, viņai būtu jānostrādā ilgāk nekā citiem civildienesta ierēdņiem.

Sūdzība tika pārsūtīta SOLVIT, kas sazinājās ar Kipras Darba un sociālās apdrošināšanas ministriju. Ministrija apstiprināja, ka problēmām saistībā ar sūdzības iesniedzējas Apvienotajā Karalistē nostrādātā laika perioda atzīšanu nevajadzētu būt. Tā kā sūdzības iesniedzēja turpmākajā saziņā ar SOLVIT bija precizējusi, ka viņas sūdzība ir vērsta pret Civildienesta komisiju, jo tā neatzina sūdzības iesniedzējas Apvienotajā Karalistē nostrādāto laiku, lai viņu paaugstinātu amatā, un ka viņa lietu ir iesniegusi valsts tiesās, SOLVIT informēja sūdzības iesniedzēju par to, ka nevar izskatīt viņas konkrēto sūdzību.

796/2008/TIS ■

Attiecības
ar iestādēm,
citiem
ombudiem
un ieinteresētajām
pusēm

EIROPAS ombuds velta daudz laika, lai vairotu zināšanas par savu darbu, cīnoties pret kļūdām valsts pārvaldībā, sekmējot pārskatāmību un labu pārvaldību. Šajā nodaļā sniegts pārskats par ombuda centieniem sadarboties ar Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām, citiem ombudiem un galvenajām ieinteresētajām pusēm.

4.1 Attiecības ar ES iestādēm un struktūrām

Eiropas ombudam ir ļoti svarīgi veidot konstruktīvas attiecības ar ES iestādēm un struktūrām; tās ļauj nodrošināt pēc iespējas labāku sūdzību iesniedzēju interešu aizstāvību. Ombuds regulāri

Eiropas ombudam ir ļoti svarīgi veidot konstruktīvas attiecības ar ES iestādēm un struktūrām; tās ļauj nodrošināt pēc iespējas labāku sūdzību iesniedzēju interešu aizstāvību.

tiekas ar iestāžu pārstāvjiem un amatpersonām, lai pārrunātu Eiropas Savienības pārvaldes kvalitātes uzlabošanas iespējas. Turpmāk ir sīki raksturota viņa darbība šajā jomā.

■ Eiropas Parlaments

Eiropas Parlaments ievēl ombudu, un tas atskaitās Parlamentam, galvenokārt iepazīstinot ar savu gada ziņojumu, kā arī iesniedzot īpašus ziņojumus. Ombudam ir lielas darba attiecības ar Parlamenta Lūgumrakstu komiteju, kas atbild par Parlamenta attiecībām ar ombudu un sagatavo tā atskaiti par ombuda gada ziņojumu. Pēc komitejas lūguma, visās tās sanāksmēs 2008. gadā piedalījās ombuda pārstāvis.

Eiropas Parlaments ievēl ombudu, un tas atskaitās Parlamentam, galvenokārt iepazīstinot ar savu gada ziņojumu. Šajā fotogrāfijā redzams, kā ombuds iepazīstina Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju Hans-Gert PÖTTERING ar savu 2007. gada ziņojumu. Strasbūra, 2008. gada 12. marts.

2008. gada 12. martā ombuds iepazīstināja Parlamenta priekšsēdētāju un Parlamenta loekli Hans-Gert PÖTTERING ar 2007. gada ziņojumu. Nākamajā dienā viņš iesniedza to Lūgumrakstu komitejas priekšsēdētājam, Parlamenta loeklim Marcin LIBICKI, un 19. maijā viņam tika dota iespēja iepazīstināt ar ziņojumu Lūgumrakstu komiteju. Komitejas atskaiti par ombuda ziņojumu sagatavoja Parlamenta locekle Dushana ZDRAVKOVA. Pamatojoties uz šo atskaiti,

Parlaments 23. oktobra plenārsēdes laikā ar 465 balsīm par un vienu pret pieņēma rezolūciju, kurā Parlaments apliecināja, ka ir apmierināts ar ombuda darbu, tā konstruktīvo sadarbību ar iestādēm un publisko tēlu.

Tāpat arī saistībā ar ombuda attiecībām ar Parlamentu 2008. gadā svarīga bija Eiropas ombuda statūtu pārskatīšana. 2007. gada beigās Parlamenta Konstitucionālo jautājumu komiteja vērtēja ziņojuma projektu par statūtos ierosinātajām izmaiņām (ziņoja Parlamenta locekle Anneli JÄÄTTEENMÄKI). 2008. gada 24. janvārī DIAMANDOUROS kungs otrreiz iepazīstināja šo komiteju ar saviem ierosinājumiem attiecībā uz statūtu pārskatīšanu, un 10. martā komiteja vienbalsīgi pieņēma JÄÄTTEENMÄKI kundzes ziņojumu. Kā norādīts šā gada ziņojuma 2. nodaļā, Parlaments 18. jūnijā pieņēma lēmumu¹ pārskatīt statūtus (ar 576 balsīm par un astoņām pret). Pārskatītie statūti stājās spēkā 2008. gada 31. jūlijā.

Ombuda 2008. gada starpiestāžu darba kārtībā bija iekļauta arī Regulas Nr. 1049/2001 par publisko piekļuvi dokumentiem² reforma. Ombuda viedoklis par Komisijas priekšlikumu pārskatīt šo regulu tika iesniegts Parlamenta Pilsoņu brīvības, tieslietu un iekšlietu komitejai tikšanās laikā Briselē 2. jūnijā un atkārtoti arī Somijas Parlamenta un Tieslietu ministrijas organizētā semināra laikā Briselē 11. decembrī. Ombuds mudināja Eiropas Parlamentu izmantot tā lomu koplēmuma procedūrā šīs konkrētās Regulas izstrādē, lai nodrošinātu sabiedrībai visplašāko iespējamo piekļuvi dokumentiem. Kā daļu sava ieguldījuma debatēs attiecībā uz šo jautājumu ombuds veica salīdzinošu pētījumu par dalībvalstu likumdošanu un praksi attiecībā uz publisku piekļuvi datu bāzēs iekļautajai informācijai. Gatavojot konkrētus priekšlikumus reformai par piekļuvi dokumentiem, viņš pamatojās uz šo pētījumu.

■ ES Padome

Ombuda statūtu pārskatīšana bija viens no nozīmīgākajiem darba kārtības punktiem lielākajā daļā tikšanos, kurās DIAMANDOUROS kungs piedalījās 2008. gada pirmajā pusē ES Padomē ar dalībvalstu pārstāvjiem. 16. maijā ombuds iepazīstināja ar šo jautājumu Padomes Vispārējo jautājumu grupu, lai skaidrotu statūtu pārskatīšanas mērķi un atbildētu uz dalībvalstu deleģāciju jautājumiem. Padome puda apstiprinājumu pārskatītajiem statūtiem Janez LENARČIČ, Padomes priekšsēdētāja, kas bija amatā apstiprināšanas brīdī, paziņojumā Parlamenta 18. jūnija plenārsēdes laikā.

■ Eiropas Komisija

Lielākā daļa ombuda veikto izmeklēšanu attiecas uz Eiropas Komisiju. Regulāras tikšanās ar komisāriem un vecākajām amatpersonām ir būtiskas, lai nodrošinātu konstruktīvas darba attiecības un apmierinošas atbildes uz ombuda pieprasījumiem.

Lielākā daļa ombuda veikto izmeklēšanu attiecas uz Eiropas Komisiju.

2008. gadā DIAMANDOUROS kungs tikās ar Komisijas priekšsēdētāju José Manuel BARROSO, Komisijas priekšsēdētāja vietnieci Margot WALLSTRÖM, kas atbild par iestāžu attiecībām un komunikācijas stratēģijām, zinātnes un pētniecības komisāru Janez POTOČNIK un nodarbinātības, sociālo lietu un vienlīdzīgu iespēju komisāru Vladimír ŠPIDLA.

Lai nodrošinātu labākos iespējamus pakalpojumus sūdzību iesniedzējiem, ombuds cieši sadarbojas arī ar citām organizācijām, kas var sniegt palīdzību, tostarp arī ar tām, kuras koordinē Komisija. 20. novembrī DIAMANDOUROS kungs darbseminārā Luksemburgā iepazīstināja ar savu

1. Eiropas Parlamenta 2008. gada 18. jūnija Lēmums Nr. 2008/587/EK, Euratom, ar ko groza Lēmumu Nr. 94/262/EOTK, EK, Euratom, par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV 2008, L 189, 25. lpp.).

2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

darbu SOLVIT (ātrās reaģēšanas tīkls palīdzībai cīņā par Eiropas tiesībām, “Solve it — atrisināt to!”) tīklu. SOLVIT tīklu izveidoja Komisija, lai palīdzētu cilvēkiem, kuri saskaras ar šķēršļiem, mēģinot īstenot savas tiesības Savienības iekšējā tirgū. Abas puses vienojās, ka ir vairāk jāstrādā, lai uzlabotu informētību un lai cilvēki ar sūdzībām tūlīt vērstos visatbilstošākajā organizācijā, kas var sniegt viņiem palīdzību. Šajā kontekstā ombuds vērsa uzmanību uz interaktīvo ceļvedi, kuru tā birojs patlaban izstrādā kā daļu no iestādes jaunās tīmekļa vietnes.

■ Eiropas Investīciju banka (EiB)

Ombuds 2008. gadā veltīja daudz laika attiecību ar EiB pilnveidošanai, tiekoties ar tās prezidentu Philippe MAYSTADT, viceprezidentu Plutarchos SAKELLARIS un citām vecākajām amatpersonām. Tāpat arī notika abpusēja darbinieku apmaiņa, kas abu iestāžu pārstāvjiem izrādījās ļoti pamācoša.

Īpaši svarīgs notikums 2008. gadā bija ombuda un EiB prezidenta Saprašanās memoranda³ parakstīšana 9. jūlijā. Vienošanās mērķis ir uzlabot ieinteresēto pušu aizsardzību pret jebkādam iespējamajām pārvaldībā pieļautām kļūdām saistībā ar EiB darbību. Tā paredz, ka ieinteresēto pušu aizsardzība turpmāk attieksies arī uz personām, kas nav Eiropas Savienības pilsoņi vai iedzīvotāji, vai kam nav juridiskās adreses ES. Turklāt iespējamās pārvaldībā pieļautas kļūdas gadījumā sūdzības iesniedzējam — pirms vērsšanās pie ombuda — vispirms būs jāizmanto EiB iekšējā sūdzību izskatīšanas kārtība. Šī kārtība ir noteikta Bankas izstrādātajā sūdzību izskatīšanas mehānisma politikā, par kuru 2009. gadā notiks sabiedriskā apspriešana⁴.

■ Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO)

Nemot vērā EPSO noteicošo lomu Eiropas Savienības personāla atlasē un tātad arī attiecībās ar Eiropas pilsoņiem, ombuds veic nosacīti lielu izmeklēšanu skaitu saistībā ar šo struktūru. Lai

Nemot vērā EPSO noteicošo lomu Eiropas Savienības personāla atlasē un tātad arī attiecībās ar Eiropas pilsoņiem, ombuds veic nosacīti lielu izmeklēšanu skaitu saistībā ar šo struktūru.

palīdzētu nodrošināt pilsoņiem augstākos pakalpojumu standartus šajā jomā, ombuds un viņa darbinieki vairākas reizes 2008. gadā tikās ar EPSO direktoru David BEARFIELD un viņa darbiniekiem. DIAMANDOUROS kungs 15. aprīlī iepazīstināja EPSO personālu ar savu darbu. Pēc tam notika aktīva viedokļu apmaiņa par to, kā labāk atbildēt uz sūdzībām. BEARFIELD kungs arī izmantoja šo iespēju, lai izskaidrotu EPSO plānu “EPSO pilnveides

Ombuds regulāri tiekas ar kolēģiem no citām ES iestādēm, lai apmainītos ar informāciju un labāko praksi. Šajā fotogrāfijā ombuds redzams, diskutējot ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) Peter HUSTINX un uzraudzītāja palīgu Joaquín BAYO DELGADO. 2008. gada 17. decembrī ombuds sniedza pārskatu par savas iestādes attiecībām ar EDAU, atzīmējot EDAU piecu gadu darbības jubileju un Joaquín BAYO DELGADO aiziešanu no darba.

3. Saprašanās memorands starp Eiropas ombudu un Eiropas Investīciju banku attiecībā uz informāciju par bankas politiku, standartiem un procedūrām, kā arī sūdzību izskatīšanu, tostarp Eiropas Savienības nepilsoņu un nerezidentu sūdzību izskatīšanu (OV 2008, C 244, 1. lpp.).

4. Informācija par EiB sūdzību izskatīšanas mehānisma politiku ir pieejama: <http://www.eib.org>

programma” (“*EPSO Development Programme*”) ar nolūku modernizēt Eiropas Savienības personāla atlases kārtību. Viņš vēlreiz iepazīstināja ar šo programmu 9. oktobrī, kad kopā ar EPSO personāla delegāciju apmeklēja ombuda mītni Briselē, lai tiktos ar ombudu, ģenerālsekretāru, Juridiskā departamenta vadītāju un Juridisko nodaļu vadītājiem. Šīs tikšanās mērķis bija labāk iepazīt abu pušu darbu. Ombuds un BEARFIELD kungs vēlreiz tikās 17. decembrī.

■ ES aģentūras

Ombuda ģenerālsekretārs Ian HARDEN piedalījās aģentūru vadītāju sanāksmē 24. oktobrī Lisabonā. Šajā sanāksmē aģentūras vienojās pieņemt Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu un apsvērt, kā vislabāk to popularizēt aģentūru vidū. Ombuds ļoti atzinīgi novērtēja šādu ierosmi, kas ļaus pilsoņiem noskaidrot, ko viņi var gaidīt sazinājā ar aģentūrām. Kodeksu kā vadlīnijas vajadzētu izmantot arī aģentūru amatpersonām, kas ir atbildīgas par attiecībām ar sabiedrību.

■ Citas ES iestādes un struktūras

Ombuds 2008. gadā rīkoja vairākas tikšanās ar citu ES iestāžu un struktūru pārstāvjiem. 24. janvārī viņš tikās ar ES iestāžu Personāla komiteju priekšsēdētājiem, lai skaidrotu savu lomu ES pārvaldes kvalitātes uzlabošanā. 5. septembrī viņš piedalījās Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras direktora Morten KJAERUM organizētajā darbseminārā Vīnē. 20. un 21. novembrī ombuds devās uz Luksemburgu, lai tiktos ar Eiropas Kopienų Tiesas priekšsēdētāju Vassilios SKOURIS, Pirmās instances tiesas priekšsēdētāju Marc JAEGER un Civildienesta tiesas priekšsēdētāju Paul J. MAHONEY. Noslēgumā 17. decembrī ombuds sniedza pārskatu par savas iestādes attiecībām ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) seminārā, ko Briselē organizēja Peter HUSTINX (EDAU). Šis seminārs tika organizēts par godu EDAU piecu gadu darbības jubilejai un uzraudzītāja palīga Joaquín BAYO DELGADO aiziešanai no darba.

4.2 Attiecības ar citiem ombudiem un līdzīgām iestādēm

Lai nodrošinātu pilsoņu sūdzību savlaicīgu un efektīvu izskatīšanu, Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar kolēģiem valstu, reģionālajā un vietējā līmenī. Šāda sadarbība ir vienlīdz svarīga

Lai nodrošinātu pilsoņu sūdzību savlaicīgu un efektīvu izskatīšanu, Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar kolēģiem valstu, reģionālajā un vietējā līmenī.

gan informācijas apmaiņai par Eiropas Savienības tiesību aktiem, gan arī lai sekotu līdzī jaunumiem ombudu darbā un dalītos labākajā praksē. Lielākā daļa šādas sadarbības notiek Eiropas ombudu tīkla paspārnē, lai gan Eiropas ombuds piedalās arī konferencēs, semināros un sanāksmēs ārpus tīkla.

■ Eiropas ombudu tīkls

Eiropas ombudu tīklu patlaban veido gandrīz 90 biroji 31 valstī. Eiropas Savienības dalībvalstīs tas ietver ombudus un līdzīgas iestādes valstu un reģionālā līmenī; ES kandidātvalstīs, Norvēģijā

Tīkls ir efektīvs līdzeklis, kas ļauj sadarboties lietu izskatīšanā.

un Islandē — valstu līmenī. Tīkls ir efektīvs līdzeklis, kas ļauj sadarboties lietu izskatīšanā. Tīklā vienlīdz aktīvi notiek gan pieredzes, gan labākās prakses apmaiņa. Šie mērķi tiek sasniegti, organizējot seminārus un tikšanās, regulāri izplatot biļetenu, nodrošinot elektronisku diskusiju forumu un ikdienas elektronisko ziņu kopu. Šajā saistībā īpaši svarīgs 2008. gadā bija Eiropas ombuda veiktais salīdzinošais pētījums par dalībvalstu likumdošanu un praksi attiecībā uz publisko piekļuvi

informācijai datu bāzēs. Ombuds sazinājās ar tikla kolēģiem, lai noskaidrotu labāko praksi dažādās valstīs attiecībā uz to, kā nodrošināt plašāku publisko piekļuvi datu bāzēm. Gatavojot konkrētus priekšlikumus reformai par piekļuvi dokumentiem, viņš pamatojās uz šo pētījumu.

Valsts ombudu sestā semināra laikā Strasbūrā 2007. gada oktobrī Ombudu tīkla locekļi pieņēma kopīgu deklarāciju. Tās mērķis ir labāk iepazīstinātu ar ombudu darbības Eiropas Savienības (ES) dimensiju un izskaidrot ombudu sniegtos pakalpojumus tiem, kas iesniedz sūdzības ES tiesību darbības jomas ietvaros. 2008. gadā Eiropas ombuds paveica lielu darbu, gatavojot publikācijas un prezentācijas ar mērķi palielināt informētību par šo deklarāciju, nodrošinot arī tās pieejamību ombuda tīmekļa vietnē 23 valodās. DIAMANDOUROS kungs veltīja īpašu vērību deklarācijai informatīvo vizīšu laikā dalībvalstīs. Šīs vizītes koordinēja attiecīgo valstu ombudi.

Sadarbība lietu izskatīšanā

Eiropas ombudam iesniedz daudz sūdzību par sarežģījumiem ar valsts, reģionālajām vai vietējām pārvaldes iestādēm. Daudzos gadījumos efektīvu palīdzību var sniegt attiecīgās valsts

Eiropas ombudam iesniedz daudz sūdzību par sarežģījumiem ar valsts, reģionālajām vai vietējām pārvaldes iestādēm. Daudzos gadījumos efektīvu palīdzību var sniegt attiecīgās valsts ombuds.

ombuds. Kad vien ir iespējams, Eiropas ombuds pārsūta lietas tieši valsts vai reģiona ombudam, vai sniedz atbilstošu padomu sūdzības iesniedzējam. Sīkākas ziņas par šādu sadarbību sniegtas 3. nodaļas beigās.

Valstu vai reģionu ombudi var lūgt no Eiropas ombuda rakstveida atbildes uz jautājumiem par Eiropas Savienības tiesībām un to interpretāciju, tostarp saistībā ar jautājumiem, kas rodas konkrētu lietu izmeklēšanas gaitā. Eiropas ombuds sniedz atbildi, vai arī gadījumā, kad tas ir piemērotāk, pārsūta pieprasījumu atbildes sniegšanai citai Eiropas Savienības iestādei vai struktūrai. 2008. gadā tika saņemti astoņi jauni pieprasījumi (pieci no valsts ombudiem un trīs no reģionālajiem ombudiem). Tas salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir ievērojams pieaugums un atspoguļo informētības uzlabošanos par pieprasījumu iesniegšanas kārtību pēc iepriekšminētā paziņojuma publicēšanas. Šie pieprasījumi bija saistīti ar dažādiem jautājumiem, sākot ar Eiropas Savienības noteikumu interpretāciju Nīderlandē attiecībā uz kompensācijām gaisa satiksmes pasažieriem un beidzot ar Eiropas Savienības noteikumu interpretāciju Spānijas valsts iestādēs attiecībā uz sabiedrisko transportu.

Semināri

Valsts un reģionālo ombudu semināri notiek pārmaiņus katru otro gadu, un tos organizē Eiropas ombuds kopā ar sadarbības partneri kādā valstī vai reģionā.

No 2. līdz 4. novembrim Berlīnē notika sestais Eiropas Savienības dalībvalstu reģionālo ombudu seminārs. To organizēja Berlīnes Reģionālā parlamenta Lūgumrakstu komitejas priekšsēdētājs Ralf HILLENBERG un Eiropas ombuds ar *Europäische Akademie Berlin* atbalstu. Tajā piedalījās

ES dalībvalstu reģionālo ombudu sestais seminārs notika 2.–4. novembrī Berlīnē. Pasākumu apmeklēja vairāk nekā 90 attēlā redzamo dalībnieku. Semināra tēma bija „Sabiedrības neaizsargātāko grupu aizsardzība — sūdzību un lūgumrakstu nozīme”.

apmēram 90 dalībnieki no visām sešām valstīm, kurās ir reģionālie ombudi (proti, no Beļģijas, Vācijas, Spānijas, Itālijas, Austrijas un Apvienotās Karalistes⁵). Semināra temats bija “Sabiedrības neaizsargātāko grupu aizsardzība — sūdzību un lūgumrakstu nozīme” (*Protecting the most vulnerable in society: the role of complaints and petitions*). Ar ievadrunu “Ombuda loma valsts un Eiropas tiesiskajā aizsardzībā” (*The role of ombudsmen in national and European legal protection*) uzstājās Günter HIRSCH, bijušais Vācijas Augstākās tiesas priekšsēdētājs un tagadējais Vācijas ombuds apdrošināšanas jautājumos. Vēlāk seminārā tika pārrunāti šādi jautājumi: ombudu un Lūgumrakstu komiteju neatkarība, kā efektīvāk strādāt pilsoņu labā, sūdzības saistībā ar veselības un veco ļaužu aprūpi, sociālajām lietām un migrāciju. Semināra laikā notika ļoti spraigas un pamācošas diskusijas, un pēc tam saņemtais vērtējums apliecināja, ka izvēlētie temati atbilda ombudu ikdienas darbā risināmajiem sarežģījumiem.

2008. gada 1.–3. jūnijā Strasbūrā notika cits tīkla dalībnieku seminārs — sestais sadarbības koordinatoru seminārs. Sadarbības koordinatori valstu ombudu birojos ir pirmais kontaktpunkts. To sestajā seminārā notika diskusijas par dažādiem jautājumiem, tostarp vārda brīvību, piekļuvi informācijai un dokumentiem, labas pārvaldības veicināšanu un sūdzību efektīvu izskatīšanu. Pirmajā dienā ar ievadrunu “Eiropas Savienības Pamattiesību harta un amatpersonu vārda brīvība” (*The EU Charter of Fundamental Rights and freedom of expression of officials*) uzstājās ES Civildienesta tiesas priekšsēdētājs Paul J. MAHONEY. Pēc tam tiesnese Helena JÄDERBLÖM, speciālistu grupas par piekļuvi dokumentiem vadītāja un Zviedrijas Administratīvās apelācijas tiesas galvenā tiesnese, iepazīstināja ar Eiropas Padomes Konvencijas par piekļuvi oficiālajiem dokumentiem (*Convention of the Council of Europe on access to official documents*) projektu. Semināra noslēgumā notika sesija par tematu “ES tiesību piemērošanas nodrošināšana” (*Ensuring the application of EU law*), kuras laikā ar ievadrunu uzstājās Eiropas Parlamenta loceklis un bijušais Francijas Eiropas lietu ministrs Alain LAMASSOURE. Kopumā seminārā piedalījās 30 dalībnieki no 28 Eiropas valstīm.

Eiropas ombudi — Informācijas biļetens

Eiropas ombudi — Informācijas biļetens informē par Eiropas ombudu tīkla biedru un Starptautiskā ombudu institūta (SOI) Eiropas reģiona dalībnieku darbu. Biļetenu publicē angļu, franču, vācu, itāļu un spāņu valodā, un to saņem vairāk nekā 400 Eiropas, dalībvalstu, reģionālā un vietējā līmeņa biroji. Eiropas ombuds publicē biļetenu divreiz gadā — aprīlī un oktobrī. 2008. gadā abi izdevumi aptvēra plašu tematu klāstu, tostarp rakstus par rasu diskrimināciju, brīvas personu

Sestais sadarbības koordinatoru Eiropas ombudu tīklā seminārs notika 1.–3. jūnijā Strasbūrā. Semināra dalībnieki piedalījās diskusijās par dažādiem jautājumiem, tostarp vārda brīvību, piekļuvi informācijai un dokumentiem, labas pārvaldības veicināšanu un sūdzību efektīvu izskatīšanu.

5. Valstis ir norādītas Eiropas Savienības protokola kārtībā, tas ir, alfabētiskā kārtībā saskaņā ar katras valsts nosaukumu oriģinālvalodā. Šis noteikums attiecas uz visu publikāciju.

pārvietošanās šķēršļiem, migrācijas un patvēruma jautājumiem, Eiropas vides tiesībām, ombuda lomu cietumu uzraudzībā, invalīdu un bērnu tiesībām un tiesībām rīkot demonstrācijas. Daudzos no šiem rakstiem tika skarts jautājums par ombudu lomu saistībā ar Eiropas Savienības tiesību normu nodrošināšanas īstenošanu.

Elektroniskie saziņas līdzekļi

Ir pierādījies, ka ombuda interneta diskusiju un dokumentu apmaiņas forums ombudiem un to darbiniekiem Eiropā ir ļoti noderīgs līdzeklis visiem tīkla dalībniekiem. Vairāk nekā 230 personām ir piekļuve forumam, kurā iestādēm ir piedāvātas ikdienas sadarbības iespējas.

Vispopulārākā foruma sadaļa ir *Ombudsman Daily News* kopa, kas tiek publicēta katru darba dienu un sniedz ziņas par ombudu biroju darbu, kā arī par Eiropas Savienību. Gandrīz visi dalībvalstu un reģionālie ombudu biroji visā Eiropā regulāri sniedz informāciju *Daily News* un arī iegūst informāciju no tās.

2008. gadā diskusiju forums turpināja nodrošināt lietderīgu informācijas apmaiņu starp ombudu birojiem jautājumu un atbilžu veidā. Šādi tika aizsāktas vairākas būtiskas diskusijas. Tās aptvēra plašu jautājumu loku, tostarp tiesības streikot, pulcēšanās brīvību, policijas uzraudzības kārtību, eitanāziju, medicīnisko datu izpaušanu, pajumtes zaudēšanu, patvēruma meklētāju piekļuvi veselības aprūpei, piekļuvi darbam valsts pārvaldē un sūdzību iesniegšanu pa e-pastu.

Diskusiju foruma pamatā ir autoritatīvs valstu un reģionu ombudu saraksts ES dalībvalstīs, Norvēģijā, Islandē un Eiropas Savienības kandidātvalstīs. Šo sarakstu atjauno, līdzko mainās ombudu biroju kontaktinformācija, un tas ir neaizvietojams informācijas avots visiem Eiropas ombudiem.

■ Ombuda tikšanās

Pārskata gada laikā ombuda centieni sadarboties ar kolēģiem pārsniedza Eiropas ombudu tīkla darbības robežas. Lai veicinātu ombudu biroju attīstību un apmainītos ar labāko praksi, DIAMANDOUROS kungs un viņa darbinieki piedalījās valstu un reģionu ombudu organizētos pasākumos visā Eiropā, tostarp Beļģijā, Bulgārijā, Igaunijā, Francijā, Īrijā un Itālijā. Šie pasākumi bija veltīti dažādiem jautājumiem — sākot ar piekļuvi dokumentiem un beidzot ar ombudu tīkla izveidi. Eiropas ombuds un viņa darbinieki 2008. gadā tikās arī ar daudziem citiem ombudiem un ombudu iestāžu pārstāvjiem no Eiropas Savienības un dažādām citām valstīm.

4.3 Attiecības ar citām ieinteresētajām pusēm

Eiropas ombuds ir apņēmis nodrošināt, lai ikviena persona vai organizācija, kas varētu saskar-

Eiropas ombuds ir apņēmis nodrošināt, lai ikviena persona vai organizācija, kas varētu saskarties ar sarežģījumiem Eiropas Savienības iestādēs un struktūrās, būtu informēta par tiesībām iesniegt viņam sūdzību par pārvaldībā pieļautām kļūdām.

ties ar sarežģījumiem Eiropas Savienības iestādēs un struktūrās, būtu informēta par tiesībām iesniegt viņam sūdzību par pārvaldībā pieļautām kļūdām. 2008. gadā tika veikti informētības uzlabošanas pasākumi — ombuds un viņa darbinieki rīkoja apmēram 135 prezentācijas. Turklāt ombuda Briseles mītnē tika izveidota jauna Plašsaziņas līdzekļu, uzņēmumu un pilsoniskās sabiedrības nodaļa, kuras uzdevums ir sniegt informāciju pilsoņiem, nevalstiskajām organizācijām, apvienībām un uzņēmumiem.

Šajā nodaļā sniegts pārskats par daudzajiem veidiem, kādos ombuds gada laikā centās vairo zināšanas par tiesībām iesniegt sūdzības.

■ Konferences un tikšanās

Pasākumi ar ombuda piedalīšanos

Ombuds 2008. gadā veltīja daudz laika, lai tiktos ar svarīgākajām ieinteresētajām pusēm un izskaidrotu savus pakalpojumus. Vairāk nekā 60 pasākumos viņš iepazīstināja ar savu darbu juristus, uzņēmumu apvienības, zinātniekus, nevalstiskās organizācijas, reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvjus, lobijus un interešu grupas, akademiķus, augsta līmeņa politikus un valsts ierēdņus. Šīs konferences, semināri un tikšanās tika organizētas Briselē un dalībvalstīs, nereti arī kā ombuda informatīvo vizīšu daļa (skatīt turpmāk).

P. Nikiforos DIAMANDOUROS 15. septembrī devās uz Budapeštu, lai piedalītos Ungārijas kolēģu, ombudu Máté SZABÓ, Sándor FÜLÖP un Ernő KÁLLAI, organizētā informatīvajā pasākumā. Šo pasākumu apmeklēja daudz žurnālistu, ka arī NVO, biznesa grupas un ieinteresēti pilsoņi.

Pasākumi ar ombuda darbinieku piedalīšanos

Ombuda darbinieki tikpat aktīvi veicina informētību par iestādi. 2008. gadā apmēram 2 500 pilsoņiem no visas ES tika sniegtas vairāk nekā 75 prezentācijas. Lielākais šādu apmeklētāju grupu skaits bija no Vācijas un Francijas. Šajās prezentācijās piedalījās studenti un praktikanti, juristi un tiesneši, uzņēmēji un lobētāji, valdības amatpersonas un civildienesta ierēdņi, kā arī ombudu biroju darbinieki.

Nēmot vērā līdzekļu trūkumu, kas ierobežo prezentāciju skaitu, ko var organizēt katru gadu, ombuds iespēju robežās cenšas pieņemt mērķa grupu uzaicinājumus un lūgumus. Visas šīs prezentācijas ir ļoti svarīgas, jo palīdz ES pārvaldībai piešķirt "cilvēcisku seju".

Visu gadu plaši tika izplatīti materiāli par ombuda darbu, jo īpaši novembrī Strasbūrā notikušās uzņēmumu Eiropas tīkla (*Enterprise Europe Network*) gada konferences laikā, kā arī Eiropas Parlamenta maijā organizēto atvērto durvju dienu laikā Briselē un Strasbūrā. Vairāki tūkstoši apmeklētāju atvērto durvju dienā devās uz ombuda stendu, un daudzi no viņiem iesaistījās nopietnās diskusijās ar ombuda personālu.

■ Informatīvās vizītes

Lai uzlabotu zināšanas par tiesībām iesniegt sūdzības un turpinātu pilnveidot darba attiecības ar sadarbības partneriem citās valstīs un reģionos, ombuds 2003. gadā uzsāka intensīvu informatīvo vizīšu dalībvalstīs un kandidātvalstīs programmu. Šādas vizītes joprojām intensīvi turpinās. 2008. gadā ombuds devās informatīvajās vizītēs uz Kipru, Grieķiju, Latviju un Lietuvu.

2008. gadā ombuds devās informatīvajās vizītēs uz Kipru, Grieķiju, Latviju un Lietuvu.

tīvo vizīšu dalībvalstīs un kandidātvalstīs programmu. Šādas vizītes joprojām intensīvi turpinās. 2008. gadā ombuds devās

(i) Kiprā Valsts pārvaldes komisāre (ombude) Eliana NICOLAOU organizēja intensīvu programmu ombuda četru dienu vizītei no 17. līdz 20. martam. DIAMANDOUROS kungs tikās ar Kipras prezidentu Dimitris CHRISTOFIAS, Parlamenta priekšsēdētāju Marios GAROYIAN, trim valdības ministriem, politisko partiju līderiem un Augstākās tiesas priekšsēdētāju Christos ARTEMIDES. Uzturoties Nikozijā (*Nicosia*), ombuds sniedza divas publiskas lekcijas par savu darbu, tikās ar Kipras Tirdzniecības palātas valdi, un viņam tika pasniegta balva "Yannos Kranidiotis" par darbu valsts labā.

(ii) Vizītes laikā Grieķijā no 23. līdz 28. maijam Eiropas ombuds tikās ar prezidentu Karolos PAPOULIAS, premjerministru Kostas KARAMANLIS, Parlamenta priekšsēdētāju Dimitris SIOUFAS, Valsts padomes priekšsēdētāju Georgios PANAGIOTOPOULOS, trim valdības ministriem, politisko partiju līderiem, kā arī ar bijušo prezidentu un diviem bijušajiem premjerministriem. Tāpat arī DIAMANDOUROS kungs tikās ar juristiem, nevalstiskajām organizācijām, valsts ierēdņiem un uzņēmējiem, lai skaidrotu savus pakalpojumus. DIAMANDOUROS kunga informatīvo vizīti koordinēja Grieķijas ombuds Yorgos KAMINIS un viņa darbinieki.

(iii) No 28. līdz 30. septembrim Eiropas ombuds viesojās Latvijā. Vizīti organizēja Latvijas ombuds Romāns APSĪTIS, un tās laikā ombuds iepazīstināja ar savu darbu vietējo pašvaldību

Visas šīs vizītes bija ļoti noderīgas, lai uzlabotu sabiedrības zināšanas par Eiropas Savienības likumdošanā paredzētajām pilsoņu tiesībām, uzlabotu Eiropas ombuda un viņa kolēģu citās valstīs publisko tēlu un izplatītu informāciju par tiesībām iesniegt sūdzības.

pārstāvjus, nevalstiskās organizācijas, uzņēmējus un augstskolu studentus. Viņš tikās ar tieslietu sistēmas pārstāvjiem un skaidroja savu darbu vairākām Parlamenta komisijām. Vizītes Rīgā ietvaros DIAMANDOUROS kungs tikās ar Latvijas prezidentu Valdi ZATLERU, kā arī ar trīs valdības ministriem.

(iv) No 1. līdz 3. oktobrim ombuds devās informatīvajā vizītē uz Viļņu, ko organizēja *Seima* (Parlamenta) ombudi Romas VALENTUKEVIČIUS, Albina RADZEVIČIŪTĒ, Augustinas NORMANTAS, Virginija PILIPAVIČIENĒ, Zita ZAMŽICKIENĒ un viņu darbinieki. Viņš tikās ar vairākām *Seima* komisijām, kā arī ar Tieslietu ministru Petras BAGUŠKA. Ombuds sniedza publisku lekciju valsts ierēdņiem un augstskolu studentiem, tikās ar Lietuvas uzņēmēju pārstāvjiem, kā arī nevalstiskajām organizācijām.

(v) DIAMANDOUROS kungs 15. septembrī apmeklēja arī Budapeštu, lai piedalītos Ungārijas kolēģu, ombudu Máté SZABÓ, Sándor FÜLÖP un Ernő KÁLLAI, organizētā informatīvajā pasākumā.

LIETUVA — Eiropas ombuds devās informatīvā vizītē uz Lietuvu 2008. gada 1.–3. oktobrī. Vizīte tika organizēta sadarbībā ar *Seima* (Parlamenta) ombudiem. Fotografijā kopā ar P. Nikiforos DIAMANDOUROS redzami (no kreisās) Virginija PILIPAVIČIENĒ, Albina RADZEVIČIŪTĒ, Augustinas NORMANTAS, Zita ZAMŽICKIENĒ un Romas VALENTUKEVIČIUS.

Visas šīs vizītes bija ļoti noderīgas, lai uzlabotu sabiedrības zināšanas par Eiropas Savienības likumdošanā paredzētajām pilsoņu tiesībām, uzlabotu Eiropas ombuda un viņa kolēģu citās valstīs publisko tēlu un izplatītu informāciju par tiesībām iesniegt sūdzības.

© Athens News Agency

GRIEKIJA — informatīvās vizītes laikā Grieķijā 23.–28. maijā Eiropas ombuds tikās ar daudzām augsta līmeņa amatpersonām, tostarp prezidentu, premjerministru un Parlamenta priekšsēdētāju. Fotogrāfijā viņš redzams kopā ar Parlamenta Eiropas lietu komitejas priekšsēdētāju Elsa PAPADEMETRIOU. Tāpat vizītes laikā P. Nikiforos DIAMANDOUROS tikās ar juristiem, Nvo, valsts ierēdņiem un uzņēmējiem, lai skaidrotu savus pakalpojumus. Grieķijas ombuds Yorgos KAMINIS koordinēja P. Nikiforos DIAMANDOUROS informatīvo vizīti.

LATVIJA — Eiropas ombuds viesojās Latvijā 2008. gada 28.–30. septembrī ar mērķi uzlabot zināšanas par viņa darbu. Latvijas ombuds Romāns APSĪTIS organizēja vizīti. Fotogrāfijā P. Nikiforos DIAMANDOUROS redzams kopā ar Romānu APSĪTI (ombudam pa labi) un Latvijas prezidentu Valdi ZATLERU (ombudam pa kreisi).

© A.F.I.

LATVIJA — Informatīvās vizītes Latvijā 2008. gada 28.–30. septembrī ietvaros Eiropas ombuds iepazīstināja ar savu darbu valdības pārstāvjus un valsts ierēdņus, Nvo, uzņēmējus un augstskolu studentus. Fotogrāfijā viņš redzams kopā ar Latvijas ombudu Romānu APSĪTI (ombudam pa kreisi), Satversmes tiesas priekšsēdētāju Gunāru KŪTRI (ombudam pa labi), kā arī tiesnešiem un Satversmes tiesas darbiniekiem.

■ Plašsaziņas līdzekļu pasākumi

Ombuds atzīst plašsaziņas līdzekļu svarīgo nozīmi sabiedrības viedokļa veidošanā, debašu bagātināšanā un ombuda pakalpojumu atpazīstamības uzlabošanā visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Proaktīva plašsaziņas līdzekļu politika ir ombuda darbības pamatelements.

Proaktīva plašsaziņas līdzekļu politika ir ombuda darbības pamatelements.

Tā palīdz sekmēt tiesību ievērošanu

saskaņā ar ES tiesību aktiem un uzlabot pārvaldības kvalitāti.

Proaktīva plašsaziņas līdzekļu politika ir ombuda darbības pamatelements. Tā palīdz sekmēt tiesību ievērošanu saskaņā ar ES tiesību aktiem un uzlabot pārvaldības kvalitāti.

Ombuda svarīgākie pasākumi saistībā ar plašsaziņas līdzekļiem 2008. gadā iekļāva preses konferences Briselē, lai iepazīstinātu ar gada ziņojumu, un Strasbūrā, lai skaidrotu izmaiņas statūtos, kā arī Atēnās, Budapeštā, Nikozijā, Rīgā un Viļņā, kas bija iepriekš minēto informatīvo vizīšu daļa. Preses sanāksmes ar ieinteresētajiem žurnālistiem no dažādiem laikrakstiem un ziņu aģentūrām arī sniedza ombudam iespēju skaidrot savu darbu pilsoņu labā un viedokli par konkrētiem jautājumiem. Tāpat arī DIAMANDOUROS kungs 2008. gadā sniedza apmēram 30 interviju žurnālistiem no drukātajiem, apraides un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem Strasbūrā, Briselē un citur, pārsvarā savu informatīvo vizīšu laikā.

Preses konferences parasti tiek rīkotas kā Eiropas ombuda informatīvo vizīšu sastāvdaļa. Fotogrāfijā ombuds redzams kopā ar Lietuvas galveno parlamentāro ombudu Romas VALENTUKEVIČIUS apvienotā preses konferencē, kurā tie izskaidroja savu biroju sniegtos pakalpojumus.

2008. gadā žurnālistiem un ieinteresētajām pusēm visā Eiropā tika izdoti un izplatīti 17 paziņojumi presei. Tajos tika izskatīti tādi jautājumi kā pārskatāmība kompensāciju izmaksu Parlamenta locekļiem jomā, novēloti Eiropas Komisijas maksājumi, ombuda statūtu pārskatīšana un ES noteikumu par publisku piekļuvi dokumentiem pārskatīšana. Attiecībā uz pēdējo iepriekšminēto jautājumu ombuds publicēja laikrakstā *European Voice* atklātu vēstuli Komisijas priekšsēdētāja vietniecei Margot WALLSTRÖM, izklāstot bažas par Komisijas priekšlikumiem šajā jomā.

■ Publikācijas

Visu gadu plaši tika izplatīti materiāli par ombuda darbu, jo īpaši novembrī Strasbūrā notikušās uzņēmumu Eiropas tīkla gada konferences laikā, kā arī Eiropas Parlamenta maijā organizēto atvērto durvju dienu Briselē un Strasbūrā laikā.

Visas ombuda publikācijas ir pieejamas

ombuda tīmekļa vietnē

<http://www.ombudsman.europa.eu>,

kā arī tās var iegūt bez maksas ES grāmatnīcā

<http://bookshop.europa.eu>

Jā īpaši interesants publikāciju kontekstā 2008. gadā bija jaunais ceļvedis par ombuda darbu, kas izdots 23 oficiālajās ES valodās. Šī publikācija tika izplatīta svarīgākajām ieinteresētajām pusēm un plašākai sabiedrībai.

Visas ombuda publikācijas ir pieejamas ombuda tīmekļa vietnē <http://www.ombudsman.europa.eu>, kā arī tās var iegūt bez maksas ES grāmatnīcā <http://bookshop.europa.eu>

■ Elektroniskā saziņa

Saziņa, izmantojot elektronisko pastu

Gandrīz 60 % visu ombuda saņemto sūdzību 2008. gadā tika iesniegtas ar interneta starpniecību. Liela daļa no tām tika saņemtas elektroniskās sūdzības formā, kas ir pieejama ombuda tīmekļa

Gandrīz 60 % visu ombuda saņemto sūdzību 2008. gadā tika iesniegtas ar interneta starpniecību.

vietnē 23 valodās.

2008. gadā ombuda galvenā e-pasta adrese tika izmantota,

lai atbildētu kopā uz vairāk nekā 4 300 elektroniskā pasta sūtī-

jumiem ar informācijas pieprasījumiem. Apmēram 3 300 no tiem bija individuāli informācijas pieprasījumi, uz tiem visiem individuālas atbildes sniedza attiecīgajā jomā kompetentie ombuda darbinieki. Salīdzinājumam, 2007. gadā tika saņemti 4 100 pieprasījumi, 2006. gadā — 3 500. No 4 300 elektroniskā pasta sūtījumiem apmēram 1 000 bija saistīts ar masveida vēstuļu iesūtīšanu saistībā ar grūtībām, ar kurām it kā saskārās Katalonijas (*Catalan*) televīzijas kanāli, kas pārraidīja raidījumus Valensijas (*Valencia*) reģionā.

Tīmekļa vietnes pilnveidošana

Ombuda tīmekļa vietne tika izveidota 1998. gada jūlijā. 2008. gadā Eiropas ombuda tīmekļa izstrādātājs turpināja cieši sadarboties ar Komunikāciju nodaļas vadītājiem, kā arī ar Eiropas Parlamenta tehniskajiem dienestiem, lai pārveidotu ombuda tīmekļa vietni par modernu, dinamisku, informatīvu, interaktīvu tīmekļa vietni ar pastāvīgi pilnveidotu pakalpojumu sniegšanu pilsoņiem. Gaidāms, ka jaunā tīmekļa vietne sāks darboties 2009. gada sākumā.

Ombuda tīmekļa vietne tika regulāri papildināta ar lēmumiem, paziņojumiem presei, kā arī darbībām komunikāciju jomā. Laika periodā no 2008. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim ombuda

Laika periodā no 2008. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim ombuda mājas lapu apmeklēja ap 440 000 unikālo apmeklētāju.

mājas lapu apmeklēja ap 440 000 unikālo apmeklētāju. Visvairāk apmeklētas bija tīmekļa vietnes lapas angļu valodā, tam sekoja lapas franču, vācu, spāņu un itāļu valodās. Attiecībā uz

ģeogrāfisko izcelsmi, vislielākais skaits apmeklētāju bija no Apvienotās Karalistes; tai sekoja Vācija, Francija, Spānija un Itālija. Eiropas ombuda tīmekļa vietne ietver arī saites uz valstu un reģionālo ombudu tīmekļa vietnēm visā Eiropā. Šīs saites 2008. gadā izmantoja vairāk nekā 97 000 apmeklētāju, tādējādi skaidri pierādot Eiropas ombudu tīkla pilsoņiem sniegto pakalpojumu pievienoto vērtību.

Lai nodrošinātu, ka ombuda tīmekļa vietne ir viena no labākajām Eiropas Savienības tīmekļa vietnēm, ombuda birojs 2007. gadā piedalījās ES starpiestāžu tīmekļa redakcijas komitejas (*EU Inter-Institutional Internet Editorial Committee*, CEiii) darbā.

Interneta tērzētavas

2008. gadā ombuda birojs pirmo reizi piedalījās interneta tērzēšanā, ko Bulgārijā organizēja Eiropas Institūts kā daļu no projekta "Sazinies ar Eiropas Parlamentu!" (*"Now, Interacting with the European Parliament"*). Ombuda darbinieki projekta sadaļā ar nosaukumu "Eiropas ombuda loma — palīdzēt uzlabot Eiropas Savienību un tās pilsoņu attiecības" (*"The role of the European Ombudsman: helping to improve relations between the EU and its citizens"*) atbildēja uz jautājumiem par dažādiem tematiem attiecībā uz ombuda darbu ar sūdzībām. Tērzēšana tīmeklī piesaistīja Bulgārijas plašsaziņas līdzekļu uzmanību, kas plaši atspoguļoja ombuda darbu, un tāpēc to var uzskatīt par ļoti veiksmīgu.

A large, white, stylized number '5' is positioned on the left side of the image, set against a solid green background. The number is composed of a vertical bar on the left and a curved shape on the right, with a horizontal bar connecting them in the middle. The overall design is minimalist and modern.

Resursi

5.1 Personāls

Lai nodrošinātu, ka iestāde pienācīgi veic savu darbu, izskatot sūdzības par pārvaldībā pieļautām kļūdām 23 Līguma valodās un sazinoties ar Eiropas Savienības pilsoņiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem, lai vairotu to zināšanas par tiesībām iesniegt sūdzības, ombudam palīdz augsti kvalificēts daudzvalodīgs personāls. Šajā nodaļā izklāstīts darbs, ko veic dažādi ombuda biroja departamenti un nodaļas. Tās sākumā raksturota 2008. gadā veiktā restrukturizācija, kā arī sniegts īss pārskats par ikgadējo personāla izvērtēšanas semināru un notikušajām personāla sanāksmēm.

■ Pārstrukturizācija

2008. gadā tika īstenota vērienīga iekšējās pārstrukturizācijas programma, ko pabeidza 1. jūlijā. Tās laikā visos departamentos — Juridiskajā departamentā, Administratīvajā un finanšu departamentā — izveidoja četras nodaļas. Pārstrukturizācijas mērķis bija izveidot tādu vadības struktūru, kurā abus biroja departamentu vadītājus (direktorus), kas atskaitās ģenerālsekretāram, atbalsta četri nodaļu vadītāji ar lielākām vadības pilnvarām.

2008. gadā tika īstenota vērienīga iekšējās pārstrukturizācijas programma, ko pabeidza 1. jūlijā.

Ombuds veica sava biroja iekšējo reorganizāciju, nepiesaistot jaunus darbiniekus un saglabājot līdzšinējo izveides plānā paredzēto amatu skaitu — 57. Tika saņemta piekrišana piešķirt finansējumu 2009. gada budžetā vēl sešiem papildu amatiem.

Fotogrāfijā ombuds redzams kopā ar savu personālu otrajā iestādes izvērtēšanas seminārā, kas notika 2008. gada 27.–29. februārī. Personāla izvērtēšanas seminārs ir viens no gada pasākumu programmas notikumiem, kas sniedz darbiniekiem un stažieriem iespēju neformāli apmainīties ar viedokļiem jautājumos, kas tieši saistīti ar ombuda darbu. Izvērtēšanas seminārā iegūtie secinājumi palīdz ombudam noteikt stratēģiskos mērķus, kuri pēc tam nosaka iestādes darbību.

■ Personāla izvērtēšanas seminārs

Eiropas ombuda personāla izvērtēšanas seminārs ir neatņemama ombuda stratēģiskā plāna daļa, kas jo īpaši sniedz noderīgas vadlīnijas politikas veidošanai un gada pārvaldības plāna (GVP) izstrādei. Izvērtēšanas seminārs ir atklāts diskusiju, dialoga un domu apmaiņas forums. Tas ir viens no gada pasākumu programmas notikumiem, kas sniedz darbiniekiem un praktikantiem iespēju apmainīties ar viedokļiem jautājumos, kas tieši saistīti ar ombuda darbu. Izvērtēšanā iegūtie secinājumi palīdz ombudam noteikt stratēģiskos mērķus, kurus pēc tam savā darbā ievēro visas nodaļas.

Iestāde organizēja otro izvērtēšanas semināru no 2008. gada 27. līdz 29. februārim. Gatavojoties izvērtēšanas semināram, darbiniekiem lūdza atbildēt uz aptaujas anketas jautājumiem par ombuda darbības mērķiem, ārējiem viedokļiem par ombudu un biroja darbu. Aptaujas rezultāti līdz ar citiem papildu materiāliem nodrošināja pamatu diskusiju tēmām pasākuma laikā. Ikviens darbinieks tika mudināts aktīvi piedalīties diskusijās, kas bija vērstas uz iestādes mērķiem un prioritātēm, ārējiem viedokļiem un ombuda reaktīvo un proaktīvo darbību.

Tulītējs darbinieku vērtējums skaidri apliecināja, ka otrais izvērtēšanas seminārs ir bijusi ļoti pozitīva pieredze. Pārrunātie temati un jautājumi tika vērtēti kā ļoti atbilstoši. Patiesa visu dalībnieku interese, entuziasms un atklātība radīja lielisku darba gaisotni.

■ Personāla sanāksmes

Lai nodrošinātu pastāvīgu informācijas apmaiņu starp darbiniekiem un veicinātu profesionālās pilnveides iespējas, ombuds regulāri rīko personāla sanāksmes. Šo sapulču darba kārtībā ir ombuda sagatavotais pārskats par viņa nesenajiem un turpmākiem pasākumiem, kā arī ziņojumi par tām administratīvajām, juridiskajām un politikas tendencēm, kuras ietekmē iestādi. Šajā gadā personāla sanāksmes notika 3. jūlijā un 12. decembrī, nodrošinot labu iespēju diskusijām un informācijas apmaiņai. Pēdējā sanāksmē pirmo reizi pēc iepriekš minētās biroja reorganizācijas lielāku lomu uzņēmās arī nodaļu vadītāji, informējot par savu nodaļu darbu un citiem jaunumiem.

Ombuds un viņa personāls

Turpmāk sniegts pārskats par ombuda biroja struktūru, kā arī sniegta sīkāka informācija par ombudu un viņa vadošajiem darbiniekiem. Noslēgumā īsumā izklāstīta ombuda Personāla komitejas un datu aizsardzības inspektora loma.

Eiropas ombuds

P. Nikiforos DIAMANDOUROS — EIROPAS OMBUDS

P. Nikiforos DIAMANDOUROS ir dzimis 1942. gada 25. jūnijā Atēnās, Grieķijā. Viņu ievēlēja Eiropas ombuda amatā 2003. gada 15. janvārī. Amata pienākumus viņš sāka pildīt 2003. gada 1. aprīlī, un 2005. gada 11. janvārī viņu pārvēlēja uz pieciem gadiem.

No 1998. gada līdz 2003. gadam viņš bija Grieķijas valsts pirmais ombuds. Kopš 1993. gada viņš ir Atēnu Universitātes Politisko zinātņu un sabiedriskās administrācijas departamenta salīdzinošās politikas pasniedzējs (pašreiz akadēmiskajā atvaļinājumā). No 1995. gada līdz 1998. gadam viņš ieņēma Grieķijas Nacionālā sociālo pētījumu centra (ΕΚΚΕ) direktora un priekšsēdētāja amatu.

Viņš ir ieguvis politisko zinātņu bakalaura grādu Indiānas Universitātē (1963), maģistra grādu (1965), filozofijas maģistra grādu (1969) un doktora grādu (1972) — Kolumbijas Universitātē. Pirms darba Atēnu Universitātē, kas aizsākās 1988. gadā, viņš strādāja par lektoru Ņujorkas štata universitātē un par zinātnisko līdzstrādnieku Kolumbijas Universitātē (1973-1978). No 1980. gada līdz 1983. gadam viņš bija Atēnu Koledžas attīstības direktors Atēnās, Grieķijā. No 1983. gada līdz 1988. gadam P. Nikiforos DIAMANDOUROS bija Rietumeiropas, Vidējo Austrumu un Ziemeļāfrikas programmu vadītājs Ņujorkas Sociālo zinātņu pētījumu padomē. No 1988. gada līdz 1991. gadam viņš vadīja Grieķijas Starptautisko un stratēģisko pētījumu institūtu Atēnās, kas ir politisko pētījumu ideju ģenerators, dibināta ar *Ford* un *MacArthur Foundations* finansiālu atbalstu. 1997. gadā viņš strādāja par politisko zinātņu viesprofesoru *Juan March* Sociālo zinātņu Augstāko kursu centrā Madridē.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS ieņēma Grieķijas Politisko zinātņu asociācijas priekšsēdētāja amatu (1992-98) un Asv Mūsdienu Grieķijas studiju asociācijas priekšsēdētāja amatu (1985-88). No 1999. līdz 2003. gadam viņš bija Grieķijas Valsts cilvēktiesību komisijas loceklis, bet no 2000. līdz 2003. gadam — Grieķijas Valsts administratīvās reformas padomes loceklis. No 1988. līdz 1995. gadam viņš bija Dienvideiropas administratīvās apakškomitejas līdzpriekšsēdētājs Ņujorkas Sociālo zinātņu pētījumu padomē, kuras darbību finansē *Volkswagen Foundation*. P. Nikiforos DIAMANDOUROS ir arī viens no galvenajiem redaktoriem grāmatu sērijai par jauno Dienvideiropu, kā arī Fulbraita un *National Endowment for the Humanities* pētījumu stipendiāts.

Viņš ir daudzu darbu autors par Grieķijas, Dienvideiropas un Dienvidaustrumeiropas politiku un vēsturi, jo īpaši par demokratizāciju, valsts un nācijas veidošanu, kā arī saikni starp kultūru un politiku. ■

— Eiropas ombuda sekretariāts

Eiropas ombuda sekretariāts atbild par ombuda personīgā biroja darbību. Tas izstrādā ombuda darba kārtību, koordinē viņa saņemto un nosūtīto korespondenci, konsultē par attiecībām ar

Eiropas ombuda sekretariāts atbild par ombuda personīgā biroja darbību.

citām ES iestādēm un struktūrām, atbild par iestādes darba protokola jautājumiem un pilda vispārējos ombuda sekretariāta pienākumus.

Ģenerālsekretārs

Ģenerālsekretārs iestādē atbild par stratēģisko plānošanu un vispārīgās biroja vadības pārraudzību. Viņš konsultē ombudu par biroja struktūru un vadību, tā darbības plānošanu, darba izpildi

Ģenerālsekretārs iestādē atbild par stratēģisko plānošanu un vispārīgās biroja vadības pārraudzību.

un uzraudzību. Jo īpaši attiecībā uz Juridiskā departamenta darbu ģenerālsekretārs palīdz ombudam un konsultē viņu par sūdzību izskatīšanu un izmeklēšanu. Viņš koordinē attiecības

starp ombuda biroju un citām Eiropas iestādēm, kā arī ir galvenais attiecību veidotājs ar ombuda birojiem visā Eiropā un Eiropas pilsoņiem.

Ian HARDEN — ĢENERĀLSEKRETĀRS

Ian HARDEN ir dzimis 1954. gada 22. martā Norvičā, Anglijā. Viņš ir studējis jurisprudenci Čērčila koledžā Kembridžā, kur 1975. gadā ieguvis bakalaura grādu ar augstāko izcilību un 1976. gadā juridisko zinātņu bakalaura grādu (LLB). Pēc universitātes beigšanas no 1976. gada līdz 1990. gadam I. HARDEN bijis lektors Šefildas Universitātes juridiskajā fakultātē, no 1990. līdz 1993. gadam — vecākais lektors, no 1993. līdz 1995. gadam — docētājs un no 1995. gada — valsts tiesību profesors. Eiropas ombuda birojā I. HARDEN sāka strādāt galvenā juridiskā padomnieka amatā 1996. gadā un vadīja sekretariāta darbu no 1997. gada līdz 1999. gadam; 2000. gadā viņš kļuva par Juridiskā departamenta vadītāju. 2006. gada 1. augustā viņš tika iecelts par ombuda biroja ģenerālsekretāru. Viņš ir autors un līdzautors daudzām publikācijām par ES tiesībām un valsts tiesībām, tostarp *The Contracting State* (Bekingema: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe* (Londona CEPR, 1995) un *European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Ian HARDEN ir *Association française de droit constitutionnel* un Lielbritānijas "*Study of Parliament Group*" biedrs un goda profesors Šefildas Universitātē. ■

Juridiskais departaments

Juridiskajā departamentā strādā galvenokārt juristi, kuru galvenais pienākums ir analizēt Eiropas ombuda saņemtās sūdzības un veikt to izmeklēšanu Juridiskā departamenta vadītāja un

Juridiskajā departamentā strādā galvenokārt juristi, kuru galvenais pienākums ir analizēt Eiropas ombuda saņemtās sūdzības un veikt to izmeklēšanu.

četrus Juridisko komandu vadītāju uzraudzībā. Juridiskā departamenta vadītājs arī sniedz ombudam padomus par tiesisko stratēģiju un iestādes vadības jautājumiem, kā arī vada departamenta darbu.

2008. gadā departamentā strādāja pavisam 24 darbinieki — Juridiskā departamenta vadītājs, četri juridisko nodaļu vadītāji, trīs vadošie juristi, 14 juristi, jurists-lingvists un Juridiskā departamenta vadītāja palīgs. 2008. gadā Juridiskajā departamentā stažējās 23 praktikanti.

João SANT'ANNA — JURIDISKĀ DEPARTAMENTA VADĪTĀJS

João SANT'ANNA ir dzimis 1957. gada 3. maijā Setubalā, Portugālē. Viņš ir studējis jurisprudenci Lisabonas Universitātē no 1975. līdz 1980. gadam un 1981. gadā sācis strādāt par advokātu Lisabonā. No 1980. līdz 1982. gadam viņš strādājis par juristu Portugāles Iekšlietu ministrijas Lisabonas reģiona Juridiskā un administratīvā darba nodaļā. No 1982. līdz 1984. gadam João SANT'ANNA turpināja jurisprudences studijas intelektuālā īpašuma tiesību jomā Ludviga Maksimiliāna Universitātē un Maksa Planka institūtā Minhenē. Pēc atgriešanās Portugālē 1984. gadā viņš tika iecelts par Portugāles Iekšlietu ministrijas Lisabonas reģiona Juridiskā un administratīvā darba nodaļas vadītāju. 1986. gadā João SANT'ANNA kļuva par Eiropas Parlamenta ierēdni un strādāja Informācijas un sabiedrisko attiecību, Pētniecības, Personāla un Finanšu ģenerāldirektorātos un, visbeidzot, Eiropas Parlamenta Juridiskajā dienestā. 2000. gadā viņš sāka strādāt par Eiropas ombuda biroja Administratīvā un finanšu departamenta vadītāju. 2007. gada 1. jūlijā viņš tika iecelts par Juridiskā departamenta vadītāju. ■

— Juridisko nodaļu vadītāji

Katrs Juridiskās nodaļas vadītājs uzrauga juristu un praktikanu grupu, lai nodrošinātu augstu sūdzību izskatīšanas kvalitāti. Viņi palīdz Juridiskā departamenta vadītājam, nodrošinot precīzu,

Katrs Juridiskās nodaļas vadītājs uzrauga juristu un praktikanu grupu, lai nodrošinātu augstu sūdzību izskatīšanas kvalitāti.

savlaicīgu un konsekventu departamenta darbu. Tas nozīmē sekmēt un uzraudzīt atbilstību iekšējai kārtībai, standartiem un termiņiem. Juridisko nodaļu vadītājiem ir arī katram sava

atbildības joma tāpat kā turpmāk minētajiem juristiem. Viņi pārstāv ombudu arī atsevišķos sabiedriskos pasākumos. Viņi sniedz atskaites Juridiskā departamenta vadītājam, ar kuru viņi regulāri tiekas.

Patlaban ir četri Juridiskās nodaļas vadītāji. Gerhard GRILL no Vācijas, kurš strādā ombuda birojā kopš 1999. gada, Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA no Polijas, kura strādā kopš 2003. gada, un Fergal Ó REGAN no Īrijas — strādā kopš 2006. gada, savukārt Peter BONNOR no Dānijas strādā ombuda birojā kopš 1998. gada un pagaidām pilda Juridiskās nodaļas vadītāja pienākumus.

— Juristi

Juristi izskata sūdzības, kuras var iesniegt ombudam jebkurā no 23 Līguma valodām. Tāpat viņi arī var paši pēc savas iniciatīvas ierosināt un veikt izmeklēšanu, atbildēt uz pilsoņu informācijas

Juristi izskata sūdzības, kuras var iesniegt ombudam jebkurā no 23 Līguma valodām.

pieprasījumiem, sniegt ombudam palīdzību juridiskajos jautājumos, konsultēt par juridiskajām procedūrām, jaunumiem un tradīcijām savās dalībvalstīs un pārstāvēt ombudu.

Administratīvais un finanšu departaments

Administratīvais un finanšu departaments ir atbildīgs par visu to darbu, kas ombuda birojā nav tieši saistīts ar sūdzību izskatīšanu un izmeklēšanām. Kopš 2008. gada 1. jūlija to veido četras turpmāk minētās nodaļas, kā arī Sūdzību izskatīšanas sekretariāts. Administratīvā un finanšu departamenta darbu koordinē tā vadītājs. Viņš ir atbildīgs par biroja vispārējo organizāciju un darbību, personāla politiku birojā, iestādes budžeta un finanšu stratēģijas plānošanu un izpildi, kā arī pārstāv ombudu vairākos starpiestāžu forumos. 2008. gadā departamentā kopumā bija nodarbināta 31 persona.

João SANT'ANNA

ADMINISTRATĪVĀ UN FINANŠU DEPARTAMENTA VADĪTĀJS (UZ LAIKU) ■

— Sūdzību izskatīšanas sekretariāts

Sūdzību izskatīšanas sekretariāts ir atbildīgs par Eiropas ombudam iesniegto sūdzību reģistrāciju, sadali un kontroli. Sekretariāts nodrošina, lai visas sūdzības tiktu reģistrētas datu bāzē, apstiprinātas un pārsūtītas Juridiskajam departamentam. Tas ir atbildīgs par visas ar sūdzībām saistītās, saņemtās un nosūtītās korespondences pārzināšanu, nodrošinot to, ka sūdzību reģistrāciju datu bāzē atjauno visā to izskatīšanas laikā, ievērojot beigu datumus, veidojot sūdzību statistiku un reģistrējot dokumentus, kas attiecas uz šīm sūdzībām. Sūdzību izskatīšanas sekretariāta vadītājs ir Peter BONNOR.

Sūdzību izskatīšanas sekretariāts ir atbildīgs par Eiropas ombudam iesniegto sūdzību reģistrāciju, sadali un kontroli.

bāzē, apstiprinātas un pārsūtītas Juridiskajam departamentam. Tas ir atbildīgs par visas ar sūdzībām saistītās, saņemtās un nosūtītās korespondences pārzināšanu, nodrošinot to, ka

— Administratīvā un personāla nodaļa

Administratīvajai un personāla nodaļai ir daudz pienākumu. Tajos ietilpst personāla atlase un pārvaldība, saņemtā un nosūtītā korespondence, telefona savienojumi, biroja infrastruktūra, dokumentu tulkošanas koordinēšana, juridisko uzziņu bibliotēkas organizēšana un vadība, un iestādes dokumentācija un arhīva politika. Šī nodaļa ir atbildīga arī par iestādes informācijas tehnoloģiju politiku un biroja IT vajadzību apmierināšanu; šo uzdevumu tā veic ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu. Nodaļu vada Alessandro DEL BON, Vācijas un Itālijas pilsonis, kurš strādā ombuda birojā kopš 1998. gada.

Administratīvajai un personāla nodaļai ir daudz pienākumu. Tajos ietilpst personāla atlase un pārvaldība.

dokumentu tulkošanas koordinēšana, juridisko uzziņu bibliotēkas organizēšana un vadība, un iestādes dokumentācija un arhīva politika. Šī nodaļa ir atbildīga arī par iestādes informācijas

tehnoloģiju politiku un biroja IT vajadzību apmierināšanu; šo uzdevumu tā veic ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu. Nodaļu vada Alessandro DEL BON, Vācijas un Itālijas pilsonis, kurš strādā ombuda birojā kopš 1998. gada.

— Budžeta un finanšu nodaļa

Budžeta un finanšu nodaļas pienākums ir nodrošināt, lai ombuda biroja darbība atbilstu piemērojamiem finanšu noteikumiem, un garantēt pieejamo resursu taupīgu un efektīvu izmantošanu, kā arī pienācīgu to aizsardzību. Nodaļa arī atbild par atbilstošu šo mērķu sasniegšanai nepieciešamo iekšējās kontroles mehānismu izstrādi un ieviešanu. Šie pienākumi izriet no tā, ka Eiropas ombudam ir neatkarīgs budžets. Budžetu sagatavo un izpilda četri finanšu referenti atbildīgā kredītrīkotāja, kam deleģētas pilnvaras, uzraudzībā. Nodaļas vadītājs ir Loïc JULIEN no Francijas, kurš strādā ombuda birojā kopš 2005. gada.

Budžeta un finanšu nodaļas pienākums ir nodrošināt, lai ombuda biroja darbība atbilstu piemērojamiem finanšu noteikumiem, un garantēt pieejamo resursu taupīgu un efektīvu izmantošanu, kā arī pienācīgu to aizsardzību.

kā arī pienācīgu to aizsardzību. Nodaļa arī atbild par atbilstošu šo mērķu sasniegšanai nepieciešamo iekšējās kontroles mehānismu izstrādi un ieviešanu. Šie pienākumi izriet no tā, ka Eiropas ombudam ir neatkarīgs budžets. Budžetu sagatavo un izpilda četri finanšu referenti atbildīgā kredītrīkotāja, kam deleģētas pilnvaras, uzraudzībā. Nodaļas vadītājs ir Loïc JULIEN no

— Komunikāciju nodaļa

Komunikāciju nodaļa atbild par ombuda publikāciju un informatīvo materiālu sagatavošanu, ombuda tīmekļa vietņu uzturēšanu un pilnveidošanu un iestādes vizuālās atpazīstamības nodrošināšanu. Šī nodaļa koordinē arī Eiropas ombudu tīklu un arī vispārējās attiecības ar citiem ombudiem Eiropā un ārpus tās. Nodaļas vadītājs ir Ben HAGARD no Lielbritānijas, kurš strādā ombuda birojā kopš 1998. gada.

Komunikāciju nodaļa atbild par ombuda publikāciju un informatīvo materiālu sagatavošanu, ombuda tīmekļa vietņu uzturēšanu un pilnveidošanu un iestādes vizuālās atpazīstamības nodrošināšanu.

nodrošināšanu. Šī nodaļa koordinē arī Eiropas ombudu tīklu un arī vispārējās attiecības ar citiem ombudiem Eiropā un ārpus tās. Nodaļas vadītājs ir Ben HAGARD no Lielbritānijas, kurš strādā ombuda birojā kopš 1998. gada.

— Plašsaziņas līdzekļu, uzņēmumu un pilsoniskās sabiedrības nodaļa

Plašsaziņas līdzekļu, uzņēmumu un pilsoniskās sabiedrības nodaļa atbild par atbalstu ombudam, informējot cilvēkus un organizācijas, kurām varētu būt nepieciešami viņa pakalpojumi. Tā palīdz uzlabot informētību par ombuda darbu visā Eiropā. Nodaļa uztur un pilnveido attiecības ar plašsaziņas līdzekļiem, organizē ombuda informatīvās vizītes un pasākumus. Nodaļas darbinieki arī raksta ombuda publikācijas un runas. Nodaļas vadītāja ir Rosita AGNEW no Īrijas, kas strādā ombuda birojā kopš 2001. gada.

Plašsaziņas līdzekļu, uzņēmumu un pilsoniskās sabiedrības nodaļa atbild par atbalstu ombudam, informējot cilvēkus un organizācijas, kurām varētu būt nepieciešami viņa pakalpojumi.

ar plašsaziņas līdzekļiem, organizē ombuda informatīvās vizītes un pasākumus. Nodaļas darbinieki arī raksta ombuda publikācijas un runas. Nodaļas vadītāja ir Rosita AGNEW no Īrijas, kas strādā ombuda birojā kopš 2001. gada.

— Personāla komiteja

Ombuda Personāla komiteja pārstāv personāla intereses un nodrošina nepārtrauktu iestādes un personāla dialogu. Personāla komiteja sniedz nozīmīgu ieguldījumu raitā iestādes darbībā, gan nodrošinot personālam iespējas paust viedokli, gan arī pievēršot administrācijas uzmanību jebkādiem sarežģījumiem saistībā ar attiecīgu noteikumu interpretēšanu un piemērošanu. Personāla komiteja sniedz priekšlikumus par iestādes uzbūvi un darba organizāciju, kā arī ierosinājumus par darbinieku dzīves un darba apstākļu uzlabošanu. Šajā kontekstā Personāla komitejai bija liela nozīme personāla izvērtēšanā 2006. gadā un 2008. gadā.

— Datu aizsardzības inspektors

Katrā Eiropas Savienības iestādē ir datu aizsardzības inspektors (DAI), kas sadarbojas ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju un nodrošina, lai datu apstrādes operācijas nenodarītu kaitējumu datu subjektu tiesībām un brīvībām. DAI nodrošina arī datu kontrolieru un datu subjektu informēšanu par viņu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar Regulu Nr. 45/2001¹. Kopš 2006. gada marta Eiropas ombuda biroja datu aizsardzības inspektors ir Loïc JULIEN.

5.2 Budžets

■ Budžets 2008. gadā

Kopš 2000. gada 1. janvāra ombuda budžets ir iekļauts atsevišķā Eiropas Savienības budžeta sadaļā (patlaban VIII sadaļa)². Tas ir sadalīts trīs pozīcijās. Pirmā pozīcija ietver algas, pabalstus un citus ar personālu saistītus izdevumus. Otrā pozīcija ietver izdevumus saistībā ar ēkām, inventāru un citām saimnieciskās darbības izmaksām. Trešā pozīcija ietver izdevumus, kas rodas, veicot iestādes vispārīgās funkcijas.

2008. gadam piešķirtā budžeta summa bija EUR 8 505 770.

■ Starpiestāžu sadarbība

Lai nodrošinātu pēc iespējas labāku resursu izmantošanu un izvairītos no nevajadzīgas personāla funkciju dubultošanās, ombuds, kad vien iespējams, sadarbojas ar citām Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām. Lai gan par šādiem pakalpojumiem Eiropas ombudam, protams, tiek iesniegti rēķini, šāda sadarbība ļāva nodrošināt ievērojumu Kopienas budžeta ietaupījumu. Jo īpaši ombuds sadarbojas ar:

- (i) Eiropas Parlamentu, kas sniedz tehniskus pakalpojumus, tostarp saistībā ar ēkām, informācijas tehnoloģijām, sakariem, medicīnas pakalpojumiem, mācībām, rakstveida un mutvārdu tulkošanu;
- (ii) Eiropas Kopienų Publikāciju biroju saistībā ar dažādiem publikāciju aspektiem;
- (iii) Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centru, kas nodrošina ombudam tulkošanas pakalpojumus, kuri viņam nepieciešami darbā pilsoņu labā.

1. 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.).

2. Padomes 1999. gada 13. decembra Regula (EK, EOTK, Euratom) Nr. 2673/1999, ar ko groza 1977. gada 21. decembra Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam (OV 1999, L 326, 1. lpp.).

■ Budžeta kontrole

Lai nodrošinātu ombuda rīcībā nodoto resursu efektīvu pārvaldību, iestādes iekšējās kontroles sistēmas un biroja veiktās finanšu operācijas regulāri pārbauda iekšējais revidents, kas ir Eiropas Parlamenta amatpersona.

Revīzijas iestādē veic arī Eiropas Revīzijas palāta.

Kā sazināties ar Eiropas ombudu

Pa pastu

Eiropas ombuds
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
FRANCIJA

Pa tālruni

+33 3 88 17 23 13

Pa faksu

+33 3 88 17 90 62

Pa e-pastu

eo@ombudsman.europa.eu

Tīmekļa vietne

<http://www.ombudsman.europa.eu>

**Eiropas ombuds izmeklē sūdzības
par Eiropas Savienības (ES) iestādēm
un struktūrām.**

→→→ www.ombudsman.europa.eu

**Eiropas ombuds
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
FRANCIJA**